

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. VI. 124.

Dyrtidens virkninger paa levevilkaarene.

2den del.

(*Effets de la cherté des vivres sur les conditions d'existence. 2ième partie.*)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRAA.

KRISTIANIA.
I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1918.

Pris: Kr. 0.50.

Norges Officielle Statistik, række VI.
(Statistique Officielle de la Norvège, série VI.)

Trykt 1916:

- Nr. 59. Kriminalstatistik 1911 og 1912. (*Justice criminelle.*)
- 60. Norges bergverksdrift 1914. (*Mines et usines.*)
- 61. Fængselsstyrelsens aarbok 1911. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1911.*)
- 62. Private aktiebanker 1914. (*Banques privées par actions.*)
- 63. Alkoholstatistik. III. Drukkenskapsarrestationer 1896–1912. (*Statistique des boissons alcooliques. III. Arrestations par suite d'ivresse.*)
- 64. Kreaturholdet 30 september 1914 og 1915. (*Bétail, le 30 septembre 1914 et 1915.*)
- 65. Stortingsvalget 1915. (*Élections en 1915 pour le «Storting».*)
- 66. Folkemængdens bevægelse 1913. (*Mouvement de la population.*)
- 67. Skolevæsenets tilstand 1912. (*Instruction publique.*)
- 68. Norges telegrafvæsen 1914/15. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 69. Fattigvæsenet 1913 og 1914. (*Assistance publique.*)
- 70. Norges handel 1914. (*Commerce.*)
- 71. Veterinærvesenet og kjøtkontrollen 1914. (*Service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
- 72. Den norske Arbeiderbruks- og Boligbank. (*La Banque Norvegienne des Propriétés Agricoles et Habitations Ouvrières.*)
- 73. De offentlige jernbaner 1914/15. (*Chemins de fer publics.*)
- 74. Norges fiskerier 1914. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 75. Fængselsstyrelsens aarbok 1912. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1912.*)
- 76. Norges skibsfart 1913. (*Navigation.*)
- 77. Folketællingen 1 december 1910. Hovedoversigt. (*Recensement du 1er décembre 1910. Aperçu général.*)
- 78. Drukkenskapsforseelser 1913–1915. (*Délits d'ivresse, 1913–1915.*)
- 79. Ulykkesforsikringen 1913. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 80. Norges kommunale finanser 1912. (*Finances des communes.*)
- 81. Norges postvæsen 1915. (*Statistique postale.*)
- 82. Skolevæsenets tilstand 1913. (*Instruction publique.*)
- 83. Folkemængdens bevægelse 1914. (*Mouvement de la population.*)
- 84. Skiftevæsenet samt overformynderierne 1913 og 1914. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 85. Sindssykeasylenes virksomhet 1914. (*Hospices d'aliénés.*)
- 86. Private aktiebanker 1915. (*Banques privées par actions.*)
- 87. Industristatistik 1914. (*Statistique industrielle.*)
- 88. Fiskerforsikringen 1915. (*Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 89. Forsikringsselskaper 1914. (*Sociétés d'assurances.*)
- 90. Norges skibsfart 1914. (*Navigation.*)

Trykt 1917:

- Nr. 91. Norges sparebanker 1915. (*Caisses d'épargne.*)
- 92. Kreaturholdet 30 september 1916. (*Bétail, le 30 septembre 1916.*)
- 93. Arbeidslønninger 1915. (*Gages annuels des domestiques et salaires des ouvriers.*)
- 94. Sundhetstilstanden og medicinalforholdene 1914. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK. VI. 124.

Dyrtidens virkninger paa levevilkaarene.

2den del.

(*Effets de la cherté des vivres sur les conditions d'existence. 2ième partie.*)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRAA.

KRISTIANIA.
I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO.
1918.

Forord.

Man fremlægger herved resultatene av den undersøkelse over dyrtidens indflydelse paa forbruket som byraaet har foretat. Den er bygget paa husholdningsregnskaper for august 1916 og februar 1917, indsamlet fra et stort antal familier over det hele land. Den første oversikt, i hvilken behandles regnskapene for august 1916, blev offentliggjort tidlig ifjor sommer (N. O. S. VI, 105). I nærværende hefte er begge maaneder behandlet i sammenhæng.

Det Statistiske Centralbyraa, Kristiania 30 mai 1918.

N. Rygg.

A. Skøien.

Indhold.

	Side.
I. Indledning	1
II. Forbruket før krigen og i 1916/17	4
III. Sammenligning mellem forbruket i august 1916 og februar 1917	16
IV. Sammenligning mellem forbruket i de forskjellige byer og steder	19
V. Forbruket inden de forskjellige indtægtsklasser	26

Tabeller:

Tabel 1. Oversigt over antal husholdningsregnskaper fordelt efter hovedpersonens livsstilling	32
— 2. Oversigt over antal personer i husholdningene	33
— 3. Gjennemsnitlige utgifter pr. husholdning pr. maaned (31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917	34
— 4. Gjennemsnitlig forbrukte mængder pr. husholdning pr. maaned (31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917	44
— 5. Gjennemsnitlige utgifter pr. forbruksenhed pr. maaned (31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917	50
— 6. Gjennemsnitlig forbrukte mængder pr. forbruksenhed pr. maaned (31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917	60
— 7. Gjennemsnitlige utgifter pr. forbruksenhed pr. maaned (31 dage) inden de forskjellige utgiftsgrupper for byene i gjennemsnit	66
— 8. Gjennemsnitlige forbruksmængder pr. forbruksenhed pr. maaned (31 dage) inden de forskjellige utgiftsgrupper for byene i gjennemsnit	71
Bilag. Skema for husholdningsboken	73

Table des matières.

	Pages.
I. Introduction	1
II. La consommation avant la guerre et en 1916/17.	4
III. La consommation en août 1916 et en février 1917.	16
IV. La consommation dans un certain nombre de villes et de localités	19
V. La consommation des différents groupes répartis d'après le revenu	26
 Tableaux:	
Tableau 1. Aperçu relatif au nombre des comptabilités ménagères réparties d'après la profession de la personne principale.	32
— 2. Composition des ménages.	33
— 3. Dépenses mensuelles moyennes (31 jours) par ménage pour des familles qui ont tenu des comptes en août 1916 et en février 1917.	34
— 4. Quantités mensuelles moyennes (31 jours) par ménage pour des familles qui ont tenu des comptes en août 1916 et en février 1917.	44
— 5. Dépenses mensuelles moyennes (31 jours) par unité de consommation pour des familles qui ont tenu des comptes en août 1916 et en février 1917	50
— 6. Quantités mensuelles moyennes (31 jours) par unité de consommation pour des familles qui ont tenu des comptes en août 1916 et en février 1917	60
— 7. Dépenses mensuelles moyennes (31 jours) par unité de consommation dans les différents groupes répartis d'après le revenu	66
— 8. Quantités mensuelles moyennes (31 jours) par unité de consommation dans les différents groupes répartis d'après le revenu	71
Annexe. Formulaire pour le livre de ménage	73

I. Indledning.

Efter forslag av Statens Provinanteringskommission har byraaet i henhold til kgl. resolution av 22 mai 1916 indsamlet en række husholdningsregnskaper til belysning av levevilkaarene under dyrtiden. Regnskapene er ført i 2 maaneder, nemlig i august 1916 og februar 1917. De første resultater, som er bygget paa regnskapene for august, blev offentliggjort ifjør sommer (N. O. S. VI 105). I nærværende hefte er ogsaa februarregnskapene medtagt, saaledes at undersøkelsen er blit mere fuldstændig og omfattende — specielt for sammenligningen med forbruket før krigen. Saken er at de regnskaper man har for 1912—13 omfattet et helt aars forbruk, saaledes at man maatte sammenligne et gjennemsnitlig maanedsforbruk med forbruket i en speciel sommermaaned, og derved blev sammenligningen noget haltende paa flere punkter, idet det er en kjend sak at forbruket av mange varer skifter med aarstiden. Se nærmere herom 1ste del side 5. Ved at ta gjennemsnittet av regnskapene for august og februar vil man imidlertid til en viss grad utjevne denne forskjel.

Det skal forøvrig bemerkes at de sidste tiders sterke prisstigning og den iverksatte rationering av flere vigtige livsfornødenheter selvfølgelig har forandret forbruket siden den tid.

Regnskapene er først og fremst indsamlet for at vise de forandringer i forbruket som har fundet sted siden krigens utbrudd. Som det nærmere skal forklares i næste avsnit, er det bare for Kristiania og Bergen man kan foreta en saadan sammenligning. Imidlertid har man ogsaa indsamlet regnskaper fra en række andre byer for at faa et mere omfattende billede av forbruksforholdene i landet i disse tider.

Angaaende indsamlingen av augustregnskapene henvises til undersøkelsens første del (N. O. S. VI 105).

Til alle dem som hadde indsendt regnskaper for august 1916 sendte man ny regnskapsbok for februar 1917. Som det maatte ventes var der endel frafald. Man fik tilbake 534 regnskaper som kunde brukes i denne undersøkelse, mens undersøkelsens første del omfattet 651 regnskaper. For disse 534 familier har man altsaa regnskaper baade for august 1916 og februar 1917. Man har da først og fremst regnet ut gjennemsnitsforbruket i de to maaneder. I de følgende avsnit skal der nærmere gjøres rede for hovedresultatene. Man skal her gi en oversikt over hvor mange regnskaper man har fra de forskjellige byer, familieoverhodets livsstilling m. v. Oplysning herom findes i tabel 1.

Der er følgende antal bøker fra de forskjellige steder:

Kristiania	94	Romsdalsbyer	20
Smaalenbyer	64	Trondhjem	47
Hamar	21	Byer i Nord-Norge	42
Drammen	31	Notodden, Rjukan og Odda . . .	17
Kongsberg	5	Sulitjelma, Kirkenes	13
Larvik, Skien og Arendal	40	Landdistrikter	19
Kristiansand	27		
Stavanger	36		
Bergen	58		
		Tils.	534

Som man ser har man faat regnskaper fra en række byer over det hele land. Dog har man slaat sammen regnskaper fra mindre byer som hører til samme distrikt fordi der var saa faa bøker fra hver av disse byer. De specielle industristeder som Notodden, Rjukan og Odda, samt Sulitjelma og Kirkenes er behandlet for sig.

Efter hovedpersonens livsstilling fordeler bøkerne sig saaledes for alle steder underett:

Overordnede off. og private funktionærer, selvst. næringsdrivende o.s.v.	63
Folkeskolelærere	24
Underordnede offentlige og kommunale funktionærer	108
Private funktionærer	30
Sporvognskonduktører	7
Fabrik- og haandverksarbeidere, lagerarbeidere o.s.v..	283
Løsarbeidere, dagarbeidere o.s.v.	15
Iøvrig	4
	Tils. 534

Flertallet skriver sig fra arbeiderklassen; men undersøkelsen omfatter ogsaa adskillige underordnede offentlige og kommunale funktionærer, like-som man ogsaa har faat adskillige regnskaper fra familier paa et høiere trin.

Efter samlet maanedlig utgiftsbeløp fordeler regnskapene sig saaledes:

Under 146	kr. (svarende til under 1750 kr. pr. aar).	21
146—166	« (— « 1750—2000 « « «).	57
167—207	« (— « 2000—2500 « « «).	124
208—249	« (— « 2500—3000 « « «).	115
250—332	« (— « 3000—4000 « « «).	114
333—417	« (— « 4000—5000 « « «).	44
418—582	« (— « 5000—7000 « « «).	41
583 kr. og over	(— « 7000 kr. og over « «).	18

Tils. 534

I tabel 2 er git en oversigt over hvor mange medlemmer familiene talte, hvor mange logerende der var o.s.v. Alt ialt omfatter undersøkelsen 2787 familiemedlemmer, hvorav 1400 barn under 15 aar. Gjennemsnitlig blir det 5.22 familiemedlemmer pr. husstand. Desuten var der 96 tjenestepiker, 30 logerende med fuld pension og 59 logerende med bare værelse eller værelse med delvis kost.

Det skal til slutning bemerkes at man bare har behandlet regnskapenes *utgiftsside*. Man har ikke sat op nogen tabel over indtægtene, men de opførte indtægtsbeløp er dog i de enkelte tilfælder sammenholdt med utgiftene forat man kunde bedømme om alle utgifter er kommet med. Har der været differenser av betydning, er forholdet søkt bragt paa det rene ved henvedelser til vedkommede.

Regnskapene er ført efter den saakaldte tvangfrie bokføring, idet der ikke var opsat nogen varespecifikation. Det benyttede skema sees av bilaget.

II. Forbruket før krigen og i 1916/17.

Man har oplysninger om forbruket i normale tider i en undersøkelse som Kristiania kommunes statistiske kontor foranstaltet i 1912/13 i 6 byer, nemlig Kristiania, Bergen, Trondhjem, Drammen, Kristiansand og Hamar.¹ Undersøkelsen omfatter arbeiderfamilier og familier hovedsagelig tilhørende den lavere funktionærstand. Naar undtages Trondhjem, hvor funktionærerne er i absolut flertal, skriver i de andre byer $\frac{2}{3}$ til $\frac{3}{4}$ av regnskapene sig fra arbeiderfamilier og $\frac{1}{3}$ til $\frac{1}{4}$ fra funktionærhusholdninger hovedsagelig tilhørende de lavere grader.

Da man ikke har regnskaper fra de samme familier, maa man ved sammenligningen benytte regnskaper som repræsenterer samme befolkningslag. Man kan ikke med tryghet foreta nogen saadan sammenligning undtagen for Kristiania og Bergen. Regnskapene fra de andre byer er saa faatallige at tilfældigheter let vil spille ind. Regnskapene skriver sig fra følgende familier:

	Kristiania.				Bergen.			
	1912/13.		1916/17.		1912/13.		1916/17.	
	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.	Antal.	Pct.
Funktionærer	31	30	22	27	13	41	25	48
Arbeidere	72	70	60	73	19	59	27	52
Tils.	103	100	82	100	32	100	52	100

For Kristiania er der, som man ser, god overensstemmelse mellem de to aar. For Bergen er overensstemmelsen ikke saa god, idet der er forholdsvis flere regnskaper fra funktionærer i 1916/17 end i 1912/13.

Resultatene av sammenligningen sees av tabel 3, 4, 5 og 6.

I tabel 3 og 4 i tabelavdelingen er regnet ut de gjennemsnitlige utgiftsbeløp og forbrukte mängder pr. husholdning (familie), og i tabel 5 og 6 er utgiftsbeløpene og mängderne regnet ut pr. forbruksenhet (beregnet voksen

¹ Specialundersøkelser IV, Kristiania 1915.

mand). Ved denne sidste beregning opnaar man en mere nøjagtig sammenligning, idet man faar borteliminert den forstyrrende indflydelse som skyldes husholdningenes forskjellige sammensætning, fravær o.s.v. Familierne er forøvrig gjennemsnitlig omtrent like store i de to aar, og man kan derfor ogsaa sammenligne gjennemsnitsforbruket pr. familie. Ved beregningen av forbruksenheter er benyttet samme skala som i første del (side 4).

Hovedutgiftspostene sees av følgende tabel i noget sammentrængt form:

	Kristiania.				Bergen.			
	Pr. familie		Pr. forbruksenhed		Pr. familie.		Pr. forbruksenhed.	
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
Matvarer	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Matvarer	75.06	118.45	27.60	43.02	71.00	132.63	25.15	45.07
Drikkevarer og tobak . .	3.62	3.31	1.42	1.25	2.98	3.90	1.07	1.39
Beklædning	24.67	21.83	9.13	7.96	22.25	40.01	8.04	14.03
Boligutgifter.	30.22	28.49	9.74	9.76	21.15	21.66	7.16	7.18
Brænde og lys	9.00	15.96	3.29	5.51	7.93	15.87	2.74	5.27
Vask og renlighet	3.06	4.06	1.09	1.44	3.19	5.21	1.12	1.73
Anskaff. av inventar o.s.v.	3.42	5.50	1.12	1.90	3.35	4.18	1.13	1.39
Forenings- og forsikrings- utgifter	7.51	6.86	2.77	2.50	7.17	6.92	2.59	2.44
Utgifter i intellektuelle øiemed	3.00	2.85	1.11	1.04	2.50	2.74	0.90	0.95
Fornøielsør	1.51	0.71	0.58	0.26	1.19	1.41	0.44	0.51
Øvrige utgifter	18.72	12.75	5.80	4.66	13.05	16.60	6.13	5.78
Tilsammen. .	174.79	220.77	63.65	79.30	155.71	251.13	56.47	85.74

Dette er altsaa hvad familierne betalte pr. maaned for at leve i 1916/17 i sammenligning med 1912/13.

Mens disse familier i Kristiania i 1912/13 betalte kr. 174.79 pr. maaned, betalte de i 1916/17 kr. 220.77 eller 26.3 % mere. Pr. beregnet voksen mand var utgiftene henholdsvis kr. 63.65 og kr. 79.30 eller 24.6 % stigning. Utgiftene viser betydelig større forskjel for Bergensfamiliernes vedkommende; men dette skriver sig delvis fra at regnskapene for 1916/17 som nævnt repræsenterer gjennemsnitlig noget bedre stillede familier end i 1912/13.

Det vigtige spørsmaal som nu specielt interesserer er: Hvor meget har familierne faat for disse penger? En sammenligning av utgiftsbeløpene nu og før krigen gir jo ingen direkte oplysning om i hvilken grad familierne nu tilfredsstiller sine behov mot før. Man kan ikke direkte av beløpene se hvordan de nu lever.

For mange posters vedkommende har man ikke opgaver til at fiksere hvor meget man har faat for pengene nu mot før. Dette gjælder f. eks. utgifter til fornøielser, til forskjellige anskaffelser, til intellektuelle øiemed o. s. v. Men da man vet at der saa at si over hele linjen har været en betydelig prisstigning, vil man av beløpene faa et indtryk av forholdet. For de fleste matvarer har man derimot opgave over hvor store mängder der er brukt, og her kan man derfor direkte sammenligne.

Man skal først undersøke de andre utgiftsposter.

For beklædningens vedkommende vil man se at Kristianiafamilierne har git ut mindre til klær end før krigen, mens Bergensfamiliernes beklædningsutgifter er øket med ca. $\frac{3}{4}$. Beklædningsutgiftene falder jo uregelmæssig i aaret, og naar man bare har regnskap for 2 maaneder, kan tilfældigheter spille ind; men naar man har et antal regnskaper, vil der selvfølgelig ske en viss utjevning. En nedgang i utgiftene, saaledes som Kristianiaregnskapsene viser, betegner selvfølgelig en betydelig indskrænkning i anskaffelserne av klær og skotøi, idet prisene er øket sterkt i den tid det her dreier sig om. I henhold til opgave fra Kristiania kommunes statistiske kontor steg prisene paa klær og skotøi med 85 % fra januar 1913 til januar 1917. Utgiftene pr. enhet til klær og skotøi for Bergensfamilierne har derimot næsten holdt skridt med prisstigningen, idet de har øket med 75 % fra 1912/13 til 1916/17. Det er dog sandsynlig at dette skyldes tilfældigheter. Ingen av de andre byer som man har regnskaper fra naar beklædningsutgiftene op mot tallet for Bergen.

Husleien viser uforandret beløp for Bergensfamilierne, mens Kristianiafamilierne har betalt litt mindre. Der har imidlertid været litt færre personer i 1916/17, og derfor er beløpet uforandret pr. forbruksenhet.

Bændselsutgiftene viser sterk stigning, som rimelig er; men her kan tilfældigheter let spille ind da utgiftene for de fleste falder saa uregelmæssig i aaret.

Utgiftene til vask og renlighet viser nogen stigning; men for alle de øvrige behov er der i Kristiania gjennemgaaende git ut mindre end før, og for Bergensfamilierne viser bare nogen enkelte poster litt stigning i beløpene.

Betratningen av de forskjellige utgiftsposter som falder utenfor matvarerne tyder saaledes paa betydelige indskrænkninger, om man dog som regel ikke nærmere kan konstatere i hvilken grad man har maattet slaa av paa fordringene.

Man skal nu nærmere undersøke omlægningen av matvareforbruket. Man kan her for de fleste artiklers vedkommende sammenligne de forbrukte mängder, og i denne oversigt skal man bare holde sig til mängderne. Med hensyn til de betalte beløp henvises til tabelavdelingen.

Kjøt.

	Kristiania.				Bergen.			
	Pr. husholdning		Pr. forbruksenhett.		Pr. husholdning		Pr. forbruksenhett.	
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Ferskt oksekjøt	2.641	1.205	0.984	0.438	2.348	1.887	0.829	0.639
— kalvekjøt	0.400	0.145	0.149	0.058	0.255	0.174	0.090	0.059
— faarekjøt.	0.953	0.311	0.355	0.113	1.344	0.629	0.474	0.213
— renkjøt	0.435	0.082	0.162	0.080	0.159	0.089	0.056	0.013
— flesk	1 -	0.133	1 -	0.048	1 -	0.135	1 -	0.046
Fugl og andet ferskt kjøt	0.232	0.078	0.087	0.028	0.299	0.081	0.105	0.027
Saltet, røkt og tørket kjøt	0.325	0.993	0.121	0.361	0.566	1.502	0.200	0.507
Saltet, røkt og tørket flesk	² 1.894	1.923	² 0.706	0.699	² 0.961	1.301	² 0.339	0.440
Kjøtdeig.	1.714	1.431	0.638	0.520	1.383	1.143	0.489	0.387
Opskjær og paalæg	0.603	0.516	0.224	0.188	0.486	0.330	0.172	0.112
Middagspølser.	0.746	0.623	0.278	0.226	1.091	0.935	0.385	0.316
Kraftben	0.444	0.327	0.166	0.119	0.068	0.111	0.024	0.037
Andre kjøtvarer	0.768	0.782	0.286	0.285	0.491	0.481	0.173	0.163
Kjøthermetik	0.071	0.134	0.026	0.049	0.022	-	0.008	-
Tils.. .	11.226	8.683	4.182	3.157	9.473	8.748	3.344	2.959

¹ Medtat under salt flesk.   ² Herunder ogsaa ferskt flesk.

Det samlede forbruk av kjøtmat er, som det sees, i Kristianiafamilierne reducert fra 11.3 kg. til 8.7 kg. om maaneden eller fra 4.18 kg. til 3.16 kg. pr. forbruksenhett. Bergensregnskapene viser en reduksjon fra 9.5 til 8.7 kg. eller fra 3.34 kg. til 2.96 kg. pr. forbruksenhett. Tilbakegangen var altsaa forholdsvis mindre i Bergen; men her var forbruket normalt noksaa litet i sammenligning med Kristiania. Indskräckningen har særlig gått ut over det ferske kjøt. Mens Kristianiafamilierne i 1912/13 brukte 4.661 kg. ferskt kjøt (ekskl. flesk) om maaneden, var forbruket i 1916/17 bare 1.821 kg. Bergensregnskapene viser lignende forhold. Derimot er der økét forbruk av flesk og av salt kjøt. Av de andre kjøtvarer er der gjennemgaaende mindsket forbruk.

Fisk.

	Kristiania.				Bergen.			
	Pr. husholdning.		Pr. forbruksenhet		Pr. husholdning.		Pr. forbruksenhet.	
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
Fersk torsk	Kg.	Kg.	Kg.	Kg	Kg.	Kg	Kg	Kg.
— sei	0.696	1.306	0.259	0.475	1.940	2.192	0.684	0.742
— makrel	0.275	0.618	0.103	0.225	4.718	7.433	1.665	2.516
— smaa sild	2.077	2.591	0.774	0.942	1.267	1.458	0.447	0.494
Anden fersk fisk	0.473	0.572	0.176	0.208	0.452	1.630	0.160	0.552
Sild (fersk og saltet) . .	0.483	0.539	0.162	0.196	0.766	1.730	0.270	0.586
Saltet torsk	0.949	3.356	0.350	1.220	1.790	5.915	0.633	2.002
Anden salt fisk	0.390	0.461	0.145	0.168	1.740	2.294	0.615	0.777
Tørfisk, klipfisk, røket fisk	0.043	0.190	0.014	0.069	0.663	0.745	0.233	0.252
Fiskevarer (lutefisk, fiskeboller)	0.309	0.272	0.116	0.099	0.421	1.266	0.151	0.429
Hermetiske fiskeboller .	0.698	0.385	0.258	0.140	3.571	1.553	1.261	0.525
Anden fiskeherm. (sardin osv.)	1.112	0.588	0.416	0.214	0.182	0.168	0.064	0.057
Ræker o. a. skaldyr . . .	0.490	0.362	0.182	0.132	0.243	0.213	0.087	0.072
Tils.. .	0.026	-	0.009	0.001	0.037	0.011	0.013	0.004
	7.962	11.240	2.964	4.089	17.790	26.608	6.283	9.008

Melk, smør, ost, egg.

	Kristiania.				Bergen.			
	Pr. husholdning		Pr. forbruksenhet		Pr. husholdning		Pr. forbruksenhet.	
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
Nysilt melk. . . . liter	30.213	25.840	11.081	9.401	42.285	37.346	14.923	12.698
— til redu-								
cert pris . . . . —	-	13.282	-	4.834	-	17.207	-	5.850
Skummet melk. . . . —	27.012	17.431	9.908	6.341	12.998	5.695	4.587	1.936
Anden melk (sur melk,								
kondensert melk) . . . —	1.904	3.836	0.699	1.395	4.082	3.038	1.441	1.033
Fløte. . . . . —	3.273	2.410	1.175	0.863	1.874	1.766	0.667	0.600
Smør . . . . . kg.	2.145	1.041	0.786	0.380	1.208	0.660	0.427	0.225
Margarin. . . . . —	4.522	6.047	1.658	2.200	5.747	7.554	2.028	2.569
Fett . . . . . —	0.213	0.100	0.078	0.036	0.194	0.096	0.068	0.033
Ost. . . . . —	2.315	2.051	0.752	0.745	2.256	2.525	0.803	0.857
Egg . . . . . stk.	24.480	11.823	8.967	4.301	13.770	5.442	4.872	1.850

Mens kjøtforbruket er redusert i ikke ubetydelig grad, er fiskeforbruket adskillig øket, særlig i Bergen (se tabellen side 8). Kristianiaaregnskapene viser en stigning fra ikke fuldt 8 kg. til $11\frac{1}{4}$ kg. og Bergensregnskapene fra opimot 18 kg. til vel $26\frac{1}{2}$ kg. Der er øket forbruk baade av fersk torsk, sei og makrel; men størst er dog stigningen for silden. Fersk og salt sild er slaat sammen her fordi det ofte har været umulig med sikkerhet at sondre. Prisene paa de almindelige fiskesorter har været forholdsvis lave (naar undtages levende fisk) paa grund av statens og kommunernes regulering.

Det viser sig at forbruket av den nysilte melk er øket i begge byer (se tabellen side 8). Omkring halvparten utgjøres dog av melk til redusert pris, saa her har man naturligvis aarsaken til stigningen.¹ Melk blev da et relativt billig næringsmiddel. Til gjengjeld er der brukt omtrent tilsvarende mindre skummet melk. Man har altsaa her et eksempel paa at forbruket er flyttet over til en bedre og dyrere vare, og dette har kunnet ske fordi prisen er sänket ved hjælp af tilskud av det offentlige.

Forøvrig vil det sees at fløteforbruket er gått litt ned i Bergen og adskillig ned i Kristiania. I Kristiania er fløten i stor utstrækning erstattet av kondensert melk, som indgaar under «anden melk».

Forbruket av meierismør er i begge byer redusert til ca. halvparten. Kristianiafamilierne brukte i 1912/13 2.1 kg., men i 1916/17 bare litt over 1 kg. For Bergensfamilierne er de tilsvarende tal 1.2 og 0.7. Til gjengjeld er der brukt mør margarin, som imidlertid ogsaa før krigen indtok en bred plads i de almindelige husholdninger. Forbruket av ost viser nogen nedgang i Kristiania og en smule stigning i Bergen. Av egg er der brukt betydelig mindre. Kristianiafamilierne brukte i 1912/13 næsten 25 egg om maaneden, men i 1916/17 bare ca. 12, og for Bergensfamilierne er tallene ca. 14 og $5\frac{1}{2}$.

Som det vil sees av tabellen paa næste side, er forbruket av det almindelige finsigte husholdningsbrød gått adskillig tilbake, idet det er erstattet med landsbrød. Med den store prisforskjel som der var mellem husholdningsbrødet og landsbrødet skulde man ventet et større forbruk av landsbrødet. I betydelig grad er den dyrtidshjælp som ligger i det sammale brød ikke benyttet. Mange har holdt fast ved det gamle tilvante finsigte brød og har dermed undlatt at benytte et dyrtidsbidrag som da androg til 20 øre for hvert 1 kg.s brød de kjøpte.

Skal man kunne sammenligne forbruket av melvarer, maa man omregne brød til mel. Efter det av Rationeringsdirektoratet benyttede omgjøringsforhold, nemlig at 200 gr. mel svarer til 260 gr. mykt brød, skulde melforbruket i Kristianiafamilierne være tilsammen 36,8 kg. i 1912/13 og

¹ Mindre bemidlede familier med barn fik melkekuponger, hvorved de opnaadde en reduktion i prisen (dengang 8 øre pr. liter i Kristiania og 6 øre i Bergen).

40.3 kg. i 1916/17 — altsaa en stigning paa $3\frac{1}{2}$ kg. mel. Pr. forbruksenhet blir stigningen 1.1 kg.

For Bergen har man ingen paalidelig sammenligning, idet brødmængden for 1912/13 er adskillig for høit beregnet av Kristiania kommunes statistiske kontor. I Bergen var det nemlig almindelig at bakerne gav rabat — tildels en meget høi rabat —, og denne rabat er ikke altid blit fratrukket, idet oplysningene herom ofte var mangelfulde. Man har derfor delvis faat bruttobelop, mens mængden er beregnet efter nettoprisen.

Brød, mel, gryn.

	Kristiana.				Bergen.			
	Pr. husholdning.		Pr. forbruksenhet.		Pr. husholdning		Pr. forbruksenhet.	
	1912/13	1916/17	1912/13	1916/17	1912/13	1916/17	1912/13	1916/17
Alm. husholdningsbrød .	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Alm. husholdningsbrød .	29,599	19,716	10,883	7,173	45,874	23,390	16,341	7,953
Sammalt brød (landsbr.) ¹	-	11,760	-	4,278	-	10,714	-	3,643
—»— (kneippbr.) ¹	-	2,069	-	0,753	-	3,760	-	1,278
Hvetebrod (lof etc) . . .	1,447	2,014	0,532	0,733	2,214	1,527	0,789	0,519
Kaker	1,593	1,534	0,594	0,558	4,423	1,896	1,575	0,645
Andre bakervarer	1,589	1,844	0,583	0,670	3,451	8,892	1,228	3,024
Mel	10,451	10,339	3,832	3,761	5,596	6,903	1,975	2,346
Gryn og makaroni . . .	2,103	2,136	0,770	0,778	2,358	2,670	0,832	0,908
Tils.. .	46.782	51,412	17,194	18,704	263,916	59,752	222,740	20,316

¹ Sælges med statstilskud. ² For høit. Se teksten.

Grønsaker og bær.

	Kristiana.				Bergen.			
	Pr. husholdning		Pr. forbruksenhet		Pr. husholdning		Pr. forbruksenhet	
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
Poteter	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Poteter	1.48	3.26	0.55	1.18	2.05	4.93	0.73	1.67
Andre grønsaker	1.07	2.25	0.40	0.82	0.80	2.02	0.28	0.69
Friske frugter og bær. .	1.88	3.72	0.70	1.37	1.54	2.40	0.53	0.83
Syltetøi, saft, nøtter o.lign.	0.65	1.14	0.24	0.41	0.77	1.03	0.27	0.35
Tils.. .	5.08	10.37	1.89	3.78	5.16	10.38	1.81	3.54

Man har ikke opgave over mængderne undtagen for poteter. Der er som man ser, en saa betydelig økning av utgiftsbelopene at den antagelig

har holdt skridt med prisstigningen, saaledes at man tør gaa ut fra at forbruket er opretholdt.

Av poteter blev der brukt:

	Kristiania.		Bergen.	
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
Pr. familie	24.0	-	25.6	-
Pr. forbruksenhed	9.0 kg.	8.9 kg.	7.5 kg.	8.7 kg.

Forbruket i Kristiania var omtrent uforandret, mens Bergensregnskapene viser nogen økning.

Sukker, kaffe o.s.v.

	Kristiania.				Bergen.			
	Pr. husholdning.		Pr. forbruksenhed.		Pr. husholdning.		Pr. forbruksenhed.	
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.	Kg.
Sukker	6,566	7,912	2 356	2 839	6 262	8,889	2 231	3,023
Sirup	0.496	0.876	0 178	0.137	0.655	0.873	0.233	0.297
Honning	0.026	0.015	0 009	0.006	0 044	0.024	0 016	0.008
Kaffe	1.398	1.695	0.502	0.607	1.403	1.691	0.500	0.575
Te	0.020	0.030	0.008	0.011	0.054	0.076	0.019	0.026
Chokolade og kakao . .	0.228	0.205	0.084	0.075	0.210	0.158	0.075	0.054

Sukkerforbruket er steget, men her spiller det ind at der i august paa grund av syltning blev brukt meget mere end ellers.

Kaffeforbruket er i Kristianiafamilierne øket fra 1.4 kg. til 1.7 kg. om maaneden eller fra 0.5 kg. til 0.6 kg. pr. forbruksenhed. I Bergensfamilierne er der en tilsvarende økning. Ogsaa teforbruket er øket i begge byer, mens der er brukt mindre chokolade og kakao.

Som det fremgaar av det foregaaende er matvareforbruket paa mange punkter adskillig omlagt, men kanske ikke i den grad som man hadde ventet. Folk har faat øket sine indtægter og har derfor ikke behøvet at indskrænke sig saa sterkt som de ellers maatte ha gjort. Det mest karakteristiske og det som vel er følt sterkest er indskrænkningen av kjøtspisene — specielt av det ferske kjøt. Men man har fundet erstatning i fisken, saa man har for saa vidt været gunstig stillet. Man kan konstatere en betydelig økning af fiskeforbruket. Antagelig av den grund er heller ikke brødforbruket øket saa sterkt som man skulde trodd. Dog er stigningen ikke ubetydelig. Omregnes det hele kvantum til mel, var stigningen nær 10 % efter Kristianiaregnskapene. Som følge herav er der brukt mere smør og margarin tilsammen; men den del som utgjøres av natursmør er sunket, saaledes

at der er brukt forholdsvis mere margarin. Melkeforbruket er opretholdt, og der er brukt forholdsvis mere nysilt melk end før — antagelig for en stor del som følge av statens og kommunernes tilskud. Dette har selvfølgelig været af stor betydning for ernæringen — specielt for barn.

Med hensyn til potetforbruket er ikke opgaverne saa helt sikre, idet poteter ofte kjøpes i større partier og det derfor kan bli mere tilfældig hvad der blir kjøpt i 2 maaneder. Kristianiaregnkapene, som danner det paalideligste materiale, viser omtrent uforandret forbruk. Den lettere fiskekost til middag blev dengang heller supplert med noget mere brødspise. Til slutning skal man ogsaa peke paa det økede kaffe- og teforbruk, som antagelig hænger sammen med økningen av brødforbruket.

Familierne har altsaa gått over til at bruge billigere varer. Man kan regne ut hvor meget der er spart paa denne måate. Det matvareforbruk som for Kristianiafamilierne i 1912/13 kostet kr. 25.32 pr. beregnet voksen mand, skulde efter de priser familierne betalte i 1916/17 kostet kr. 42.77, mens der bare er betalt kr. 39.36. Her er ikke tat med varer til et beløp av kr. 3.66 i 1916/17 og kr. 2.28 i 1912/13 fordi man ikke kunde regne ut prisene. Det er væsentlig frugt og grønsaker.

Der er altsaa spart kr. 3.11 ved den kvantitative omlægning som her er konstatert. Med uforandrede forbruksmængder skulde matvareutgiftene fra 1912/13 til 1916/17 være steget med 68.9 %, mens den virkelige stigning har andrat til 55.5 %, altsaa 13.4 % mindre.

Dette er matvarerne. Som tidligere nævnt ser det ut til at der er indspart forholdsvis mere paa de andre konti. Indskrænkningene har først og fremst gått ut over de mindre nødvendige behov — fornøielseskontoen, anskaffelsen av bøker, av klær, gavekontoen o.s.v. Det dreier sig ikke her om absolute livsbehov; men det er utgiftsposter av den største betydning for opretholdelsen af vedkommendes levefot.

De uttalelsjer som bokførerne har git i husholdningsboken bekræfter de resultater som disse sammenligninger har vist. Mange bokførere skriver at indskrænkningene har gått sterkt utover beklædningskontoen, fornøielser o. lign., men man har ogsaa maattet spare paa maten. Sterkest lyder beklagelserne over at man er henvist til at bruge saa meget mindre ferskt kjøt end før. Desuten skrives det ofte at man maa bruge mere margarin end før til erstatning for natursmør. Dog stiller naturligvis forholdene sig forskjellig for de forskjellige familier. Nogen har maattet indskrænke sig i sterk grad, mens andre klarer sig forholdsvis bedre, enten fordi indtægtene har steget mere, eller fordi husmoren er flinkere til at stelle og utnytte maten.

Man skal citere endel av de uttalelsjer som familierne har git:

Cementarbeider i Kristiania: Naar jeg skal nævne de varesorter som jeg savner maa nævnes kjøt, for det er blit saa dyrt at det er

blit en luksusartikel. Der skrives i avisene om 2 kjøtløse dage i uken, men jeg har helt op til 6 kjøtløse dage. Med klær blir det likeledes smaat stel, for naar man har betalt husleien, brændsel og den mat man trænger til livsophold, blir der ikke rart igjen.

Kemigraf, Kristiania: Vi bruker nu billigere varesorter end før, særlig smør og kaffe. Egg har vi helt ophørt at bruke, undtagen i rent specielle tilfælder til matlagning. Chokolade forekommer omtrent ikke. Kjøt forekommer sjeldent. Derimot bruker vi nu amerikansk flesk mot tidligere norsk, da det er for dyrt. Nysilt melk bruker vi nu bare til vor 4-aarige sørn.

Typograf, Kristiania: De høie priser har naturligvis bevirket indskrænkning paa alle varesorter med undtagelse av melk, som siden vi fik melkekuponer er steget betydelig i bruk. Kjøt blir stadig sjeldnere.

Postpakmester, Kristiania: Min løn strækker ikke længer til for bare maten, langt mindre til andet nødvendig for en familie. Har derfor, for ikke at underernærer mere end hittil og for at kunne faa ordentlig middagsmat en gang iblandt, maattet søke hos min kjøbmand om hver maaned at bli kontoskrevet et beløp for fremtiden. Av disse grunde savnes ikke noget særlig i matveien, men derimot kan og maa nævnes klær, litt adspredelser og andre goder en almindelig borger skulde ha litt krav paa.

Mekaniker, Kristiania. Nogen væsentlig indskrænkning er ikke foretatt paa grund av den ekstra gode fortjeneste. Det kan være at vi ikke bruker saa meget av de dyreste kjøtsorter, og vi kjøper heller ikke meierismør, da det falder for dyrt.

Fagforeningskasserer, Kristiania: — — I det hele tat maa man undvære eller bruke mindst mulig av snart sagt alt mulig, og da særlig klær.

Toldassistent, Kristiania: Med de nuværende priser er det umulig at faa lønnen til at strække til. Har derfor faat hjælp av en bror (som laan). Til klær blir der absolut ikke noget. Tandlægebehandling o.s.v. maa utstaa.

Kurvemaker, Kristiania: Bruker mindre kjøt og mere fisk, men savner det første ikke saa meget paa grund av rikelig og god tilførsel av fisk.

Rørlægger, Bergen: Tiltrods for at timelønnen er steget er situationen værre end nogensinde. Forskjellige utgifter som skulde være dækket i denne maaned kan ikke klares.

Tømmermand, Sulitjelma: Det vil sees av regnskapet at leve-maaten har været ualmindelig sparsommelig og ensartet, saa det er paa grænsen av underernæring. Naar der til erstatning av klær kun er anvendt kr. 17.50, vil det forstaaes at dette ikke dækker slitage for væsentlig mere end mine arbeidsklær. Naar de gamle klær er medgaat og intet nyt kan anskaffes, skjønner jeg ikke hvorledes klærne skal erstattes. Saadan er forholdene i

Sulitjelma, hvor fortjenesten er bra, og hvor hus og brænde betales med en bagatel av virkelig værdi.

Faktor, Tromsø: Klær har man ikke hat raad til at anskaffe noget nyt av, saa man nu snart ikke kan vise sig paa anstændig vis. Lønnen var før dyrtiden 40 kr, og nu er den 4 kr. mere, saa enhver kan tænke sig hvilke indskrænkninger der maa til. Kjøt brukes kun en gang om uken.

Politikonstabel, Narvik: Av varesorter som jeg helt eller delvis maa undvære kan nævnes egg, ost og andet paalæg. Kjøtforbruket har jeg indskrænket til et minimum av vel 1 kg. pr. individ pr. maaned. Vørst gaar det dog ut over klærne. Til anskaffelser av klær blir der saagodtsom intet tilovers.

Handelsbetjent, Kristiansund: Vi har brukt meget melk og mel, da vi bruker havremelsgrøt til aftens og havregrynssuppe til frokost. Da min løn ikke tilnærmelsesvis har steget i forhold til stigningen paa mat, klær o.s.v., er jeg nødt til at indskrænke mig paa alle felter. Kjøt eller bedre fisk blir kun kjøpt til søndags. Klær og sko har jeg ikke kjøpt i hele 1916, hverken til mig eller til min hustru. Fornoielser gaar vi aldri paa uten vi faar gaa frit.

Snekker, Stavanger: De svære priser har bevirket mange ulemper i husholdningen. Mellemmaaltid, som barnene har været vant til, maa sløfes. Det simpleste margarin maa brukes, og det er meget daarlig. Fersk levende fisk er for dyr og savnes meget. Ferskt kjøt maa brukes høist to ganger i maaneden. Følgerne av denne svære dyrtid er at friske, kjække barn slappes av underernæring. Jeg blir som husmor opslitt og nervøs av tankerne paa at holde huset sammen.

Skrædder, Fredrikstad: Dyrtiden har bevirket at hustruen har begyndt at arbeide ved siden av.

Postbud, Drammen: Der er foretak kolossale forandringer i min husholdning. Der har i de sidste aar omrent ikke forekommet varer som egg, natursmør, ost, ferskt kjøt og flesk. Vor lille gut faar 1 l. nysilt melk hver dag, ellers forekommer ikke melk. Jeg tar ut av banken 50 kr. hver maaned av min hustrus penger.

Jernbanekontorist, Trondhjem: Paa grund av at lønnen ikke strak til har vi i længere tid maattet undvære kjøt; men da det viste slemme følger for barnene, idet disse blev underernæret, maatte jeg laane penger — hittil 200 kr. — for at skaffe litt mere kraftig mat.

Det er imidlertid ikke bare arbeiderne og funktionærerne av de lavere grader som har maattet indskrænke sig. Ogsaa familier paa høiere trin, hvis indtægter har været mere bundet og ikke har holdt skridt med prisstigningen, har maattet foreta besparelser. Man har ikke regnskaper fra tidligere som man kan sammenligne med, men bokførerne har i mange tilfælder

avgitt uttalelser som er illustrerende. Uttalelserne fortæller særlig om de mere overordnede offentlige funktionærers stilling.

Professor, Kristiania: Dyrtiden bevirker indskrænket selskabellighet, megen indskrænkning i bruk av kjøt, natursmør, egg, finere bakervarer, ost, delikatesser, fløte o.s.v.

Høiere kommunal funktionær, Kristiania: Av kjøt, egg, fløte, smør, frukt er forbruket betydelig redusert, og disse varer savnes følelig. Alle slags delikatesser med undtagelse av ost absolut avskaffet. En son arbeider paa laboratorium og faar derfor pølse paa sin medbragte niste; ellers brukes intet paalæg.

Overlærer, Kristiania: Da vi har logerende, baade maa og kan vi leve omrent som tidligere og derved bedre end vi ellers kunde ha gjort. Trods det spiser vi dog mindre kjøt og bruker billigere kjøtvarer (hestekjøt) til opmaling. Før krigen hadde vi altid stek til søndag, men det er nu en sjeldenhets. Melk bruker vi ogsaa mindre av end før. Det har i det hele tatt for at bli ensformig, og noksaa meget oplaget mat maa brukes, da det blir det billigste. Utgiften til brød er, takket være det samalte, ikke saa meget større end før.

Overlærer, Smaalenensby: Dyrtiden har gjennemgaaende bevirket en enklere husførsel. Til klær blir der litet at avse, da matvarer og de nødvendigste husholdningsartikler sluker indtægtene. Overlærergagen alene vilde ikke paa langt nær strække til, hvorfor der maa skaffes økede indtægter ved ekstraarbeide for at faa budgettet til at balansere. Kjøt maa i høi grad undværes, men da vi har kunnet faa en masse deilig frossen nordlandsfisk til rimelig pris, har savnet av kjøt ikke været videre merkbart.

Overlærer, Østlandsby: Det kan ikke længer negtes at de høie priser virker trykkende paa budgettet. En følelig lettelse for husholdningen har adgangen til god og billig fisk været. Til gjengjeld er alle manufakturvarer i stadig stigende. Ikke uten bekymring sees den dag imøte da de velbrukte klær maa fornyses. Selvfølgelig er livsvanerne forandret. Selskabelig omgang, fornøielser, kjøp av bøker findes ikke mere. Det er ogsaa blit en vane. Jeg søker at føre et saa nøgternt matbudget som mulig — gjennemført med den pinligste nøiagtighet. Barnene er like tilfredse nu som tidligere, men desværre spores der træthet og blodmangel, som kanske kan tilskrives den magrere kost.

Middelstands familie, Stavanger: For at holde budgettet inden en snever ramme er det ikke egentlig nogen varer som vi før har brukt som helt undværes, men vi søger at omlægge forbruket slik at vi faar tyngden av forbruket over paa de varer som forener prisbillighet med stor næringsværdi, saasom de grovere brødsorter, særlig kneippbrød, havregryn og mel, flatbrød og poteter. Dertil lægger jeg meget arbeide paa at lage maten til saa der kan bli mest mulig av det og saa smakelig og appetitlig som

mulig. Kjøt har vi ikke hat en eneste gang uten oplaget som pudding, kjøtkaker o. lign. Av fersk fisk lager vi ogsaa boller o. lign. Saa faar enhver ved middagsbordet sig tildelt sin portion av «sul», mens av poteter, flatbrød og suppe enhver faar det han kan spise. Og det viser sig at barnene saa langt fra at tape netop har tiltat i kraftig utseende og vekt.

Prest, Bergen: De høie priser har bevirket sparsomhet og forsiktigheit til alle kanter, uten at vi dog kan nævne noget særlig som vi helt maa undvære. Det skulde da være at vi aldri bruker egg, hvad vi dog brukte før, og mens vi før brukte natursmør, ialfald ved siden av margarin, bruker vi nu bare margarin. Vi lever mest paa fisk, men det hadde vi vænnet os til før. En å to ganger om uken kjøper vi dog kjøt.

Høiere officer, nordenfjelds: Alt hvad der kan gjøres av indskrænkninger blir gjort. Nysilt melk brukes nu kun til min mand, som har været syk, og til det yngste barn. Ost er blit en utiladelig luksus, egg endnu mere. Trods alle indskrænkninger stiger dog underbalansen for hver maaned i en uhyggelig grad.

III. Sammenligning mellom forbruket i august 1916 og februar 1917.

Man har ogsaa regnet ut forbruket særskilt for februar 1917.¹ Utgiftene til matvarer pr. forbruksenhet stiller sig saaledes i august 1916 og februar 1917:

	August 1916.	Februar 1917.
	Kr.	Kr.
Kristiania	41.90	44.54
Smaalenbyer	38.18	40.26
Hamar	36.25	38.19
Drammen	45.09	44.31
Kongsberg	(48.24)	(46.73)
Arendal	39.93	40.52
Kristiansand	37.35	39.98
Stavanger	39.52	43.28
Bergen	41.32	47.95
Romsdalsbyer	43.08	47.78
Trondhjem	37.42	40.67
Byer i Nord-Norge	38.41	41.40
Notodden, Odda, Rjukan	54.45	61.67
Sulitjelma, Kirkenes	42.41	48.99

Som nævnt indledningsvis fik man ikke regnskaper for februar for alle de familier som første regnskap for august, og uregelmæssigheter kan

¹ Tabellen foreligger i manuskript i byraaet.

derfor forekomme, saaledes som tallene ogsaa delvis gir indtryk av. Gjen-nemgaaende er der 2 à 3 kroners stigning, svarende til 5 à 8 %. I Vest-landsbyene er dog stigningen adskillig større, men særlig viser industri-stedene sterkt oppgang. Delvis kan dette skyldes prisstigningen, men sikkert ogsaa at indtægtene er steget i forskjellig grad.

Man skal undersøke de hovedforandringer forbruket har undergaat i løpet av disse maaneder etter regnskapene for Kristiania, Bergen, Trondhjem, Drammen, Kristiansand og Hamar, idet der ikke er regnet ut mængder for august for andre byer.

(Se tabellen næste side.)

Kjøtforbruket er, som man ser, steget noget i løpet av disse maaneder, mens fiskeforbruket dels har sunket litt og dels steget.

Forbruket av nysilt melk er steget i alle byer undtagen i Drammen, hvor der imidlertid ikke solgtes melk til reducet pris. Av skummet melk er der brukt mere i Drammen, Bergen og Hamar, men mindre i Kristiania, Trondhjem og Kristiansand. Forbruket av meierismør har holdt sig omrent uforandret i Kristiania, Bergen og Drammen, men er mindsket i Kristiansand og Hamar. Margarinforbruket er øket litt over hele linjen.

Brødforbruket er delvis sunket litt, men til gjengjeld er der brukt mera mel, idet man i større utstrækning er gått over til hjemmebakning. Omregnet til mel er der stigning i alle byer:

	August 1916.	Februar 1917.
Kristiania	14.057 kg.	15.339 kg.
Bergen	15.168 >	15.590 >
Trondhjem	15.412 >	15.691 >
Drammen	15.029 >	20.827 >
Kristiansand	14.237 >	16.258 >
Hamar	16.159 >	16.993 >

Når Drammen er kommet saa høit op, skyldes dette sikkert tilfæl-digheter.

Forøvrig vil man lægge merke til at der baade i Kristiania, Bergen og Trondhjem er brukt mindre sammalt brød i februar 1917 end i august aaret før. Gryntforbruket er øket litt over hele linjen, og det samme er tilfælde med potettforbruket i de fleste byer. Sukkerforbruket er derimot naturligvis adskillig mindre i februar, da der i august bruktes særlig meget paa grund av syltning.

I alle byer er der brukt litt mere kaffe i februar.

	Kristiania.		Bergen.		Trondhjem.		Drammen.		Kristian-sand.		Hamar.		
	Augnst 1916.	Februar 1917	August 1916.	Februar 1917.	August 1916	F bruar 1917.	August 1916.	Februar 1917.	August 1916.	Februar 1917.	August 1916.	Februar 1917.	
Kjøt	kg.	3.035	3.420	2.897	2.891	2.664	2.790	3.151	3.310	1.999	2.379	2.044	2.478
Fisk	*	4.131	3.921	8.431	9.890	4.805	4.854	3.500	3.436	4.587	6.741	2.436	3.759
Nysilt melk	liter	13.590	15.040	17.955	18.272	7.892	10.530	10.336	8.583	10.114	12.396	16.117	18.416
Skummet melk	*	6.919	5.833	1.563	2.080	13.861	11.583	12.343	17.577	7.097	2.453	8.104	8.622
Fløte	*	0.763	0.989	0.578	0.664	1.760	1.609	0.290	1.160	1.109	0.695	0.852	0.555
Smør	kg.	0.437	0.327	0.206	0.207	0.199	0.257	0.433	0.435	0.437	0.132	0.234	0.158
Margarin	*	2.062	2.305	2.382	2.752	1.951	2.174	2.999	2.664	2.306	2.926	2.085	2.408
Ost	*	0.625	0.962	0.769	0.938	0.906	0.870	0.974	0.885	0.279	0.546	0.828	1.037
Egg	stk.	8.3	0.6	3.0	0.4	4.2	0.3	6.0	1.4	6.9	0.5	4.3	1.6
Brød og kaker	kg.	15.403	13.160	17.285	16.779	14.250	14.327	15.258	12.779	15.908	16.194	8.897	6.852
Husholdningsbrød	*	7.843	6.774	7.706	8.993	2.477	3.468	6.257	2.434	3.542	1.916	4.982	2.794
Sammalt brød	*	5.201	4.763	6.143	2.967	9.117	8.510	7.453	9.353	8.863	10.877	2.537	2.984
Hvetebrød	*	0.919	0.542	0.476	0.550	0.293	0.184	0.621	0.333	1.513	1.670	0.368	0.241
Andet brød	*	0.822	0.576	2.303	3.667	1.325	1.081	0.346	0.238	1.366	1.034	0.538	0.434
Kaker	*	0.618	0.505	0.657	0.602	1.038	1.084	0.581	0.421	0.624	0.697	0.472	0.399
Mel	*	2.199	5.206	1.855	2.670	4.440	4.657	3.279	10.987	1.987	3.792	9.279	11.718
Gryn	*	0.642	0.897	0.682	1.099	0.798	0.930	1.045	2.343	0.839	1.114	0.851	1.032
Poteter	*	8.486	9.004	8.345	9.071	7.188	(3.608)	7.497	7.354	7.601	12.064	8.418	9.653
Sukker	*	3.397	2.470	3.205	2.597	2.172	2.383	5.450	2.489	4.327	2.588	4.151	2.890
Kaffe	*	0.567	0.630	0.569	0.601	0.516	0.552	0.509	0.605	0.510	0.517	0.507	0.556

IV. Sammenligning mellem forbruket i de forskjellige byer og steder.

Som nævnt har man indsamlet regnskaper fra en række byer som man ikke har regnskaper fra for tidligere aar, for derigjennem at belyse forbruksforholdene mere i sin almindelighet under dyrtiden.

I tabel 3 er der opgave over de gjennemsnitlige utgifter i de forskjellige byer for de familier som hadde en beregnet samlet aarsutgift av intil 5000 kr. Tilsvarende opgave over de forbrukte mängder av de viktigste matvarer findes i tabel 4. Det skal bemerkes at regnskapene ikke repræsenterer gjennemsnitlig helt likestillede familier paa de forskjellige steder. I en by kan regnskapene skrive sig fra familier paa et noget høiere nivaa end i en anden by, men synderlig stor forskjel er der ikke i denne henseende. Regnskapene er tjenlige til belysning av forbruksforholdene for mindre bemidlede familier — arbeidere og lavere funktionærer — paa de forskjellige steder.

Omtaaende oversikt viser den gjennemsnitlige maanedsutgift for disse familier.

Den samlede maanedsutgift svinger, som man ser, mellem 200 og 250 kr. — svarende til mellem 2400 og 3000 kr. pr. aar. Undersøker man de forskjellige poster, vil man se at der er en viss jevnhet i utgiftene. I de fleste byer viser beklædningskontoen en utgift paa mellem 20 og 30 kr., i enkelte byer dog høiere, saaledes i Bergensfamilierne, som har kjøpt klær for 40 kr., men dette maa antagelig skyldes særlige forhold. Boligutgitene ligger omkring 20 kr. Dog har Kristianiafamilierne og familierne i Trondhjem og Nord-Norges byer betalt ca. 28 kr.

Til brænde og belysning er der med enkelte undtagelser betalt mellem 15 og 20 kr. Med hensyn til de øvrige mindre poster henvises til tabellen; man skal bare nævne at fornøielseskontoen ikke er særlig stor, minimum er 42 øre og maksimum kr. 1.26. Av drikkevarer og tobak er der kjøpt for mellem 2 og 4 kr. De mindste utgifter viser Hamarfamilierne og Stavanger-familierne med henholdsvis kr. 1.77 og 1.78.

De største utgifter falder paa matvarerne. Av hele utgiffen gaar følgende procent til mat:

	Pct.		Pct.
Kristiania	53.6	Bergen	52.8
Smaalensbyer	53.1	Romsdalsbyene	49.8
Hamar	60.1	Trondhjem	53.7
Drammen	52.1	Nord-Norges byer	48.6
Larvik, Skien, Arendal	57.2	Sulitjelma, Kirkenes	67.3
Kristiansand	54.2	Odda, Notoden, Rjukan	55.2
Stavanger	53.1		

Gjennemgaaende over halvparten av budgettet gaar til mat. Ser man paa de absolute matvareutgifter, vil man se at der er en viss jevnhet. I de

	Kristi- ania.	Smaa- lens- byer.	Hamar.	Dram- men.	Larvik, Skien, Arendal.	Kristi- ansand.	Stav- anger.	Bergen.	Roms- dals- byer.	Trond- hjem.	Nord- Norge.	Suli- tjelma, Kirke- nes.	Odda, Not- oddan, Rjukan.
Familiens gjennomsnitlige størrelse	4.87	5.02	5.55	4.87	5.59	5.80	5.16	5.31	4.33	5.33	5.24	6.38	4.76
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Matvarer	118.45	119.59	125.71	124.26	124.82	127.01	121.96	132.63	117.80	117.20	122.20	140.44	149.56
Drikkevarer og tobak	3.31	2.98	1.77	4.46	2.45	2.55	1.78	3.90	3.39	3.19	2.89	3.80	3.98
Beklædning	21.83	30.97	20.57	29.25	24.16	30.30	35.90	40.01	32.69	23.63	32.05	30.90	36.36
Boligutgifter	28.49	19.96	20.08	21.87	17.44	17.93	23.88	21.66	22.41	27.48	28.10	7.58	19.63
Brænde og lys	15.96	17.91	15.98	16.39	20.27	22.53	12.00	15.87	20.30	17.28	27.26	2.58	24.24
Vask og renlighet	4.06	3.49	2.95	4.41	3.44	4.66	4.21	5.21	4.88	3.93	4.08	3.56	4.03
Anskaffelser av inventar o.s.v.	5.50	3.75	3.22	2.00	2.99	3.69	4.44	4.18	5.90	3.78	4.54	3.74	5.78
Forenings- og forsikringsutgifter	6.86	5.95	5.79	7.08	8.16	6.26	6.17	6.92	11.32	7.16	9.53	4.17	12.41
Utgifter til bøker, undervisning o.s.v.	2.85	3.45	2.48	2.76	1.60	3.43	2.10	2.74	2.42	2.18	3.22	1.91	1.85
Fornøielser	0.71	0.53	0.42	1.22	0.66	0.63	0.76	1.41	1.07	1.26	1.20	0.43	1.00
Skatter	4.82	6.14	7.32	13.93	5.12	6.25	6.13	5.50	4.01	8.60	5.68	4.04	4.12
Tjenerhold	0.54	1.48	0.05	1.90	0.83	1.53	2.40	2.12	2.22	0.64	3.48	1.35	1.12
Øvrige utgifter	7.39	8.95	3.12	8.83	6.15	7.40	7.67	8.98	8.06	7.01	7.18	4.17	6.99
Tilsammen	220.77	225.15	209.46	238.36	218.09	234.17	229.40	251.13	236.47	218.34	251.41	208.67	271.07

flestes byer har disse familier betalt mellem 120 og 130 kr. om maaneden. Alene paa industristedene Sulitjelma og Kirkenes og paa Notodden, Rjukan og Odda er der betalt 140 og 150 kr. for mat.

Til sammenligning mellom de forskjellige byer egner imidlertid disse gjennemsnitsutgifter pr. familie sig ikke, idet familiene ikke er gjennemsnitlig like store i de forskjellige byer, saaledes som det fremgaar av tabellen. Kristianiafamiliene talte saaledes gjennemsnitlig 4.87 medlemmer, mens Kristiansandsfamiliene gjennemsnitlig bestod av 5.80 personer og familiene i Sulitjelma og Kirkenes av 6.38 personer. Desuten spiller det ind om der holdes logerende, om nogen av husstanden har været borte fra husholdningen og hvorledes aldersfordelingen er.

For at borteliminere dette har man beregnet forbruket pr. forbruksenhed (beregnet voksen mand). Se nærmere herom side 5. Resultatet av denne beregning findes i tabellene 5 og 6 for henholdsvis utgiftsbeløpene og de forbrukte mængder.

Man skal her bare omhandle matvarerne, som jo har den største interesse. De samlede utgifter til matvarer pr. forbruksenhed stiller sig saaledes:

	Kr.		Kr.
Kristiania	43.02	Bergen	45.07
Smaalensbyer	39.50	Romsdalsbyer	46.71
Hamar	37.64	Trondhjem	39.24
Kongsberg	(50.72)	Byer i Nord-Norge	40.17
Drammen	44.25	Sulitjelma, Kirkenes	45.72
Larvik, Skien, Arendal	40.41	Notodden, Rjukan, Odda	59.80
Kristiansand	38.82	Ostlandet (paa landet)	37.86
Stavanger	41.42	Fra andre landsdele	37.38

Disse tal gir altsaa uttryk for hvor meget mindre bemidlede familiær — arbeidere og lavere funktionærer — betalte for maten pr. beregnet voksen mand paa de forskjellige steder. Mellem de fleste steder er, som man ser forskjellen ikke stor. Under 40 kr. betaltes i Trondhjem, Kristiansand, Hamar, Smaalensbyer og i landdistrikten, mellem 40 og 43 kr. i byer i Nord-Norge, Larvik, Skien og Arendal og i Stavanger, mellem 43 og 46 kr. i Kristiania, Drammen, Bergen og i Sulitjelma og Kirkenes; i Romsdalsbyene kr. 46.71 og i Notodden, Rjukan, Odda kr. 59.80. Til en viss grad gir tallene uttryk for forskjellen i prisnivaatet paa de forskjellige steder, men de er ogsaa bestemt av de indtægter familiene opnaaer paa de forskjellige steder. Naar der betaltes saa meget paa industristedene, saa tyder dette baade paa høie priser og paa gode indtægter.

Med hensyn til utgiftene til de forskjellige varer henvises til tabellen paa næste side. Her skal man gi en oversigt over de mængder som er brukt av de viktigste varer, ti av disse opgaver kan man direkte se hvor-

		Kristiania.	Smaalenens- byer.	Hamar.	Drammen.	Larvik, Skien, Arendal	Kristian- sand.	Stavanger.	Bergen.	Romsdals- byer.	Trond- hjem.	Byer i Nord- Norge.
Kjøt.	kg.	2,527	2,128	1,750	2,497	2,061	1,731	2,188	2,443	2,250	2,363	2,480
Ferskt oksekjøt	»	0,438	0,503	0,331	0,522	0,441	0,552	0,610	0,639	0,558	0,442	0,444
— kalvekjøt	»	0,053	0,092	0,118	0,100	0,055	0,225	0,149	0,059	0,170	0,128	0,103
— faarekjøt	»	0,113	0,081	0,070	0,027	0,068	0,084	0,356	0,213	0,298	0,135	0,489
— flesk	»	0,048	0,091	0,103	0,075	0,026	0,051	0,190	0,046	0,043	0,014	0,013
Salt kjøt	»	0,361	0,280	0,086	0,407	0,477	0,266	0,219	0,507	0,235	0,192	0,448
— flesk	»	0,699	0,522	0,409	0,639	0,398	0,169	0,198	0,440	0,177	0,603	0,155
Kjøtdeig	»	0,520	0,385	0,404	0,402	0,315	0,209	0,305	0,387	0,479	0,579	0,310
Forskjellige andre kjøtvarer	»	0,295	0,174	0,229	0,325	0,281	0,175	0,161	0,152	0,290	0,270	0,518
Fersk torsk	»	0,475	0,395	0,577	0,382	0,247	1,037	0,312	0,742	1,309	0,743	2,163
— sei	»	0,225	0,043	0,206	0,151	0,123	0,223	0,683	2,516	1,902	0,655	0,960
— makrel	»	0,942	1,798	0,160	0,870	1,720	1,374	1,392	0,494	0,479	0,074	0,108
Sild (fersk og salt)	»	1,220	1,126	1,028	1,048	1,721	1,844	2,409	2,002	1,060	1,116	1,475
Nysilt melk	liter	14,235	14,782	17,189	9,316	13,473	11,218	20,024	18,548	18,836	9,149	13,765
Skummet melk	»	6,341	6,859	8,918	15,171	6,082	5,244	1,025	1,936	6,029	12,792	2,692
Fløte	»	0,863	0,982	0,749	1,096	0,636	0,899	0,314	0,600	1,301	1,714	0,973
Smør	kg.	0,380	0,436	0,210	0,428	0,200	0,207	0,218	0,225	0,782	0,249	0,115
Margarin	»	2,200	2,088	2,213	2,519	3,046	2,705	2,843	2,569	2,240	2,036	2,617
Gjetost	»	0,297	0,299	0,223	0,336	0,139	0,120	0,041	0,283	0,194	0,200	0,166
Egg	stk.	4,301	5,578	1,850	3,500	2,988	3,703	2,201	1,850	5,785	2,390	1,045
Brød og kaker	kg.	14,165	14,040	8,042	13,944	15,586	16,196	16,123	17,062	14,110	14,012	10,069
Husholdningsbrø	»	7,173	5,743	4,173	4,347	5,906	2,809	7,776	7,953	7,006	3,118	3,127
Sammalt brød	»	5,031	6,865	2,555	8,293	8,030	9,848	5,607	4,921	4,609	8,444	3,434
Hvetebråd	»	0,733	0,534	0,332	0,480	0,602	1,677	0,870	0,519	0,397	0,271	0,121
Andet brød	»	0,670	0,538	0,524	0,316	0,475	1,206	1,081	3,024	0,819	1,146	2,590
Kaker	»	0,558	0,360	0,458	0,508	0,573	0,656	0,789	0,645	1,279	1,033	0,797
Mel	»	3,761	5,080	10,161	7,431	3,257	2,988	2,203	2,346	4,815	4,080	8,583
Gryn	»	0,778	0,790	0,958	1,725	0,889	1,002	0,795	0,908	1,145	0,895	1,045
Poteter	»	8,939	10,525	8,911	7,142	9,668	9,629	7,027	8,696	11,288	4,406	9,917
Sukker	»	2,839	3,142	3,720	3,680	3,640	3,491	3,348	3,023	2,921	2,384	2,888
Kaffe	»	0,607	0,498	0,526	0,556	0,636	0,518	0,461	0,575	0,716	0,541	0,530

ledes familierne har levet paa de forskjellige steder. Paa side 22 er git en samlet oversikt for byene. For industristedene har man ikke regnet ut mængderne, saa disse er ikke med her.

Det skal bemerkes, at der ikke er regnet ut mængder for alle varer for Smaalenbyene, Larvik, Skien, Arendal, Stavanger, Romsdalsbyene og Nord-Norges byer. Der er for disse byer benyttet en enklere specifikasjon, og denne ligger til grund for sammendraget. For de 6 andre byer er specifikationen fyldigere — specielt med hensyn til fisk og ost.

Det samlede kjøtforbruk¹ dreier sig, som man ser, om 2 à 2½ kg. paa de fleste steder. Bare i Kristiansand og paa Hamar er forbruket mindre, nemlig 1¾ kg. Mest kjøtmat er der brukt i Kristiania, i Nord-Norges byer og i Bergen. Av kjøtmaten utgjør det ferske oksekjøt omkring ½ kg. Mindre end ½ kg. er der brukt i Hamar, Kristiania, Larvik, Skien, Arendal, Trondhjem og i Nord-Norges byer; mere end ½ kg. i Smaalenbyene, Drammen, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Romsdalsbyene. Faarekjøt bruktes mest paa Vestlandet og specielt i Nord-Norge, hvor der bruktes mere faarekjøt end oksekjøt.

Av ferskt flesk — herunder koteletter o.s.v. — har disse familier ikke brukt synderlig, men derimot spiller det salte flesk en betydelig rolle, og likeledes salt kjøt. Mest salt flesk er der brukt i Kristiania, Drammen og Trondhjem. Forholdsvis litet er der brukt i Kristiansand, Stavanger og i Nord-Norges byer. Kjøtdeig er der brukt adskillig av paa de fleste steder.

Av fisk er det bare de viktigste sorter man har mængdeopgave over fra alle byer. Fersk torsk bruktes der adskillig mere av i Nord-Norges byer end i de andre byer; men ogsaa i Bergen, Trondhjem og Romsdalsbyene bruktes der forholdsvis meget av denne fiskesort. Av sei bruktes der forholdsvis litet østerpaa. Paa Vestlandet og nordpaa spiller derimot denne fisk en betydelig rolle og særlig i Bergen. Til gjengjeld har man makrellen sydpaa og paa Østlandet. Der er dog brukt endel makrel baade i Bergen og i Romsdalsbyene, og den forekommer ogsaa i Trondhjem og i Nord-Norges byer; men forbruket er rent forsvindende.

Av sild er der brukt adskillig, og mesteparten er vistnok fersk sild, som jo har været og er fremdeles en særlig billig mat. Mest er der brukt i Stavanger og Bergen.

Som paapekt i avsnit II er melkeforbruket opretholdt fuldt ut i Kristiania og Bergen i sammenligning med normale tider, og der er brukt forholdsvis mere nysilt melk end før. I de fleste andre byer er melkeforbruket likesaa stort som i Kristiania og Bergen — paa enkelte steder endog større, saa dette tyder paa at der heller ikke andre steder har været nogen reduktion. Man vil lægge merke til at der enkelte steder, særlig i Trondhjem og Drammen, er brukt forholdsvis litet sysilt melk, men meget skummet melk.

---

¹ Endel kjøtmat er ikke med her Se ovenfor og tabel 4.

Dette er et forhold som ogsaa kom tydelig frem i regnskapene for 1912/13 fra disse byer, saa man har her en lokal eiendommelighet som ikke dyrten har forandret.

I alle byer er der overveiende brukt margarin istedenfor smør. Mest natursmør er der brukt i Romsdalsbyene.

Forbruket av brød og kaker ligger for de fleste byer mellem 14 og 16 kg. Paa enkelte steder er forbruket væsentlig mindre, som f. eks. i Hamar og i Nord-Norge. I disse byer er der imidlertid til gjengjeld brukt mere mel, idet familiene har bakt selv. Skal man sammenligne maa man derfor omregne alt til mel. Efter det ved rationeringen anvendte omgjøringsforhold, nemlig at 200 gram mel svarer til 260 gram mykt brød, blir det samlede melforbruk pr. maaned pr. beregnet voksen mand:

Kristiania	14.668	kg.
Smaalensbyer	15.891	«
Hamar	16.353	«
Drammen	18.168	«
Larvik, Skien, Arendal.	15.258	«
Kristiansand.	15.459	«
Stavanger	14.618	«
Bergen	15.484	«
Romsdalsbyer	15.679	«
Trondhjem	14.869	«
Byer i Nord-Norge	16.336	«

Der er, som man ser, ikke saa stor forskjel mellem byene, naar undtages Drammen, som viser et meget stort forbruk. Her har sikkert tilfældigheter spillet ind. Der er flere familier som har kjøpt forholdsvis meget mel, og man vet ikke om alt er brukt i maaneden. Forbruket ligger ellers omkring 15 kg. Mindst melvarer er der brukt i Kristiania, Trondhjem og Stavanger og mest i Hamar, Nord-Norges byer, Smaalensbyene, Bergen og Romsdalsbyene samt i Drammen.

Der er, som man ser, brukt adskillig sammalt brød i de fleste byer, men det finsigte husholdningsbrød anvendtes dog fremdeles i stor utstrækning, tiltrods for at det var saa meget dyrere. Mest sammalt brød er der brukt i Kristiansand og i Trondhjem, og mindst paa Hamar, hvor der imidlertid antagelig er kjøpt sammalt mel isteden.

Kaker er der brukt mest av i byene nordenfjelds, fra Romsdalen og opover.

De uregelmæssigheter som potetforbruket viser kan tildels skyldes tilfældigheter, idet poteter ofte kjøpes i større partier, og det kan da være noksaa tilfældig hvad der falder paa to maaneder. Mindst poteter brukte Drammens- og Stavangerfamilierne, naar man bortser fra Trondhjemsregn-

Forbruk pr. person pr. maaned (31 dage) i 1916/17.

	Kristi- ania.	Smaa- lens- byer.	Hamar.	Dram- men.	Kongs- berg.	Larvik, Skien, Arendal	Kristi- ansand.	Stav- anger.	Bergen.	Roms- dals- byer.	Trond- hjem.	Byer i Nord- Norge.	Gj.sn. for alle byer.
	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.	kg.
Brødvarer omregnet til mel	6.210	6.377	3.832	6.157	4.242	6.745	7.090	7.114	7.234	6.098	6.062	4.374	6.233
Indkjøpt mel ¹	2.038	2.882	6.139	4.128	4.431	1.705	1.563	1.155	1.173	2.544	2.182	4.745	2.498
Gryn	0.442	0.466	0.592	0.988	0.821	0.500	0.569	0.456	0.500	0.643	0.502	0.590	0.532
Tils. mel og gryn	8.690	9.725	10.563	11.273	9.494	8.950	9.222	8.725	8.907	9.285	8.746	9.709	9.263
Sukker ²	1.469	1.332	1.892	1.438	2.261	1.420	1.502	1.249	1.540	1.302	1.374	1.608	1.443
Kaffe	0.348	0.295	0.325	0.319	0.222	0.359	0.294	0.264	0.317	0.402	0.306	0.301	0.319
Natursmør	0.216	0.258	0.130	0.245	0.343	0.112	0.117	0.125	0.124	0.439	0.140	0.065	0.172
Margarin	1.253	1.231	1.370	1.444	2.992	1.712	1.538	1.628	1.416	1.257	1.145	1.476	1.388
Tils. smør	1.469	1.489	1.500	1.689	3.335	1.824	1.655	1.753	1.540	1.696	1.285	1.541	1.560

¹ Ekskl. potetmel.   ² For februar.

skapene, som viser et usandsynlig litet kquantum. Mest blev der brukt i Romsdalsbyene og i Smaalenbyene.

Sukkerforbruket er noksaa ujevnt paa grund av at august er syltemaaneden.

Kaffeforbruket dreier sig om vel $\frac{1}{2}$ kg. Mest blev der brukt i Romsdalsbyene.

Det er av interesse at sammenligne forbruket av de rationerte varer med de rationer som nu gjelder. Ved rationeringen er der imidlertid ikke tatt hensyn til alder og kjøn — undtagen for kaffens vedkommende, idet barn under 5 aar ikke faar noget. Man maa derfor regne ut forbruket pr. person, og dette er gjort paa tabellen side 25 etter forbruket i august 1916 og februar 1917. Det gjennemsnitlige forbruk pr. maaned (31 dage) i disse byer for 426 familier stiller sig saaledes i sammenligning med rationene:

	Forbruket pr. person i 1916/17.	Rationene pr. person i april—mai 1918.
Mel ¹ og gryn	9.263 kg.	6.200 kg.
Sukker ²	1.443 «	0.887 «
Kaffe	0.396 «	0.220 «

Rationeringen virker selvfoelgelig meget forskjellig, alt efter barneantallet; men for denne gjennemsnitsfamilie paa 5.31 personer, hvorav 2.71 voksne (over 15 aar), 1.58 barn mellem 15 og 5 aar og 1.02 under 5 aar, betegner rationeringen en meget betydelig indskrænkning av det tidligere forbruk, nemlig for mel og gryn med 33 %, for sukker 39 % og for kaffe 44 %. Under melrationen gaar ogsaa erter og bønner³; men da man ikke har mængdeopgave for disse varer, kan man ikke ta hensyn hertil. Reduktionen er altsaa forholdsvis endnu litt større. Paa den anden side maa det erindres at melrationen er større for tungt arbeidende, idet der uddeles tillægsbrødkort, likesom der ogsaa er uddelet tillægsbrødkort til skolebarn. Kaffeforbruket er her beregnet pr. person over 5 aar, mens der i tabellen paa side 25 er tat hensyn til alle personer. Man har ogsaa regnet ut smørforbruket pr. person. Gjennemsnitsforbruket pr. maaned var 1.560 kg., hvorav 0.172 kg. natursmør og 1.388 kg. margarin.

V. Forbruket inden de forskjellige indtægtsklasser.

Forbruket stiller sig forskjellig etter indtægten. I tabel 7 er regnet ut de gjennemsnitlige utgifter pr. forbruksenhed inden de forskjellige grupper for alle byer underett.

¹ Potetesmel ikke medregnet. ² For februar. ³ For den kortperiode som begyndte 20 mai er der uddelet ertekort.

Hovedutgiftene pr. forbruksenhet sees av nedenstaaende sammendrag for alle byer:

	125—146 kr.	146—167 kr.	168—208 kr.	208—250 kr.	250—333 kr.	333—417 kr.	417—583 kr.	583—750 kr.	750 kr. og over.
	Kr.
Matvarer	40,28	41.04	39.73	40,32	42.29	47.30	47.87	51.49	50.84
Drikkevarer og tobak . .	0.72	0.87	0.98	0.91	1.03	2.05	2.08	2.06	9.92
Beklædning	7,02	6.54	7.27	9.98	11.29	17.34	14.70	21.58	39.71
Boligutgifter	6.71	6.97	7.15	7.27	7.51	10.74	11.88	17.33	18.42
Brænde og lys	4.23	5.16	5.46	5.31	5.93	9.66	11.14	14.99	10.59
Vask og renlighet	0.93	0.96	1.18	1.18	1.56	2.18	2.36	3.74	3.29
Anskaffelser av inventar o.s.v.	0.70	0.69	1.22	1.52	1.39	2.21	1.83	4.44	1.75
Forenings- og forsikrings- utgifter	2.70	2.95	2.51	2.11	2.10	3.82	5.73	8.37	13.29
Utgifter i intellektuelle øiemed	0.40	0.50	0.60	0.76	1.02	2.83	5.73	13.80	31.68
Fornøielser	0.24	0.17	0.25	0.28	0.37	0.57	0.71	1.00	4.48
Skatter	1.70	1.22	1.19	1.57	2.40	5.19	8.10	36.90	20.73
Tjenerhold	-	0.06	0.16	0.26	0.64	1.88	3.28	5.74	5.61
Øvrige utgifter	1.46	1.75	1.99	2.64	2.56	5.94	7.39	10.54	15.05
Tilsammen	67.09	68.88	69.69	74.11	80.09	111.71	122.80	191.98	225.35

Der er, som man ser, stor forskjel paa de samlede utgifter pr. enhet. Mens familierne i de laveste grupper betalte litt under 70 kr. pr. voksen mand for mat, klær og alle de andre behov, gav familierne i de høieste grupper ut ca. 225 kr. Dog vil man se at det først er naar man kommer op i over 333 kr. i samlet maanedsutgift at beløpene blir væsentlig høiere.

Den samme bevægelse gjør sig gjeldende naar man bare ser paa matvareutgiftene. De familier som hadde under 333 kr. i samlet maanedsutgift hadde en utgift av omkring 40 kr. pr. voksen mand, mens de bedre stillede familier betalte fra 47 kr. til vel 50 kr. til mat pr. voksen mand om maaneden. Ved 333 kr. i samlet maanedsutgift er der, som man ser, likesom en grænse. Man kommer her over til familier paa et høiere socialt trin; men det er et træk at lægge merke til at utgiftene til mat ikke hæver sig saa særlig betydelig over hvad de mindre bemidlede betalte — at der altsaa med andre ord ikke kjøpes saa meget mere av de dyrere matvarer. Selv de familier som har et maanedsbudget paa over 583 kr., svarende til over 7000 kr. om aaret, betaler ikke mere end vel 50 kr. om maaneden til mat pr. forbruksenhet.

Det er naar man kommer over til de andre utgiftsposter at forskjellen i velstand gjør sig mere gjeldende. Utgiftene til drikkevarer og tobak holder

sig noksaa jevnt i de lavere grupper; men i de bedre stillede familier er de betydelig høiere. Utgiftene til klær og skoer viser stor forskjel. Mens familiene paa de laveste trin betalte omkring 7 kr. om maaneden, betaler de mere velstillede mellem 15 og 20 kr. — i den høieste gruppe endog næsten 40 kr. Flere av de andre poster viser betydelig større forskjel, saaledes f. eks. tjenerutgiftene, skatten o.s.v. Til bøker og lignende betalte familiene i de laveste grupper mellem 40 øre og 1 kr., mens de bedre stillede betalte fra næsten 3 kr. til over 30 kr. Fornøielseskontoen er ikke stor undtagen i den aller øverste gruppe.

Hvor meget der var kjøpt for av de forskjellige matvarer fremgaar av tabel 7. For detaljer henvises til denne. Her skal kun gives en oversikt over hvor store mængder der er brukt av de viktigste varer. Oplysninger herom indeholdes i tabel 8. Nedenfor er sat op et sammendrag. Mængdeopgaver er dog ikke regnet ut for grupperne over 417 kr. i samlet maanedsutgift.

	125—146 kr.	146—167 kr.	167—208 kr.	208—250 kr.	250—333 kr.	333—417 kr.
Kjøt . . . . . kg.	2.288	2.089	2.124	2.233	2.330	2.700
Fersk torsk og sei . . . . . «	0.807	1.349	1.055	1.423	1.441	1.471
Makrel . . . . . «	0.709	1.202	1.059	0.812	0.936	0.708
Sild (fersk og salt) . . . . . «	1.295	1.756	1.804	1.296	1.559	1.025
Nysilt melk . . . . . liter	12.781	12.443	14.760	14.869	13.904	16.726
Skummet melk . . . . . «	6.868	7.226	7.278	7.172	5.965	3.436
Fløte . . . . . «	1.368	0.952	0.873	0.901	0.915	0.791
Smør . . . . . kg.	0.457	0.452	0.275	0.295	0.234	0.395
Margarin . . . . . «	1.980	2.220	2.352	2.353	2.672	2.462
Egg . . . . . stk.	4.68	4.02	2.70	2.88	3.09	5.86
Brød og kaker . . . . . kg.	11.662	13.789	13.673	13.387	16.253	12.628
Husholdningsbrød . . . . . «	6.616	5.333	5.542	4.664	6.898	4.875
Sammalt brød . . . . . «	2.715	5.956	5.994	6.103	6.876	5.490
Hvetebrod . . . . . «	0.880	0.777	0.550	0.576	0.572	0.577
Andet brød . . . . . «	0.929	1.242	0.988	1.403	1.219	0.920
Kaker . . . . . «	0.522	0.481	0.599	0.641	0.688	0.766
Mel . . . . . «	3.743	5.232	4.452	5.535	3.737	4.839
Gryn . . . . . «	0.914	0.981	0.903	0.910	0.824	1.122
Poteter . . . . . «	9.463	10.784	7.984	8.270	9.387	9.176
Sukker . . . . . «	2.541	3.320	3.059	3.080	3.123	3.422
Kaffe . . . . . «	0.671	0.649	0.553	0.512	0.566	0.538

Som nævnt ovenfor er det først i gruppen over 333 kr. i samlet maa-
nedsutgift at man kommer op i et høiere socialt lag. Familierne i de lavere
grupper stod væsentlig paa samme velstandstrin, idet den høiere indtægt op-
veies av at familien tæller flere medlemmer. Familierne i den høieste gruppe,
som man har regnet ut forbruksmængder for, og som har et samlet
maanedsbudget paa mellem 333 og 417 kr., svarende til mellem 4000 kr. og
5000 kr. pr. aar, har levet noget bedre end de andre familier, men forskjellen
er ikke saa stor. Der er saaledes brukt endel mere kjøtmat og ogsaa litt
mere fisk, av nysilt melk er der brukt ikke saa litet mere, men mindre
skummet melk og fløte. De har brukt mindre meierismør end familierne i
de to laveste grupper, og margarinene spiller derfor en like stor rolle i disse
familier som i de mindre velstillede. Eggforbruket er noget større, men
da der er brukt mere kjøt og fisk, er brødforbruket mindre. Der er brukt
noget mere sukker, men heller mindre kaffe.

Tabeller:

Tabel I. Oversigt over antal husholdningsregnskaper fordelt efter hovedpersonens
livssælling.

	Overordnede off. og private funktionærer, selvständig nærings- drivende o. s. v.	Folke- skole- lærere	Underordnede off. og komm. funktionærer.	Underordnede private funktionærer.	Spor- vogns- konduktører.	Fabrik- og haand- verks- arbei- dere, lager- arbei- dere o. s. v.	Løs- arbei- dere, dag- arbei- dere o. s. v.	Øvrige.	Til- sammen.
Kristiania	8	1	18	6	5	52	3	1	94
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	1	—	15	6	5	52	3	—	82
Bergen	8	3	15	5	—	27	—	—	58
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	4	3	13	5	—	27	—	—	52
Trondhjem	3	1	13	3	1	23	1	2	47
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	—	—	11	2	1	23	1	1	39
Kristiansand	2	—	11	1	—	13	—	—	27
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	1	—	10	1	—	13	—	—	25
Drammen	9	1	8	1	1	11	—	—	31
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	3	1	6	1	1	11	—	—	23
Hamar	1	—	5	1	—	14	—	—	21
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	—	—	5	1	—	14	—	—	20
Kongsberg	1	—	1	—	—	3	—	—	5
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	1	—	1	—	—	3	—	—	5
Smaalenbyer	8	7	14	2	—	32	1	—	64
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	3	7	14	2	—	32	1	—	59
Larvik, Skien, Arendal . . .	2	1	7	1	—	27	2	—	40
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	2	1	6	1	—	27	2	—	39
Stavanger	6	3	6	2	—	19	—	—	36
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	2	3	5	2	—	19	—	—	31
Romsdalsbyer	3	—	1	6	—	8	2	—	20
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	1	—	1	6	—	8	2	—	18
Byer i Nord-Norge ¹	12	—	3	2	—	21	3	1	42
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	4	—	2	2	—	21	3	1	33
Nøtoddalen, Rjukan, Odda . .	—	—	—	—	—	16	1	—	17
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	—	—	—	—	—	16	1	—	17
Sulitjelma, Kirkenes	—	—	—	—	—	13	—	—	13
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	—	—	—	—	—	13	—	—	13
Østlandet ²	—	5	2	—	—	3	2	—	12
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	—	5	2	—	—	3	2	—	12
Sør- og Vestlandet, Norden- fjeldske ²	—	2	4	—	—	1	—	—	7
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	—	2	4	—	—	1	—	—	7
Tilsammen	63	24	108	30	7	283	15	4	534
Derav under kr. 5000 i aarsutgift .	22	22	95	29	7	283	15	2	475

¹ Bodø, Narvik, Tromsø og Hammerfest. ² Paa landet.

Tabel 2. Oversigt over antal personer i husholdningene.

	Familiemedlemmer			Tjene-stepiker.	Loge-rende med fuld pension.	Loge-rende med delvis kost og med bare værelse.
	Voksne (15 år og derover).	Barn (under 15 år).	Til-sammen			
Kristiania	248	237	485	11	4	15
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	199	200	399	3	1	13
Bergen	151	153	304	11	7	—
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	129	147	276	6	6	—
Trondhjem	122	127	249	8	6	10
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	98	110	208	2	5	7
Kristiansand	80	83	163	6	—	1
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	70	75	145	4	—	—
Drammen	73	75	148	9	1	2
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	54	58	112	3	1	—
Hamar	63	52	115	1	1	8
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	61	50	111	—	1	8
Kongsberg	10	11	21	1	—	—
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	10	11	21	1	—	—
Smaalebyer	169	150	319	12	3	5
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	153	143	296	6	3	4
Larvik, Skien, Arendal	110	112	222	5	1	2
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	108	110	218	4	1	2
Stavanger	100	92	192	8	2	2
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	85	75	160	4	1	1
Romsdalsbyer	45	39	84	6	1	—
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	39	39	78	4	1	—
Byer i Nord-Norge	105	110	215	11	3	6
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	83	90	173	6	2	5
Notodden, Rjukan, Odda	37	44	81	2	—	8
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	37	44	81	2	—	8
Sulitjelma, Kirkenes	29	54	83	—	1	—
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	29	54	83	—	1	—
Ostlandet ¹	27	39	66	3	—	—
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	27	39	66	3	—	—
Sør- og Vestlandet, Norden-fjeldske ¹	18	22	40	2	—	—
Derav under kr. 5000 i aarsutgift	18	22	40	2	—	—
Tilsammen		1 887	1 400	2 787	96	80
Derav under kr. 5000 i aarsutgift		1 200	1 267	2 467	50	23
						59
						48

¹ Paa landet.

Tabel 3. Gjennemsnitlige utgifter pr. husholdning pr. maaned

	<i>Kristiania.</i>		<i>Bergen.</i>		<i>Trond-hjem.</i>	<i>Kristian-sand.</i>	<i>Drammen.</i>
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.			
Antal husholdninger	103	82	82	52	39	25	23
Gj-snittl. antal familiemedlemmer	5.00	4.87	5.47	5.31	5.33	5.80	4.87
— — tj.piker pr. husholdning	0.08	0.04	0.08	0.12	0.05	0.16	0.13
— — logerende med fuld kost pr. husholdning	0.07	0.01	0.01	0.12	0.13	-	0.04
— — logerende med delvis eller ingen kost	0.31	0.16	0.12	-	0.18	-	-
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Samlede utgifter	174.79	220.77	155.71	251.13	218.34	234.17	238.36
I. Matvarer	75.06	118.45	71.00	132.63	117.20	127.01	124.26
A. Kjøtmat	13.95	21.22	9.67	21.38	18.98	18.76	20.31
1. Ferskt oksekjøt	3.88	3.69	2.67	5.12	3.55	5.82	4.42
2. — kalvekjøt	0.41	0.32	0.18	0.34	0.69	2.12	0.67
3. — faarekjøt	1.05	0.95	1.24	1.71	1.05	0.83	0.24
4. — renkjøt	0.43	0.21	0.14	0.12	0.50	0.27	0.13
5. — flesk	²	0.52	²	0.46	0.15	0.64	0.56
6. Fugl og andet ferskt kjøt	0.22	0.13	0.16	0.15	0.38	0.30	0.86
7. Salt, røkt og tørket kjøt	0.85	1.93	0.57	3.05	1.39	2.13	2.18
8. — — flesk	³ 2.76	3.92	³ 1.20	3.02	3.37	1.06	4.04
9. Kjøtdeig	2.23	4.25	1.69	3.88	4.94	2.26	3.36
10. Opskjær og paalæg	1.40	2.46	0.66	1.35	0.96	0.74	1.09
11. Middagspølser	0.88	1.33	0.89	1.75	1.61	2.04	1.27
12. Kraftben	0.24	0.22	0.05	0.06	0.01	-	0.06
13. Andre kjøtvarer	0.56	0.99	0.19	0.42	0.35	0.51	1.04
14. Kjøthernetik	0.09	0.30	0.03	-	0.03	0.04	0.39
B. Fiskemat	3.98	7.82	5.68	13.82	10.57	10.73	6.98
1. Fersk torsk	0.88	1.04	0.78	1.24	1.41	1.97	0.84
2. — sei	0.07	0.36	1.36	3.66	0.97	0.41	0.27
3. — kolje (hyse)	0.06	0.06	0.06	0.21	0.66	0.62	0.29
4. — flyndre	0.05	0.12	0.04	0.06	0.14	0.03	0.06
5. — makrel	0.83	1.30	0.52	0.72	0.10	2.07	1.27
6. — hellefisk (kveite)	0.08	0.35	0.01	0.02	0.39	0.15	0.07
7. — sild ⁴	0.13	0.91	0.38	1.67	0.97	1.42	0.91
8. — smaa sild	0.08	0.18	0.08	0.44	0.04	-	0.03
9. Anden fersk saltvandsfisk	0.10	0.12	0.19	0.64	0.59	0.56	0.19
10. Fersk ferskvandsfisk	0.02	0.00	0.02	-	-	0.04	-
11. Skaldyr	0.02	0.00	0.02	0.01	-	0.06	0.01
12. Salt torsk	0.16	0.27	0.52	1.22	1.96	0.38	0.21
13. Spekesild ⁴	0.29	0.63	0.20	0.53	1.72	0.21	0.59
4. Salt uer	0.01	0.06	0.05	0.01	0.31	-	-
5. Anden salt fisk	0.02	0.15	0.15	0.40	0.08	0.21	0.15
6. Tørfisk og klipfisk	0.10	0.21	0.01	0.34	0.04	0.28	0.35
7. Røkt fisk	0.21	0.22	0.21	0.49	0.11	0.24	0.26
8. Lutefisk	0.13	0.05	0.34	0.40	0.27	0.16	0.10
9. Andre fiskevarer	0.22	0.42	0.47	1.13	0.54	1.35	0.31

¹ Sammendrag av alle regnskaper med samlet maanedsutgift under 418 kr. (5 000 kr. pr. aar). For Kristiania og Bergen mellem fersk sild og spekesild usikker paa grund af ufuldstændige oplysninger.

31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917.¹

Hamar.	Kongsberg.	Smaalenens- byer	Larvik, Skien, Arendal.	Stavanger.	Aalesund, Molde, Kristian- sund	Byer i Nord- Norge.	Notodden, Rjukan, Odda.	Sulitjelma, Kirkenes.	Landdistrikter.		Nr.
									Øst- landet.	Sør og Vest- landet, Norden- fjeldske.	
20	5	59	39	31	18	33	17	13	12	7	
5.55	4.20	5.02	5.59	5.16	4.33	5.24	4.76	6.38	5.50	5.71	
-	0.20	0.10	0.10	0.13	0.22	0.18	0.12	-	0.25	0.29	
0.05	-	0.05	0.03	0.03	0.06	0.06	-	0.08	-	-	
0.40	-	0.07	0.05	0.08	-	0.15	0.47	-	-	-	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
209.46	229.89	225.15	218.09	229.40	236.47	251.41	271.07	208.67	194.52	256.33	
125.71	113.27	119.59	124.82	121.96	117.80	122.20	149.56	140.44	113.52	115.81	I.
17.25	19.41	19.51	18.77	19.37	16.83	17.08	29.83	16.94	15.22	13.94	A.
3.26	4.73	4.96	4.32	5.10	3.94	3.43	6.44	1.99	0.99	1.40	1
0.73	0.79	0.73	0.53	0.84	0.79	0.52	2.88	0.16	1.34	0.30	2
0.66	0.21	0.74	0.69	3.01	1.88	3.39	1.62	1.82	0.37	0.43	3
0.48	0.42	0.17	0.37	-	-	1.66	0.39	1.85	-	0.21	4
0.99	0.82	0.90	0.24	1.81	0.35	0.11	2.71	0.33	1.00	-	5
0.28	0.98	0.30	0.08	0.43	1.00	0.47	0.55	0.22	0.05	0.28	6
0.57	1.62	1.76	3.00	1.30	1.43	1.78	1.42	2.26	1.21	2.90	7
3.10	5.57	3.31	2.91	1.03	1.17	0.99	6.06	2.68	4.38	4.81	8
4.10	1.71	3.54	3.28	2.82	3.61	2.48	3.42	2.24	2.70	1.16	9
1.14	0.37	1.23	0.76	0.71	0.53	0.65	1.07	0.56	1.00	0.27	10
0.86	0.12	0.92	1.11	1.81	1.74	1.39	0.66	2.32	1.32	1.84	11
0.23	0.34	0.06	0.19	0.01	0.01	0.03	0.55	-	0.01	-	12
0.61	0.80	0.64	0.59	0.50	0.04	0.12	0.66	0.33	0.71	0.23	13
0.24	0.98	0.25	0.70	-	0.34	0.06	1.40	0.18	0.14	0.11	14
8.23	6.26	8.88	9.73	10.91	10.23	13.90	8.90	16.24	8.66	8.17	B.
1.35	0.42	0.91	0.98	0.74	1.99	3.64	0.86	4.23	0.83	2.06	1
0.39	0.53	0.09	0.27	1.05	2.11	1.60	0.41	0.35	0.34	0.96	2
0.49	0.10	0.18	0.52	0.37	1.13	1.20	0.07	0.45	-	0.60	3
0.12	0.09	0.15	0.13	0.04	0.03	0.11	0.06	-	-	-	4
0.27	1.10	2.67	2.64	1.92	0.54	0.16	0.76	0.01	0.96	0.32	5
0.61	0.28	0.24	0.06	0.03	0.66	0.55	0.09	1.99	0.16	-	6
1.14	1.13	1.26	1.27	1.86	0.62	1.34	1.18	1.02	0.84	0.63	7
0.01	-	0.06	0.05	0.01	0.16	0.06	-	0.08	-	0.05	8
0.25	0.06	0.29	0.30	0.43	0.21	0.64	0.16	0.56	-	-	9
0.20	-	0.01	-	0.12	0.01	0.17	0.39	-	1.61	-	10
-	0.02	0.05	0.02	0.04	-	-	-	-	-	-	11
0.10	0.47	0.35	0.47	0.98	0.31	0.95	0.96	1.65	1.02	1.50	12
1.07	0.21	0.63	0.25	0.14	0.38	1.21	0.54	1.16	1.35	0.66	13
-	-	-	-	-	0.19	0.24	0.09	0.09	-	0.31	14
0.23	0.17	0.17	0.44	0.17	0.16	0.17	0.33	2.09	0.10	-	15
0.08	0.25	0.09	0.31	0.95	0.22	0.04	-	0.66	0.02	-	16
0.01	0.32	0.33	0.16	0.84	0.27	0.28	0.09	0.07	0.01	-	17
0.18	-	0.13	0.05	-	0.09	0.71	0.43	-	-	-	18
0.64	-	0.22	0.34	0.73	0.15	0.27	-	0.35	0.52	0.50	19

er til sammenligning opført gjennomsnittlige maanedsutgifter i 1912/13.

² Se ann. 3.³ Indbefattet ferskt flesk.⁴ Sondre

Tabel 3 (forts.). Gjennomsnitlige utgifter pr. husholdning pr. maaned

	Kristiania.		Bergen.		Trond-hjem.	Kristian-sand.	Drammen.
	1912/13	1916/17.	1912/13.	1916/17.			
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.			
20. Hermetiske sardiner og ansjos .	0.24	0.27	0.18	0.19	0.12	0.22	0.22
21. — fiskeboller	0.68	0.76	0.10	0.23	0.07	0.07	0.54
22. Anden fiskehermetik	0.15	0.34	0.04	0.21	0.08	0.28	0.31
C. Melk, smør, ost og egg	27.83	38.50	24.02	39.72	37.46	40.45	41.46
1. Nysilt melk	5.70	6.91	7.11	9.52	5.18	9.02	6.76
2. — til redusert pris ¹	-	2.39	-	3.47	1.71	0.16	-
3. Skummet melk	1.93	2.01	1.18	0.76	4.22	2.09	5.11
4. Anden melk	0.16	1.52	0.43	0.62	0.15	1.44	0.31
5. Fløte	3.45	3.05	1.51	2.08	5.88	3.66	3.93
6. Smør	4.88	3.75	2.55	2.34	2.52	2.14	4.23
7. Margarin	6.27	11.93	7.50	13.99	11.68	16.85	13.30
8. Fett	0.22	0.18	0.17	0.17	0.16	0.08	0.23
9. Mysost	0.17	0.32	0.61	1.10	1.72	0.27	0.59
10. Gjetost	1.39	2.15	1.08	2.45	1.27	1.12	2.56
11. Prim	0.02	0.08	-	-	0.01	0.03	0.15
12. Nøkkelost	0.38	0.54	0.01	0.01	0.08	0.66	0.56
13. Pultost	0.27	0.45	0.01	0.01	0.06	0.09	0.49
14. Schweizerost	0.35	0.17	0.19	0.15	0.06	0.06	0.38
15. Gammelost	0.06	0.07	0.48	1.18	0.31	0.01	0.24
16. Gaudaost	0.33	0.74	0.06	0.36	0.54	0.22	0.60
17. Anden ost	0.12	0.15	0.11	0.63	0.89	0.64	0.31
18. Egg	2.13	2.09	1.02	0.88	1.07	1.91	1.71
D. Brød, mel og gryn	13.55	24.25	16.53	30.34	26.66	26.57	27.47
1. Husholdningsbrød (finsigtet) . . .	7.05	8.88	9.39	11.15	4.36	3.88	5.09
2. Sammalt brød (landsbrød) ² . . .	-	2.94	-	2.76	4.84	7.43	5.02
3. — av hvete (kneippbrød) ² . . .	-	0.58	-	1.01	1.29	0.32	0.78
4. Andet brød	³ 0.58	0.48	³ 0.96	4.86	0.88	1.33	0.18
5. Hvetebroød (lof)	0.66	1.32	0.80	1.34	0.57	3.68	1.01
6. Vørterkake	⁴ -	0.46	⁴ -	0.41	1.02	0.28	0.29
7. Kaker, smaabrød	1.63	2.49	2.91	3.19	5.15	3.53	1.87
8. Andre bakervarer	⁴ -	0.25	⁴ -	0.22	0.71	0.38	0.08
9. Rugmel	0.93	1.34	0.29	0.61	2.09	0.38	4.47
10. Hvetemel	1.43	3.34	0.73	1.67	2.54	2.71	4.90
11. Bygmel	0.02	0.01	0.19	0.51	0.82	-	0.16
12. Havremel	0.14	0.24	0.15	0.19	0.13	-	0.09
13. Potetesmel	0.22	0.44	0.23	0.63	0.57	0.69	0.55
14. Andet mel	0.01	0.08	0.02	0.08	0.02	0.04	0.07
15. Byggrym	0.04	0.14	0.02	0.04	0.10	0.05	0.24
16. Havregrym	0.42	0.69	0.36	0.77	0.95	1.12	1.64
17. Sago	0.06	0.07	0.06	0.10	0.11	0.17	0.09
18. Ris	0.27	0.37	0.22	0.36	0.41	0.44	0.81
19. Andre gryn	0.07	0.08	0.20	0.39	0.08	0.17	0.13
20. Makaroni	0.02	0.05	-	0.05	0.02	0.02	-
Grønsaker, frugter og bær	5.08	10.37	5.16	10.38	7.19	12.64	11.21
1. Poteter	1.48	3.26	2.05	4.93	2.46	4.65	2.84
2. Hodekaal	0.19	0.40	0.10	0.29	0.29	0.35	0.29
3. Andre friske grønsaker	0.62	1.34	0.52	1.14	0.77	1.47	1.95

¹ I en række byer faar mindre bemidlede familier med barn rabat ved kjøp av melk.² Sælges til redusert pris ved

31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917.

Tamar.	Kongsberg.	Smaalenens- byer.	Larvik, Skien, Arendal.	Stavanger.	Aalesund, Molde, Kristian- sund.	Byer i Nord- Norge.	Notodden, Rjukan, Odda.	Sulitjelma, Kirkenes.	Landdistrikter.		Nr.
									Øst- landet.	Sør- og Vest- landet, Norden- fjeldske.	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
0.09	0.34	0.22	0.25	0.08	0.49	0.20	0.57	0.28	0.21	0.23	20
0.98	0.41	0.59	1.01	0.26	0.46	0.28	1.52	1.08	0.48	0.20	21
0.02	0.36	0.24	0.21	0.15	0.05	0.08	0.39	0.12	0.21	0.15	22
44.04	36.85	39.47	40.47	37.15	38.97	35.50	49.54	42.97	36.86	35.88	C.
13.59	2.98	9.59	9.59	10.50	10.33	10.57	16.45	4.14	14.12	10.85	1
-	-	0.43	0.39	3.25	0.60	-	0.67	-	-	-	2
3.65	7.53	2.09	2.19	0.32	1.70	0.92	0.05	-	0.80	3.24	3
0.91	0.66	0.04	0.58	0.93	0.33	1.24	3.82	11.17	0.03	0.38	4
2.76	2.84	3.28	2.33	1.58	3.85	3.11	0.87	-	0.36	3.71	5
2.30	1.45	4.68	1.93	2.14	6.55	1.14	5.17	-	4.03	2.54	6
13.57	12.66	12.30	17.82	14.99	10.69	13.70	13.13	21.73	11.95	11.85	7
0.44	0.12	0.30	0.30	0.12	0.09	0.30	0.11	0.01	0.29	0.04	8
0.42	0.23	0.49	0.41	0.63	0.47	1.10	0.59	0.63	0.52	1.29	9
1.90	4.18	2.38	1.26	0.33	1.34	1.21	2.57	2.02	1.37	0.27	10
0.42	0.37	0.07	0.08	-	-	0.01	0.05	-	0.88	-	11
0.33	0.13	0.89	0.53	0.04	0.03	0.19	0.77	-	0.37	0.20	12
1.66	0.43	0.14	0.28	0.04	-	0.08	0.37	-	0.93	0.07	13
-	0.14	0.09	0.37	-	0.20	0.04	0.27	-	-	0.15	14
0.05	0.08	0.02	0.09	0.21	0.14	0.22	0.06	0.67	-	0.36	15
0.33	0.82	0.41	0.68	0.17	0.27	0.70	0.76	0.53	0.54	0.47	16
0.35	0.41	0.16	0.14	0.80	0.22	0.47	0.29	1.63	0.05	0.14	17
1.36	1.82	2.61	1.50	1.10	2.16	0.50	3.54	0.44	0.62	0.32	18
27.99	21.64	24.68	25.06	26.61	26.37	26.64	27.81	28.52	26.78	33.03	D.
5.76	2.47	7.28	8.06	10.40	8.13	4.17	9.52	4.59	5.79	3.15	1
2.07	3.10	4.85	5.74	2.92	2.76	2.64	2.03	4.70	4.84	0.91	2
-	0.44	0.08	0.41	1.28	0.19	0.01	0.01	-	-	-	3
0.11	0.06	0.44	0.57	1.23	0.63	2.87	0.90	4.10	0.66	1.53	4
0.75	0.56	1.23	1.40	1.65	0.73	0.28	1.33	0.15	0.24	0.36	5
0.55	0.46	0.48	0.41	0.46	0.53	1.02	0.30	0.31	0.61	1.32	6
2.30	1.95	1.77	2.35	3.24	4.75	3.41	2.72	2.98	2.01	2.54	7
0.53	0.15	0.17	0.08	0.21	0.15	0.09	0.37	0.23	0.06	0.02	8
6.90	1.38	2.52	0.58	0.83	0.61	4.65	2.33	2.23	3.52	9.84	9
5.57	7.28	3.32	3.02	1.48	4.01	4.63	5.22	4.96	5.74	6.83	10
0.44	0.48	0.10	0.01	0.24	0.71	0.36	0.38	1.21	1.13	1.85	11
0.34	0.08	0.31	0.06	0.50	0.55	0.02	0.05	-	0.09	0.45	12
0.78	0.54	0.54	0.61	0.52	0.67	0.50	0.61	0.43	0.26	0.37	13
0.01	-	0.04	0.07	0.04	0.08	0.01	-	0.06	0.29	-	14
0.25	0.17	0.14	0.18	0.01	0.06	0.11	0.26	0.13	0.18	0.18	15
0.98	0.89	0.69	0.76	0.80	0.91	0.91	0.95	1.60	0.96	2.75	16
0.01	0.12	0.05	0.10	0.20	0.16	0.08	0.12	0.04	0.02	0.05	17
0.43	0.86	0.46	0.50	0.44	0.44	0.72	0.52	0.65	0.29	0.62	18
0.21	0.02	0.16	0.13	0.09	0.30	0.09	0.18	0.09	0.06	0.16	19
0.05	0.68	0.05	0.02	0.07	-	0.07	0.01	0.06	0.03	0.10	20
8.67	13.49	10.30	11.89	12.44	8.77	11.79	14.54	11.39	7.87	7.42	E.
3.35	2.90	3.81	4.09	3.85	3.50	4.80	4.88	5.78	8.24	2.99	1
0.29	0.47	0.49	0.47	0.37	0.22	0.39	0.56	0.27	0.06	0.24	2
0.82	2.51	1.28	1.14	1.66	0.78	1.15	1.37	0.44	0.87	0.61	3

Tabel 3 (forts.). Gjennomsnitlige utgifter pr. husholdning pr. maaned

	<i>Kristiania.</i>		<i>Bergen.</i>		<i>Trondhjem.</i>	<i>Kristiansand.</i>	<i>Drammen</i>
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.			
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
4. Erter (gule og grønne)	0.21	0.47	0.16	0.56	0.52	0.59	0.47
5. Andre konserverte grønsaker	0.05	0.04	0.02	0.03	0.03	0.12	0.15
6. Epler	0.24	0.13	0.29	0.51	0.20	0.23	0.37
7. Appelsiner	0.36	0.57	0.33	0.35	0.44	0.89	0.40
8. Andre sydfrugter	0.16	0.11	0.18	0.05	0.02	0.04	0.03
9. Andre indenlandske frugter	0.18	0.01	0.19	0.05	0.02	0.02	0.02
10. Blaabær og tyttebær	0.27	1.67	0.18	0.51	1.04	1.05	1.50
11. Rips	0.11	0.38	0.07	0.26	0.13	0.75	0.81
12. Stikkelsbær	0.10	0.19	0.07	0.22	0.04	0.28	0.49
13. Andre friske bær	0.46	0.66	0.23	0.45	0.30	1.37	1.26
14. Svisker	0.20	0.30	0.23	0.33	0.29	0.20	0.21
15. Andre tørrede frugter og bær	0.22	0.44	0.19	0.37	0.46	0.35	0.25
16. Nøtter	0.07	0.04	0.14	0.05	0.07	0.05	0.03
17. Syltede frugter og bær	0.04	0.10	-	0.01	0.01	-	0.08
18. Saft	0.12	0.26	0.21	0.27	0.10	0.23	0.06
F. Kolonialvarer	8.54	13.97	8.73	16.10	14.39	17.03	15.93
1. Raffinade	1.71	2.69	1.08	2.02	3.04	1.89	2.53
2. Farin	1.90	4.08	2.39	5.99	4.15	7.25	5.13
3. Andet sukker, syltesukker	2 -	0.67	2 -	0.71	0.28	1.46	2.06
4. Sukkertøi	0.08	0.04	0.07	0.08	0.15	0.04	0.08
5. Sirup	0.19	0.30	0.24	0.64	0.70	0.05	0.45
6. Honning	0.04	0.04	0.06	0.04	-	0.02	0.06
7. Kaffe, brændt	3.70	4.79	3.61	4.80	4.72	4.49	4.17
8. Kaffetilsætn. og kaffesurrogater	0.02	0.08	0.12	0.21	-	0.09	0.17
9. Te	0.12	0.12	0.32	0.55	0.23	0.41	0.19
10. Chokolade	0.26	0.32	0.21	0.20	0.33	0.32	0.34
11. Kakao	0.22	0.32	0.32	0.29	0.42	0.43	0.24
12. Salt, eddik, krydderier	0.80	0.52	0.31	0.57	0.87	0.58	0.51
G. Andre næringsmidler	0.18	0.25	0.07	0.18	0.23	0.34	0.34
H. Mat hentet eller spist ute	1.95	2.07	1.14	0.71	1.72	0.49	0.56
I. Drikkevarer og tobak	3.62	3.31	2.93	3.90	3.19	2.55	4.46
A. Drikkevarer hjemme	2.32	1.89	1.52	1.84	1.54	1.51	2.34
1. Vørterøl, maltøl o.s.v.	0.10	0.13	0.19	0.21	0.16	0.09	0.10
2. Brus, selters o.s.v.	0.07	0.07	0.08	0.09	0.08	0.14	0.14
3. Alkoholsvakt øl (landsøl)	0.20	0.32	0.02	0.02	-	0.29	0.08
4. Almindelig øl	0.61	0.72	0.58	0.89	0.54	0.36	0.87
5. Sterkt øl (bokøl)	0.10	0.21	0.07	0.35	0.18	0.31	0.31
6. Vin	0.13	0.15	0.18	0.15	0.17	0.10	0.21
7. Konjak og whisky o.s.v.	0.82	0.21	0.18	0.04	0.35	0.17	0.63
8. Akevit	0.19	0.07	0.12	0.09	0.06	0.05	-
9. Punsch, likør o.s.v.	0.06	0.01	0.08	-	-	-	-
10. Sprit	0.04	-	0.02	-	-	-	-
. Drikkevarer nydt ute	0.38	0.26	0.08	0.07	0.04	-	0.02
1. Alkoholfri drikke	0.02	0.02	0.01	0.03	0.02	-	-
2. Øl og vin	0.26	0.24	0.07	0.04	0.02	-	0.02
3. Brændevin	0.10	-	-	-	-	-	-

¹ Herunder „andet sukker“.² Se ann. 1.

I dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917.

mar.	Kongsberg.	Smaalenens- byer.	Larvik, Skien, Arendal.	Stavanger.	Aalesund, Molde, Kristian- sund.	Byer i Nord- Norge.	Notodden, Rjukan, Odda.	Sulitjelma, Kirkenes.	Landdistrikter.		Nr.
									Øst- landet.	Sør- og Vest- landet, Norden- fjeldske.	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
0,22	0,32	0,45	0,53	0,48	0,25	0,40	0,70	0,37	0,28	0,47	4
0,08	0,01	0,13	0,34	0,03	0,16	0,17	0,18	0,13	0,12	0,28	5
-	0,06	0,05	0,15	0,09	0,13	0,11	0,34	0,02	-	0,08	6
0,22	0,15	0,51	0,42	0,64	0,40	0,58	0,84	0,84	0,20	0,35	7
0,08	0,02	0,03	0,07	0,02	0,19	0,12	0,05	0,03	0,02	0,01	8
-	-	0,18	0,06	0,07	0,03	0,08	-	-	-	0,04	9
0,56	2,99	1,10	1,89	1,52	0,66	1,46	1,56	1,24	1,29	0,59	10
0,38	2,15	0,46	0,85	0,71	0,60	0,06	0,27	-	0,27	0,45	11
0,38	0,84	0,26	0,18	0,57	0,11	0,11	0,43	-	0,15	0,16	12
1,20	0,10	0,63	0,96	1,56	0,71	0,95	0,80	0,81	0,91	0,35	13
0,19	0,47	0,24	0,28	0,51	0,35	0,47	0,42	0,47	0,10	0,16	14
0,48	0,49	0,41	0,37	0,26	0,49	0,46	0,64	0,46	0,20	0,55	15
0,07	0,01	0,03	0,02	0,07	0,09	0,02	0,01	-	0,04	0,07	16
0,12	-	0,05	0,08	-	0,08	0,26	0,30	0,26	0,08	-	17
0,29	-	0,19	0,09	0,03	0,02	0,20	1,19	0,27	0,09	0,02	18
18,98	14,63	15,82	18,45	14,44	14,96	16,27	18,28	24,05	14,10	16,06	F.
4,41	0,77	1,66	2,17	1,26	2,51	3,44	3,44	7,21	3,41	3,83	1
5,81	8,39	5,39	7,81	6,24	4,60	5,60	5,31	7,83	4,57	5,84	2
2,21	1,28	2,19	1,36	1,25	0,30	0,18	1,81	0,20	0,24	0,14	3
0,01	-	0,03	0,07	0,04	0,04	0,06	0,15	0,08	0,03	0,00	4
0,66	0,31	0,71	0,13	0,04	0,58	0,69	0,45	1,38	0,21	0,64	5
0,08	-	0,12	0,14	0,04	-	0,01	0,05	0,01	-	-	6
4,87	2,46	4,45	5,48	4,05	5,09	4,61	5,72	6,07	4,53	3,74	7
0,00	-	0,09	0,03	0,21	0,07	-	-	-	0,03	-	8
0,04	0,59	0,18	0,21	0,36	0,24	0,41	0,12	0,06	0,14	0,49	9
0,12	0,04	0,27	0,21	0,46	0,84	0,48	0,38	0,20	0,32	0,47	10
0,19	0,21	0,12	0,13	0,13	0,32	0,19	0,32	0,23	0,10	0,36	11
0,58	0,58	0,61	0,71	0,36	0,37	0,60	0,53	0,78	0,52	0,55	12
0,29	0,56	0,35	0,28	0,10	0,29	0,27	0,50	0,33	0,30	0,41	G.
0,26	0,43	0,58	0,17	0,94	1,38	0,75	0,16	-	3,73	0,90	H.
1,77	1,06	2,98	2,45	1,78	3,39	2,89	3,98	3,80	3,05	2,30	II.
0,26	0,43	1,34	0,84	0,92	1,36	0,92	1,04	0,45	0,76	0,23	A.
0,01	0,15	0,15	0,12	0,09	0,21	0,13	0,13	0,06	0,01	-	1
0,02	-	0,07	0,08	0,05	0,08	0,04	0,03	0,02	0,01	0,06	2
-	-	0,22	0,11	0,19	0,03	-	0,06	-	-	-	3
0,15	0,28	0,37	0,13	0,32	0,14	0,09	0,32	-	0,39	0,17	4
0,04	-	0,15	0,14	0,05	0,37	0,10	0,26	-	0,04	-	5
0,04	-	0,13	0,08	0,22	0,27	0,23	-	0,37	0,05	-	6
-	-	0,25	0,17	-	-	0,20	0,24	-	0,26	-	7
-	-	-	0,01	-	0,06	0,13	-	-	-	-	8
-	-	-	-	-	0,20	-	-	-	-	-	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
0,01	-	0,01	0,01	0,01	0,03	0,04	0,09	-	-	-	B.
0,01	-	-	0,01	-	0,03	-	0,01	-	-	-	1
-	-	0,01	-	0,01	-	0,04	0,08	-	-	-	2

Tabel 3 (forts.). Gjennemsnitlige utgifter pr. husholdning pr. mån.

	<i>Kristiania</i>		<i>Bergen.</i>		<i>Trond-hjem.</i>	<i>Kristian-sand.</i>	<i>Dramme</i>
	1912/13	1916/17.	1912/13.	1916/17.			
C. Tobak	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1. Skraa, røktobak, snus	0.92	1.16	1.33	1.99	1.61	1.04	2.10
2. Cigarer og cigaretter	0.73	0.98	1.08	1.17	1.57	0.88	1.46
III. Beklædning	24.67	21.83	22.25	40.01	23.63	30.30	29.25
1. Færdige og bestilte klær	12.46	9.51	9.04	13.27	8.19	9.63	8.11
2. Tøier, sysaker, syløn	4.38	3.43	5.67	11.18	5.52	8.29	8.48
3. Andre manufakturvarer	1.44	0.72	0.85	2.69	1.21	1.70	3.32
4. Skotøianskaffelser	3.94	4.52	3.86	6.32	5.06	5.03	5.29
5. Skotøivedlikehold	2.45	3.65	2.83	6.55	3.65	5.65	4.05
IV. Bolig	30.22	28.49	21.15	21.66	27.48	17.93	21.87
1. Husleie	29.98	28.40	20.85	21.49	27.26	17.93	21.76
2. Flytning, reparasjoner o.s.v.	0.24	0.09	0.30	0.17	0.22	0.00	0.11
V. Lys og brænde	9.00	15.96	7.93	15.87	17.28	22.53	16.39
1. Kul	1.83	1.90	0.70	1.56	3.84	1.35	2.22
2. Koks	2.32	5.78	1.44	4.86	4.90	2.71	3.96
3. Ved	1.26	2.95	0.94	2.37	2.92	12.91	6.11
4. Petroleum	2.09	2.98	1.69	1.34	1.35	0.72	0.39
5. Gas	0.78	0.91	2.15	3.46	2.07	1.90	1.31
6. Elektricitet	0.39	0.75	0.73	1.63	1.34	1.81	1.54
7. Andet	0.33	0.69	0.28	0.65	0.86	1.13	0.86
VI. Vask og renlighet	3.06	4.06	3.19	5.21	3.93	4.66	4.41
A. Rengjøringsmidler	1.43	2.54	1.26	2.56	2.62	2.95	2.15
1. Vaskesaape og toiletsaape	0.34	0.60	0.45	0.80	1.02	0.85	0.53
2. Grønsaape	0.54	1.19	0.34	0.77	0.67	1.68	0.94
3. Andet	0.55	0.75	0.47	0.99	0.93	0.92	0.68
B. Personlig pleie	0.51	0.47	0.59	0.66	0.33	0.61	0.57
C. Vask og renhold av tøi	0.55	0.49	0.81	0.93	0.62	0.34	0.64
D. Hjælp til vask, skuring o.s.v..	0.57	0.56	0.53	1.06	0.36	0.76	1.05
VII. Utgifter til indbo	3.42	5.50	3.35	4.18	3.78	3.69	2.00
1. Anskaffelse av møbler	1.07	1.68	0.56	1.09	1.08	0.86	0.11
2. — kjøkkentøi o.s.v.	0.66	0.85	0.70	1.18	0.70	1.08	0.62
3. — verktøi	0.33	0.91	0.10	0.35	0.33	0.11	0.13
4. Andre anskaffelser	1.12	1.72	1.61	1.33	1.44	1.24	0.90
5. Vedlikehold	0.24	0.34	0.38	0.23	0.23	0.40	0.24
VIII. Helsepleie	2.50	1.79	2.19	3.10	1.83	1.73	1.01
1. Læge, tandlæge, fødselshjælp	1.29	0.79	1.27	1.90	0.82	0.74	-
2. Medicin og instrumenter	0.82	1.00	0.82	1.06	1.01	0.99	1.01
3. Sykehushophold, pleiehjælp o.s.v.	0.39	-	0.10	0.14	-	-	-
IX. Tjenerhold	0.41	0.54	1.02	2.12	0.64	1.53	1.90

I dage) for familier som ferte regnskap i august 1916 og februar 1917.

amar.	Kongsberg.	Smaalenens- byer.	Larvik, Skien, Arendal.	Stavanger.	Aalesund, Molde, Kristiansund.	Byer i Nord-Norge	Notodden, Rjukan, Odda.	Sulitjelma, Kirkenes.	Landdistrakter		Nr.
									Øst- landet.	Sør- og Vest- landet, Norden- fjeldske	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1.50	0.63	1.63	1.60	0.85	2.00	1.93	2.85	3.35	2.29	2.07	C.
1.33	0.68	1.35	1.49	0.80	1.26	1.32	2.44	2.90	2.05	2.07	1
0.17	-	0.28	0.11	0.05	0.74	0.61	0.41	0.45	0.24	-	2
20.57	17.19	30.97	24.16	35.90	32.69	32.05	36.36	30.90	16.37	42.28	III.
5.27	4.41	13.07	7.13	13.23	11.23	10.00	13.51	8.91	7.51	13.57	1
6.81	6.08	6.93	8.13	8.79	9.08	9.02	9.47	12.07	4.83	8.00	2
1.76	1.58	2.85	1.08	2.21	1.75	3.23	3.22	1.96	0.18	3.83	3
3.99	2.20	5.03	4.26	6.92	5.25	5.94	5.49	4.59	2.35	12.65	4
2.74	2.92	3.09	3.56	4.75	5.38	3.86	4.67	3.37	1.50	4.23	5
20.08	21.80	19.96	17.44	23.88	22.41	28.10	19.63	7.58	11.74	14.40	IV.
19.72	21.80	19.87	17.03	23.86	21.56	27.77	19.45	7.58	11.69	14.40	1
0.36	-	0.09	0.41	0.02	0.85	0.33	0.18	-	0.05	-	2
15.98	32.11	17.91	20.27	12.00	20.30	27.26	24.24	2.58	18.83	18.88	V.
0.09	-	2.83	2.43	2.42	3.90	17.51	6.53	1.98	2.79	-	1
1.96	1.40	2.50	3.07	3.11	1.22	1.79	4.24	-	2.94	0.64	2
11.47	22.45	9.59	10.58	1.52	8.88	3.57	11.04	0.35	9.52	18.07	3
0.62	1.51	0.60	2.09	0.56	2.24	0.71	0.99	0.10	1.88	3.83	4
-	-	0.24	0.79	3.24	0.98	0.56	-	-	-	-	5
0.35	6.08	1.52	0.56	0.76	1.47	2.42	0.91	-	0.74	0.82	6
1.49	0.67	0.63	0.75	0.39	1.61	0.70	0.53	0.15	1.01	0.52	7
2.95	3.66	3.49	3.44	4.21	4.88	4.08	4.03	3.56	2.12	3.55	VI.
2.14	2.27	2.25	2.37	2.73	2.81	2.59	3.42	3.10	1.48	2.53	A.
0.54	0.48	0.48	0.46	0.67	0.71	1.24	0.69	1.32	0.30	0.78	1
1.08	0.83	1.14	1.21	1.03	1.05	0.61	1.56	0.98	0.75	0.92	2
0.57	0.96	0.63	0.70	1.03	1.05	0.74	1.17	0.80	0.43	0.88	3
0.37	-	0.25	0.24	0.23	0.65	0.35	0.34	0.13	0.16	0.17	B.
0.20	0.71	0.46	0.47	0.47	0.33	0.21	0.15	0.06	0.44	0.71	C.
0.24	0.68	0.53	0.36	0.78	1.09	0.93	0.12	0.27	0.04	0.14	D.
3.22	8.94	3.75	2.99	4.44	5.90	4.54	5.78	3.74	3.45	6.78	VII.
1.06	5.00	1.03	0.36	0.24	0.81	1.20	2.16	0.08	-	-	1
0.50	1.32	1.10	0.99	1.90	1.52	1.47	2.16	2.04	0.76	0.26	2
0.62	-	0.09	0.38	0.48	0.27	0.42	0.15	0.48	0.35	0.33	3
0.43	0.77	1.27	1.01	1.11	2.02	1.14	1.08	1.03	1.98	5.41	4
0.61	1.85	0.26	0.25	0.71	1.28	0.31	0.23	0.11	0.36	0.78	5
0.72	2.02	2.47	1.80	1.88	0.69	2.38	3.37	1.92	0.51	15.45	VIII.
0.05	1.40	1.59	0.69	0.85	0.15	0.97	2.00	-	-	8.21	1
0.67	0.62	0.88	1.11	1.03	0.54	1.41	1.37	1.92	0.51	0.92	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.32	3
0.05	3.90	1.48	0.83	2.40	2.22	3.48	1.12	1.35	2.18	4.92	IX.

Tabel 3 (forts.) Gjennomsnittlige utgifter pr. husholdning pr. maan

	<i>Kristiania</i>		<i>Bergen.</i>		<i>Trond-hjem.</i>	<i>Kristian-sand.</i>	<i>Dramm</i>
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.			
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
X. <i>Forenings- og forsikringsutgifter.</i>	7.51	6.86	7.17	6.92	7.16	6.26	7.08
1. Fagforening	2.70	3.02	1.67	2.22	2.87	2.02	2.57
2. Andre foreninger	0.10	0.21	0.26	0.19	0.16	0.23	0.22
3. Syke- og begravelseskasse	0.69	0.98	1.08	0.72	0.60	1.25	0.77
4. Brandforsikring	¹ 0.22	0.39	¹ 0.39	0.44	0.57	0.26	0.48
5. Livs- og ulykkesforsikring	3.80	2.22	3.82	3.27	2.88	2.50	3.04
6. Anden forsikring	² -	0.04	² -	0.08	0.08	-	-
XI. <i>Skatter</i>	2.60	4.82	2.90	5.50	3.60	6.25	13.93
XII. <i>Gaver</i>	1.70	1.20	1.93	1.79	0.85	2.99	1.77
XIII. <i>Utgifter i intellektuelle sferier.</i>	3.00	2.85	2.50	2.74	2.18	3.43	2.76
1. Aviser, tidsskrifter o.s.v.	1.12	1.40	1.05	0.94	1.52	0.58	0.98
2. Bøker og musicalier	0.42	0.12	0.28	0.28	0.01	0.12	0.08
3. Barnenes skolegang	0.82	1.04	0.78	1.21	0.25	2.27	1.13
4. Foredrag, studier, anden undervisn.	0.15	-	0.05	0.01	0.03	0.02	0.14
5. Papir, porto, telegrammer o.s.v.	0.49	0.29	0.44	0.30	0.37	0.44	0.43
XIV. <i>Fornøielser</i>	1.51	0.71	1.19	1.41	1.26	0.63	1.22
1. Teater, konsert, kinematograf	1.06	0.62	0.82	1.16	1.16	0.54	1.11
2. Leketøi og andet	0.45	0.09	0.37	0.25	0.10	0.09	0.11
XV. <i>Lotteriutgifter</i>	0.66	0.55	0.28	0.16	0.24	0.63	0.81
XVI. <i>Reiser og fragt</i>	4.65	3.03	2.83	3.00	3.16	1.14	4.28
1. Sporvogn o. a. befodr. indenbys	1.34	1.61	0.58	1.48	1.21	0.12	0.59
2. Reiser utenfor byen	3.31	1.30	2.25	1.36	1.72	0.90	3.62
3. Fragt	³ -	0.12	³ -	0.21	0.28	0.12	0.07
XVII. <i>Øvrige utgifter</i>	⁴ 1.20	0.82	⁴ 1.90	0.93	0.93	0.91	0.96

¹ Herunder „anden forsikring“.   ² Se anm. 1.   ³ Se anm. 4.   ⁴ Herunder fragt.

I dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917.

imar.	Kongs-berg.	Smaalen-byer.	Larvik, Skien, Arendal.	Stavanger.	Aalesund, Molde, Kristian-sund.	Byer i Nord-Norge.	Notodden, Rjukan, Odda.	Sulitjelma, Kirkenes.	Landdistrikter.		Nr.
									Øst-landet	Sør- og Vest-landet, Norden-fjeldske	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
5.79	3.45	5.95	8.16	6.17	11.32	9.53	12.41	4.17	3.98	8.77	X.
2.78	1.45	1.64	2.51	2.87	2.46	2.42	3.43	2.72	0.77	0.27	1
0.10	0.50	0.15	0.10	0.27	0.57	0.58	0.12	0.16	1.01	0.14	2
0.85	-	0.92	1.19	0.79	0.46	0.99	1.13	1.29	0.71	-	3
0.74	-	0.73	0.71	0.60	1.45	0.33	1.24	-	0.42	0.26	4
1.37	1.50	2.50	3.65	1.64	6.15	5.21	6.49	-	1.07	8.10	5
-	-	0.01	-	-	0.28	-	-	-	-	-	6
7.32	6.93	6.14	5.12	6.13	4.01	5.68	4.12	4.04	6.61	4.00	XI.
0.61	1.60	1.93	0.85	1.66	2.89	0.85	0.82	0.58	0.07	0.66	XII.
2.48	2.35	3.45	1.60	2.10	2.42	3.22	1.85	1.91	5.89	10.68	XIII.
0.73	1.06	0.93	0.60	1.05	1.22	1.13	1.04	0.53	0.79	0.01	1
0.12	-	0.64	0.59	0.12	0.36	0.43	0.22	-	1.75	1.12	2
1.39	-	1.16	-	0.12	0.34	0.79	0.08	0.56	1.15	6.02	3
-	-	0.12	-	0.12	0.06	0.21	-	-	0.94	-	4
0.24	1.29	0.60	0.41	0.69	0.44	0.66	0.56	0.82	1.26	3.58	5
0.42	1.03	0.53	0.66	0.76	1.07	1.20	1.00	0.43	0.63	0.47	XIV.
0.87	1.02	0.39	0.48	0.64	0.74	1.01	0.91	0.43	0.61	0.47	1
0.05	0.01	0.14	0.18	0.12	0.33	0.19	0.09	-	0.02	-	2
0.28	0.67	0.43	0.48	0.09	0.58	0.84	0.71	0.38	0.08	1.14	XV.
1.25	8.14	3.06	2.19	2.08	2.82	2.47	0.98	0.55	4.27	5.42	XVI.
0.11	-	0.34	0.23	0.05	0.06	0.24	0.85	-	-	0.90	1
0.91	8.03	2.59	1.96	1.92	2.66	2.10	0.13	0.53	3.94	4.52	2
0.23	0.11	0.18	-	0.11	0.10	0.13	-	0.02	0.33	-	3
0.26	1.77	1.06	0.83	1.96	1.08	0.64	1.11	0.74	1.22	0.82	XVII.

Tabel 4. Gjennomsnitlig forbrukte mängder pr. husholdning pr. maaned

	Mængdeenhet	Kristiania.		Bergen.	
		1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
Antal husholdninger		103	82	32	52
Gj.snitlig antal familiemedlemmer		5.00	4.87	5.47	5.31
I. Matvarer.					
A. Kjøtmat	kg.	11.226	8 683	9 473	8 748
(Kjøtmat) ¹	"	(9.268)	(6.951)	(7.823)	(7.221)
1. Ferskt oksekjøt	"	2 641	1.205	2.348	1.887
2. — kalvekjøt	"	0.400	0.145	0.255	0.174
3. — faarekjøt	"	0.953	0.311	1.344	0.629
4. — renkjøt	"	0.435	0.082	0.159	0.039
5. — flesk	"	² -	0.133	² -	0.135
6. Fugl og andet ferskt kjøt	"	0.232	0.078	0.299	0.081
7. Salt, røkt, tørket kjøt	"	0.325	0.993	0.566	1.502
8. Salt, røkt, tørket flesk	"	³ 1 894	1.923	³ 0.961	1.301
9. Kjøtdeig	"	1.714	1.431	1.383	1.143
10. Opskjær og paalæg	"	0.603	0.516	0.486	0.330
11. Middagspølser	"	0.746	0.623	1.091	0.985
12. Kraftben	"	0.444	0.327	0.068	0.111
13. Andre kjøtvarer	"	0.768	0.782	0.491	0.481
14. Kjøthermetik	"	0.071	0.134	0.022	-
B. Fiskemat	"	7.962	11 240	17.790	26.608
(Fiskemat) ¹	"	(5.590)	(8.821)	(10.140)	(17.379)
1. Fersk torsk	"	0.696	1.306	1.940	2.192
2. — sei	"	0.275	0.618	4.718	7.483
3. — kolje (hyse)	"	0.138	0.068	0.188	0.404
4. — flyndre	"	0.076	0.155	0.088	0.061
5. — makrel	"	2.077	2.591	1.267	1.458
6. — hellefisk (kveite)	"	0.079	0.202	0.014	0.010
7. — sild ⁵	"	0.410	2.281	1.117	5.085
8. — smaaasild	"	0.473	0.572	0.452	1.630
9. Anden fersk saltvandsfisk	"	0.121	0.114	0.455	1.255
10. Fersk ferskvandsfisk	"	0.019	-	0.021	-
11. Skaldyr	"	0.026	-	0.037	0.011
12. Salt torsk	"	0.390	0.461	1.740	2.294
13. Spekesild ⁵	"	0.530	1.075	0.673	0.830
14. Salt uer	"	0.013	0.060	0.186	0.028
15. Anden salt fisk	"	0.030	0.130	0.477	0.717
16. Tørfisk og klipfisk	"	0.136	0.168	0.015	0.306
17. Røket fisk	"	0.173	0.104	0.406	0.960
18. Lutefisk	"	0.437	0.059	2.769	0.653
19. Andre fiskevarer	"	0.261	0.326	0.802	0.900
20. Hermetiske sardiner og ansjos	"	0.221	0.127	0.174	0.080
21. Hermetiske fiskeboller	"	1.112	0.588	0.182	0.168
22. Anden fiskehermetik	"	0.269	0.235	0.069	0.133
C. Melk, smør, ost, egg.	liter	30.213	25.840	42.285	37.346
1. Nysilt melk	"	-	13.287	-	17.207
2. Nysilt melk til reducert pris	"	27.012	17.431	12.998	5.695
3. Skummet melk	"	1.904	3.836	4.082	3.038
4. Anden melk	"				

¹ Summer for de artikler som der er regnet ut mængde for i alle byer. ² Se ann. 3. ³ Herunder av ufuldstændige oplysninger.

(31 dage) for familier som førte regnskab i august 1916 og februar 1917.

ferskt flesk. 4 Mængde ikke utregnet. 5 Sondringen mellem fersk sild og spekesild usikker paa grund

4 Mængde ikke utregnet.

⁵ Sondringen mellem fersk sild og spekesild usikker paa grund

Tabel 4 (forts.). Gjennomsnittlig forbrukte mängder pr. husholdning pr. maaned

	Mængdeenhed.	Kristiania.		Bergen.	
		1912/13	1916/17.	1912/13.	1916/17.
5. Fløte	liter	3.273	2.410	1.874	1.766
6. Smør	kg.	2.145	1.041	1.208	0.660
7. Margarin	"	4.522	6.047	5.747	7.554
8. Fett	"	0.213	0.100	0.194	0.096
9. Mysost	"	0.235	0.209	0.821	0.774
10. Gjetost	"	0.896	0.818	0.781	0.833
11. Prim.	"	0.045	0.072	0.004	-
12. Nøkkelost	"	0.379	0.266	0.013	0.003
13. Pultost	"	0.261	0.267	0.009	0.003
14. Schweizerost	"	0.201	0.053	0.116	0.051
15. Gammelost	"	0.084	0.022	0.386	0.445
16. Gaudaost.	"	0.213	0.296	0.043	0.124
17. Anden ost	"	0.051	0.048	0.083	0.292
18. Egg	stk.	24.480	11.823	13.770	5.442
D. Brød, mel og gryn	kg.	46 782	51 412	63 916	59 752
1. Husholdningsbrød	"	29.599	19.716	45.874	28.390
2. Sammalt brød (landsbrød)	"	-	11.760	-	10.714
3. Sammalt kneippbrød	"	-	2.069	-	3.760
4. Andet brød	"	1 1.589	0.913	1 3.451	8.187
5. Hvetebrod	"	1.447	2.014	2.214	1.527
6. Vørterkake	"	2	0.672	2	0.519
7. Kaker, smaabråd	"	1.593	1.534	4.423	1.896
8. Andre bakervarer	"	2	0.259	2	0.186
9. Rugmel	"	4.867	3.139	1.525	1.796
10. Hvetemel	"	4.676	6.022	2.276	3.019
11. Bygmel	"	0.070	0.018	0.800	1.010
12. Havremel	"	0.350	0.416	0.457	0.339
13. Potetesmel	"	0.474	0.499	0.510	0.643
14. Andet mel	"	0.014	0.245	0.028	0.096
15. Byggryn	"	0.139	0.219	0.069	0.074
16. Havregrypn	"	1.221	1.206	1.194	1.362
17. Sago	"	0.104	0.082	0.111	0.100
18. Ris	"	0.469	0.477	0.508	0.514
19. Andre gryn	"	0.154	0.120	0.473	0.588
20. Makaroni	"	0.016	0.032	0.003	0.032
E. Poteter	"	24.027	24.588	21.278	25.693
F. Kolonialvarer.					
1. Raffinade	"	3 3.004	2.764	3 1.786	1.906
2. Farin	"	3.562	4.490	4.476	6.269
3. Andet sukker, crushed	"	4	0.658	4	0.714
4. Sukkertøi	"	-	0.008	-	0.016
5. Sirup	"	0.496	0.376	0.655	0.873
6. Honning	"	0.026	0.015	0.044	0.024
7. Kaffe, brændt	"	1.398	1.695	1.403	1.691
8. Kaffetilsætninger, surrogater	"	0.065	0.133	0.224	0.229
9. Te	"	0.020	0.030	0.054	0.076
10. Chokolade	"	0.148	0.124	0.103	0.076
11. Kakao	"	0.080	0.081	0.107	0.082

¹ Herunder vørterkake og "andre bakervarer". ² Se ann. 1. ³ Herunder "andet sukker". ⁴ Se ann. 3.

(31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917.

<i>Trond-hjem.</i>	<i>Kristian-sand.</i>	<i>Drammen</i>	<i>Hamar.</i>	<i>Kongs-berg.</i>	<i>Smaa-lensbyer.</i>	<i>Larvik, Skien, Arendal.</i>	<i>Stav-anger.</i>	<i>Aalesund, Molde, Kristian-sund.</i>	<i>Byer i Nord-Norge.</i>	<i>Nr.</i>
5.201	2,945	3.078	2.527	2.805	3.011	1.981	0.923	3.286	3.088	5
0.741	0.675	1.201	0.701	0.436	1.322	0.618	0.640	1.974	0.348	6
6.073	8.839	7.074	7.385	6.900	6.321	9.407	8.369	5.656	7.932	7
0.093	0.058	0.103	0.240	5	5	5	5	5	5	8
1.273	0.174	0.384	0.307							
0.595	0.392	0.912	0.744							
0.010	0.028	0.131	0.413							
0.053	0.330	0.301	0.172							
0.034	0.058	0.275	1.072	5	5	5	5	5	5	13
0.018	0.021	0.099	-							
0.110	0.004	0.078	0.013							
0.217	0.073	0.248	0.096							
0.441	0.316	0.118	0.213							
7.130	12,100	9.826	8.500	10.800	16.890	9.229	6.480	14.611	3.167	18
56.565	65.968	64.886	63.944	46.117	60.281	60.949	56.253	50.679	59.706	D.
9.229	9.180	12.207	13.925	6.100	17.390	18.240	22.891	17.694	9.477	1
19.727	30.930	20.151	8.525	12.350	20.461	23.168	11.824	10.861	10.364	2
5.459	1.255	3.130	-	1.700	0.324	1.635	4.713	0.778	0.045	3
1.446	3.028	0.367	0.261	0.100	0.807	1.068	2.229	1.105	5.972	4
0.808	5.481	1.375	1.109	0.821	1.618	1.860	2.560	1.002	0.36	5
1.379	0.594	0.446	1.020	0.775	0.616	0.626	0.702	0.824	1.802	6
3.082	2.144	1.427	1.530	1.334	1.090	1.466	2.323	3.230	2.417	7
0.595	0.320	0.073	0.466	0.136	0.154	0.073	0.178	0.130	0.076	8
4.371	1.565	9.650	19.620	4.300	6.617	1.411	1.688	1.584	14.840	9
5.099	7.373	9.799	11.444	12.850	6.935	7.711	2.848	7.201	9.856	10
1.664	-	0.386	0.994	1.550	0.347	0.013	0.492	1.458	0.765	11
0.368	-	0.130	1.025	0.050	0.739	0.099	0.860	1.091	0.080	12
0.589	0.780	0.639	0.812	0.575	0.589	0.692	0.554	0.715	0.519	13
0.081	0.045	0.263	0.018	-	0.153	0.138	0.048	0.114	0.008	14
0.176	0.097	0.429	0.483	0.226	0.224	0.319	0.016	0.097	0.212	15
1.703	2.118	3.038	1.815	1.600	1.272	1.378	1.370	1.674	1.644	16
0.113	0.205	0.094	0.013	0.125	0.058	0.115	0.226	0.156	0.086	17
0.548	0.589	1.087	0.567	1.100	0.614	0.744	0.554	0.583	1.085	18
0.115	0.254	0.200	0.280	0.025	0.188	0.171	0.130	0.382	0.099	19
0.013	0.010	-	0.057	0.400	0.085	0.022	0.047	-	0.042	20
13.072	31.613	20.054	29.650	24.460	31.810	29.762	20.860	28.356	30.047	E.
										F.
2.734	1.951	2.612	4.316	0.725	1.640	1.978	1.274	2.333	3.197	1
4.232	7.956	5.632	6.058	9.400	5.727	8.069	6.749	4.781	5.648	2
0.262	1.525	2.089	2.155	1.300	2.238	1.278	1.832	0.264	0.167	3
0.026	0.008	0.013	0.008	5	5	5	5	5	5	4
0.975	0.089	0.652	1.023							
-	0.012	0.024	0.032							
1.641	1.699	1.561	1.777							
0.004	0.120	0.261	0.005							
0.026	0.064	0.026	0.005	5	5	5	5	5	5	9
0.132	0.134	0.130	0.040							
0.106	0.161	0.069	0.049							

⁵ Mængde ikke utregnet.

Tabel 4 (forts.). Gjennomsnittlig forbrukte mängder pr. husholdning pr. maaned

	Mangdeenhed.	<i>Kristiania.</i>		<i>Bergen.</i>	
		1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
II. Drikkevarer.					
A. Drikkevarer hjemme	liter	3.427	3.213	2.631	2.817
1. Vørterøl, maltøl.	"	0.292	0.327	0.525	0.445
2. Brus, selters o.s.v.	"	0.173	0.153	0.228	0.188
3. Alkoholsvakt øl	"	0.825	0.888	0.053	0.040
4. Alm. øl	"	1.617	1.481	1.517	1.669
5. Sterkt øl, bokøl	"	0.158	0.260	0.108	0.404
6. Vin	"	0.061	0.038	0.080	0.037
7. Konjak, whisky	"	0.207	0.045	0.044	0.007
8. Akevit	"	0.063	0.019	0.044	0.027
9. Punsch, likør o.s.v.	"	0.022	0.002	0.028	-
10. Sprit	"	0.009	-	0.004	-
Petroleum	"	11.873	10.269	10.441	4.830
Grønsaape	kg.	1.676	1.683	0.826	1.014

¹ Mangde ikke utregnet.

(31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917.

<i>Trond-hjem.</i>	<i>Kristian-sand.</i>	<i>Drammen</i>	<i>Hamar.</i>	<i>Kongs-berg.</i>	<i>Smaa-lensbyer.</i>	<i>Larvik, Skien, Arendal.</i>	<i>Stav-anger.</i>	<i>Aalesund, Molde, Kristian-sund.</i>	<i>Byer i Nord-Norge.</i>	Nr.
1.985	2.518	2.964	0.439							II.
0.379	0.189	0.151	0.026							A.
0.182	0.326	0.356	0.028							1
-	0.808	0.190	-							2
1.057	0.719	1.697	0.298							3
0.220	0.385	0.479	0.052							4
0.052	0.035	0.061	0.035							5
0.077	0.042	0.030	-	1	1	1	1	1	1	6
0.018	0.014	-	-							7
-	-	-	-							8
-	-	-	-							9
4.954	2.653	1.402	2.084							10
0.911	2.111	1.435	1.569							

Tabel 5. Gjennomsnitlige utgifter pr. forbruksenhett pr. maaned

	<i>Kristiania.</i>		<i>Bergen.</i>		<i>Trondhjem.</i>	<i>Drammen.</i>	<i>Kristiansand.</i>
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.			
Antal husholdninger	103	82	32	52	39	23	25
Gjennomsnitlig antal forbruksenheter	2.68	2.69	2.83	2.95	2.97	2.81	3.28
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Samlede utgifter	63.65	79.30	56.47	85.74	72.85	85.00	71.29
I. Matvarer	27.60	43.02	25.15	45.07	39.24	44.25	38.82
A. Kjøtmat	5.19	7.72	3.42	7.26	6.38	7.24	5.72
1. Ferskt oksekjøt	1.26	1.34	0.94	1.73	1.20	1.57	1.77
2. — kalvekjøt	0.15	0.11	0.06	0.11	0.23	0.24	0.65
3. — faarekjøt	0.39	0.34	0.44	0.58	0.35	0.09	0.25
4. — renkjøt	0.16	0.08	0.05	0.04	0.17	0.05	0.08
5. — flesk	²	0.19	²	0.16	0.05	0.20	0.20
6. Fugl og andet ferskt kjøt	0.08	0.05	0.06	0.05	0.13	0.31	0.09
7. Salt, røkt og tørket kjøt	0.13	0.70	0.20	1.03	0.47	0.77	0.65
8. Salt, røkt og tørket flesk	³ 1.03	1.43	³ 0.42	1.02	1.13	1.44	0.32
9. Kjøtdeig	0.83	1.54	0.60	1.30	1.67	1.20	0.69
10. Opskjær og paalæg	0.52	0.90	0.23	0.46	0.32	0.39	0.23
11. Middagspøiser	0.31	0.48	0.32	0.62	0.54	0.45	0.62
12. Kraftben	0.09	0.08	0.02	0.02	0.00	0.02	-
13. Andre kjøtvarer	0.21	0.37	0.07	0.14	0.11	0.37	0.16
14. Kjøthermetik	0.03	0.11	0.01	-	0.01	0.14	0.01
B. Fiskemat	1.50	2.84	2.01	4.66	3.56	2.46	3.27
1. Fersk torsk	0.12	0.38	0.26	0.42	0.48	0.30	0.60
2. — sei	0.03	0.13	0.48	1.24	0.33	0.10	0.13
3. — kolje (hyse)	0.12	0.02	0.02	0.07	0.22	0.10	0.19
4. — flyndre	0.02	0.04	0.02	0.02	0.05	0.02	0.01
5. — makrel	0.31	0.47	0.18	0.24	0.08	0.45	0.63
6. — hellefisk (kveite)	0.03	0.13	0.00	0.01	0.13	0.02	0.05
7. — sild	0.05	0.33	0.14	0.57	0.33	0.32	0.43
8. — smaa sild	0.03	0.07	0.03	0.15	0.01	0.01	-
9. Anden fersk saltvandsfisk	0.04	0.04	0.07	0.22	0.20	0.07	0.17
10. Fersk ferskvandsfisk	0.01	0.00	0.01	-	-	-	0.01
11. Skaldyr	0.01	0.00	0.01	0.00	-	0.00	0.02
12. Salt torsk	0.06	0.10	0.18	0.41	0.66	0.08	0.12
13. Spekesild	0.11	0.23	0.07	0.18	0.58	0.21	0.06
14. Salt uer	0.00	0.02	0.02	0.00	0.10	-	-
15. Anden salt fisk	0.01	0.05	0.05	0.13	0.03	0.05	0.07
16. Tørfisk og klipfisk	0.04	0.08	0.00	0.11	0.01	0.12	0.08
17. Røkt fisk	0.08	0.08	0.08	0.16	0.04	0.09	0.07
18. Lutefisk	0.05	0.02	0.12	0.14	0.09	0.03	0.05
19. Andre fiskevarer	0.08	0.15	0.17	0.38	0.18	0.11	0.41
20. Hermetiske sardiner og ansjos	0.09	0.10	0.06	0.06	0.04	0.08	0.07
21. — fiskeboller	0.25	0.28	0.03	0.08	0.02	0.19	0.02
22. Anden fiskehermetik	0.06	0.12	0.01	0.07	0.03	0.11	0.08

¹ Sammendrag av alle regnskaper med samlet maanedsutgift under 418 kr. (5000 kr. pr. aar). For Kristiania og Bergen

31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917.¹

Tamar.	Kongsberg.	Smaalens- byer.	Larvik, Skien, Arendal.	Stavanger.	Romsdals- byer.	Byer i Nord- Norge.	Notodden, Rjukan, Odda.	Sulitjelma, Kirkenes.	Regnsk. fra landet		Nr.
									Øst- landet.	Norden- fjeldske. Sør- og Vest- landet.	
20	5	5.9	39	31	18	33	17	13	12	7	
3.33	2.23	3.02	3.08	2.97	2.51	3.03	2.49	3.06	2.98	3.05	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
62.30	102.06	74.42	70.62	78.31	94.77	82.94	106.53	67.99	64.81	83.12	
37.64	50.72	39.50	40.41	41.42	46.71	40.17	59.80	45.72	37.86	37.38	I.
5.17	8.71	6.47	6.09	6.57	6.69	5.63	11.96	5.51	5.10	4.58	A.
0.98	2.12	1.64	1.40	1.73	1.57	1.13	2.58	0.65	0.83	0.46	1
0.22	0.35	0.24	0.17	0.28	0.32	0.17	1.16	0.05	0.45	0.10	2
0.20	0.09	0.24	0.22	1.02	0.75	1.12	0.65	0.59	0.12	0.14	3
0.14	0.19	0.06	0.12	-	-	0.55	0.15	0.60	-	0.07	4
0.30	0.37	0.30	0.08	0.61	0.14	0.03	1.09	0.11	0.34	-	5
0.08	0.42	0.10	0.02	0.15	0.40	0.15	0.22	0.07	0.02	0.10	6
0.17	0.73	0.59	0.98	0.44	0.57	0.59	0.57	0.73	0.41	0.95	7
0.93	2.50	1.10	0.94	0.35	0.46	0.33	2.43	0.87	1.47	1.58	8
1.23	0.77	1.17	1.07	0.96	1.44	0.82	1.37	0.73	0.91	0.38	9
0.34	0.16	0.40	0.25	0.24	0.21	0.21	0.43	0.18	0.33	0.09	10
0.26	0.05	0.31	0.36	0.62	0.69	0.46	0.27	0.76	0.44	0.60	11
0.07	0.15	0.02	0.06	0.00	0.00	0.01	0.22	-	0.00	-	12
0.18	0.37	0.22	0.19	0.17	0.01	0.04	0.26	0.11	0.23	0.07	13
0.07	0.44	0.08	0.23	-	0.13	0.02	0.56	0.06	0.05	0.04	14
2.45	2.78	2.93	3.16	3.70	4.05	4.57	3.58	5.28	2.90	2.70	B.
0.40	0.19	0.30	0.32	0.25	0.79	1.20	0.34	1.38	0.28	0.68	1
0.12	0.24	0.03	0.09	0.35	0.84	0.53	0.16	0.11	0.12	0.32	2
0.15	0.04	0.06	0.17	0.13	0.45	0.40	0.03	0.15	-	0.20	3
0.04	0.04	0.05	0.04	0.02	0.01	0.04	0.02	-	-	-	4
0.08	0.49	0.88	0.86	0.65	0.22	0.05	0.30	0.00	0.32	0.11	5
0.18	0.12	0.08	0.02	0.01	0.26	0.18	0.03	0.65	0.06	-	6
0.34	0.51	0.42	0.41	0.63	0.25	0.44	0.47	0.33	0.28	0.21	7
0.00	-	0.02	0.02	0.00	0.06	0.02	-	0.03	-	0.02	8
0.07	0.03	0.09	0.10	0.15	0.09	0.21	0.07	0.18	-	-	9
0.06	-	0.00	-	0.04	0.00	0.06	0.16	-	0.54	-	10
-	0.01	0.02	0.00	0.01	-	-	-	-	-	-	11
0.03	0.21	0.11	0.15	0.33	0.12	0.31	0.39	0.54	0.34	0.49	12
0.32	0.09	0.21	0.08	0.05	0.15	0.40	0.22	0.38	0.45	0.22	13
-	-	-	-	-	0.08	0.08	0.04	0.03	-	0.10	14
0.07	0.07	0.05	0.14	0.06	0.06	0.06	0.14	0.68	0.08	-	15
0.02	0.11	0.08	0.10	0.33	0.08	0.01	-	0.21	0.01	-	16
0.00	0.14	0.11	0.05	0.28	0.11	0.09	0.04	0.02	0.00	-	17
0.05	-	0.04	0.02	-	0.04	0.23	0.17	-	-	-	18
0.19	-	0.08	0.11	0.24	0.05	0.08	-	0.11	0.17	0.16	19
0.03	0.15	0.07	0.08	0.03	0.19	0.06	0.23	0.09	0.07	0.07	20
0.30	0.18	0.20	0.33	0.09	0.18	0.09	0.61	0.35	0.16	0.07	21
0.00	0.16	0.08	0.07	0.05	0.02	0.03	0.16	0.04	0.07	0.05	22

er til samme n ligning opført gjennemsnitlig maanedsutgifter i 1912/13.

² See ann. 3.

² Se anm. 3. ³ Indbefattet ferskt flesk.

Tabel 5 (forts.). Gjennomsnitlige utgifter pr. forbruksenhett pr. maane

	<i>Kristiania.</i>		<i>Bergen.</i>		<i>Trond-hjem.</i>	<i>Drammen.</i>	<i>Kristian sand.</i>
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.			
C. Melk, smør, ost og egg	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1. Nysilt melk	10.18	13.97	8.49	13.51	12.51	14.78	12.38
2. — til redusert pris	2.09	2.51	2.51	3.24	1.74	2.41	2.75
3. Skummet melk	0.71	0.73	0.42	0.26	1.41	1.82	0.64
4. Anden melk	0.06	0.55	0.15	0.21	0.05	0.11	0.44
5. Fløte	1.24	1.09	0.54	0.71	1.92	1.40	1.12
6. Smør	1.79	1.36	0.90	0.80	0.84	1.51	0.66
7. Margarin	2.30	4.34	2.64	4.76	3.91	4.74	5.16
8. Fett	0.08	0.06	0.06	0.06	0.05	0.08	0.03
9. Mysost	0.06	0.12	0.22	0.37	0.58	0.21	0.08
10. Gjetost	0.51	0.78	0.38	0.83	0.43	0.91	0.34
11. Prim	0.01	0.03	0.00	-	0.00	0.05	0.01
12. Nøkkelost	0.14	0.20	0.01	0.00	0.03	0.20	0.20
13. Pultost	0.10	0.16	0.00	0.00	0.02	0.18	0.03
14. Schweizerost	0.13	0.06	0.07	0.05	0.02	0.14	0.02
15. Gammelost	0.02	0.03	0.17	0.40	0.10	0.09	0.00
16. Gaudaost	0.12	0.27	0.02	0.12	0.18	0.21	0.07
17. Anden ost	0.04	0.05	0.04	0.22	0.30	0.11	0.20
18. Egg	0.78	0.76	0.36	0.30	0.36	0.61	0.58
D. Brød, mel og gryn	4.97	8.82	5.88	10.30	8.95	9.79	8.11
1. Husholdningsbrød (finsigget) . . .	2.59	3.23	3.35	3.79	1.46	1.81	1.17
2. Sammalt brød (landsbrød)	-	1.07	-	0.94	1.62	1.79	2.27
3. — av hvetemel (kneippbrød) . . .	-	0.21	-	0.34	0.43	0.28	0.10
4. Andet brød	¹ 0.21	0.17	¹ 0.34	1.65	0.29	0.06	0.41
5. Hvetebro'd (løf)	0.24	0.48	0.28	0.46	0.19	0.36	1.13
6. Vørterkake	² -	0.17	² -	0.14	0.34	0.10	0.08
7. Kaker, smaabråd	0.61	0.91	1.03	1.08	1.73	0.67	1.08
8. Andre bakervarer	² -	0.09	² -	0.07	0.24	0.03	0.12
9. Rugmel	0.34	0.49	0.10	0.21	0.70	1.59	0.12
10. Hvetemel	0.52	1.21	0.26	0.57	0.85	1.75	0.88
11. Byggmel	0.01	0.00	0.07	0.17	0.28	0.06	-
12. Havremel	0.05	0.09	0.05	0.06	0.05	0.03	-
13. Potetesmel	0.08	0.16	0.08	0.22	0.19	0.20	0.21
14. Andet mel	0.00	0.03	0.01	0.03	0.01	0.02	0.01
15. Byggryg	0.02	0.05	0.01	0.01	0.03	0.08	0.01
16. Havregryg	0.15	0.25	0.13	0.26	0.32	0.59	0.34
17. Sago	0.02	0.03	0.02	0.03	0.04	0.03	0.05
18. Ris	0.09	0.18	0.08	0.12	0.14	0.29	0.18
19. Andre gryn	0.03	0.03	0.07	0.13	0.03	0.05	0.05
20. Makaroni	0.01	0.02	0.00	0.02	0.01	-	0.00
E. Grønsaker, frugter og bær	1.89	3.78	1.81	3.54	2.41	3.97	3.87
1. Poteter	0.55	1.18	0.73	1.67	0.83	1.01	1.42
2. Hodekaal	0.07	0.14	0.03	0.10	0.10	0.10	0.11
3. Andre friske grønsaker	0.28	0.49	0.18	0.39	0.26	0.69	0.45
4. Erter (gule, grønne)	0.08	0.17	0.06	0.19	0.17	0.17	0.18
5. Andre konserverte grønsaker . . .	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	0.05	0.03
6. Epler	0.09	0.05	0.10	0.10	0.09	0.13	0.07

¹ Herunder vørterkake og "andre bakervarer".² Se anm. 1.

1 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917.

amar.	Kongs-berg.	Smaa- lens- byer.	Larvik, Skien, Arendal.	Stavanger	Romsdals- byer.	Byer i Nord- Norge.	Notodden, Rjukan, Odda.	Sulitjelma, Kirkenes.	Regnsk. fra landet.		Nr.
									Øst- landet.	Norden- fjeldske, Sør- og Vest- landet.	
Kr.	Kr	Kr.	Kr	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
13.19	16.49	13.03	13.10	12.65	15.41	11.67	19.87	13.98	12.20	11.51	C.
4.07	1.84	3.17	3.11	3.57	4.09	3.49	6.60	1.35	4.68	3.48	1
-	-	0.14	0.13	1.10	0.24	-	0.27	-	-	-	2
1.09	3.37	0.69	0.71	0.11	0.67	0.30	0.02	-	0.26	1.04	3
0.27	0.29	0.01	0.19	0.32	0.13	0.41	1.53	3.63	0.01	0.12	4
0.82	1.27	1.07	0.75	0.57	1.52	0.99	0.34	-	0.12	1.19	5
0.69	0.65	1.54	0.62	0.73	2.60	0.38	2.08	-	1.84	0.81	6
4.07	5.67	4.06	5.77	5.09	4.23	4.52	5.27	7.07	3.96	3.80	7
0.13	0.05	0.10	0.10	0.04	0.03	0.10	0.04	0.00	0.10	0.01	8
0.13	0.10	0.11	0.11	0.21	0.18	0.32	0.21	0.21	0.17	0.40	9
0.57	1.87	0.85	0.43	0.11	0.53	0.44	1.05	0.66	0.45	0.10	10
0.13	0.16	0.02	0.03	-	-	0.00	0.02	-	0.29	-	11
0.10	0.06	0.13	0.17	0.01	0.01	0.06	0.31	-	0.12	0.07	12
0.50	0.19	0.05	0.09	0.02	-	0.03	0.15	-	0.31	0.02	13
-	0.06	0.08	0.12	-	0.08	0.01	0.11	-	-	0.05	14
0.01	0.04	0.01	0.03	0.07	0.05	0.07	0.03	0.22	-	0.12	15
0.10	0.37	0.14	0.22	0.06	0.11	0.23	0.30	0.17	0.18	0.15	16
0.10	0.19	0.05	0.04	0.27	0.09	0.16	0.12	0.53	0.01	0.05	17
0.41	0.81	0.86	0.48	0.37	0.85	0.16	1.42	0.14	0.20	0.10	18
8.38	9.69	8.17	8.11	9.02	10.45	8.81	11.14	9.30	8.91	10.58	D.
1.72	1.11	2.41	2.61	3.53	3.22	1.38	3.82	1.50	1.92	1.01	1
0.62	1.39	1.59	1.86	0.99	1.09	0.87	0.81	1.53	1.61	0.29	2
-	0.20	0.03	0.13	0.43	0.08	0.00	0.00	-	-	-	3
0.03	0.03	0.15	0.18	0.42	0.25	0.95	0.36	1.33	0.22	0.49	4
0.22	0.25	0.41	0.45	0.56	0.29	0.09	0.53	0.05	0.08	0.11	5
0.16	0.20	0.16	0.13	0.15	0.21	0.34	0.12	0.10	0.20	0.42	6
0.69	0.87	0.59	0.76	1.10	1.88	1.13	1.09	0.97	0.67	0.81	7
0.16	0.07	0.06	0.03	0.07	0.06	0.03	0.15	0.08	0.02	0.01	8
2.07	0.62	0.83	0.19	0.28	0.25	1.54	0.94	0.73	1.17	3.15	9
1.67	3.26	1.10	0.98	0.50	1.59	1.52	2.10	1.62	1.90	2.19	10
0.13	0.22	0.03	0.00	0.08	0.28	0.12	0.15	0.40	0.38	0.59	11
0.10	0.01	0.10	0.02	0.17	0.22	0.01	0.02	-	0.03	0.15	12
0.22	0.24	0.18	0.20	0.18	0.27	0.17	0.24	0.14	0.09	0.12	13
0.00	-	0.01	0.02	0.01	0.03	0.00	-	0.02	0.10	-	14
0.08	0.07	0.05	0.06	0.00	0.02	0.04	0.10	0.04	0.06	0.06	15
0.29	0.40	0.23	0.25	0.27	0.36	0.30	0.38	0.52	0.32	0.88	16
0.00	0.06	0.02	0.03	0.07	0.06	0.03	0.05	0.01	0.01	0.02	17
0.13	0.38	0.15	0.16	0.15	0.17	0.24	0.21	0.21	0.10	0.20	18
0.07	0.01	0.05	0.04	0.04	0.12	0.03	0.07	0.03	0.02	0.05	19
0.02	0.30	0.02	0.01	0.02	-	0.02	0.00	0.02	0.01	0.03	20
2.64	6.04	3.40	3.86	4.21	3.51	3.91	5.84	3.70	2.64	2.43	E.
1.01	1.30	1.26	1.33	1.31	1.39	1.58	1.96	1.89	1.09	0.98	1
0.07	0.21	0.16	0.15	0.13	0.09	0.13	0.22	0.09	0.02	0.08	2
0.25	1.12	0.43	0.36	0.56	0.31	0.38	0.54	0.14	0.29	0.21	3
0.07	0.14	0.15	0.17	0.16	0.10	0.13	0.28	0.12	0.09	0.15	4
0.02	0.01	0.04	0.12	0.01	0.07	0.06	0.07	0.04	0.04	0.09	5
-	0.03	0.01	0.01	0.04	0.05	0.03	0.14	0.01	0.07	0.02	6

Tabel 5 (forts.). Gjennomsnitlige utgifter pr. forbruksenhet pr. maan

	<i>Kristiania.</i>		<i>Bergen.</i>		<i>Trondhjem</i>	<i>Drammen.</i>	<i>Kristiansand.</i>
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.			
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.			
7. Appelsiner	0.13	0.21	0.11	0.20	0.13	0.14	0.21
8. Andre sydfrugter	0.06	0.04	0.06	0.02	0.01	0.01	0.01
9. Andre indenlandske frugter	0.07	0.01	0.07	0.02	0.01	0.01	0.01
10. Blaabær og tyttebær	0.10	0.61	0.06	0.18	0.35	0.53	0.32
11. Rips	0.04	0.14	0.02	0.09	0.04	0.29	0.25
12. Stikkelsbær	0.04	0.07	0.03	0.07	0.01	0.17	0.08
13. Andre friske bær	0.17	0.24	0.18	0.15	0.10	0.45	0.42
14. Svisker	0.07	0.11	0.08	0.11	0.10	0.07	0.06
15. Andre tørrede frugter og bær	0.08	0.16	0.07	0.13	0.15	0.09	0.11
16. Nøtter	0.03	0.01	0.05	0.02	0.02	0.01	0.02
17. Syltede frugter og bær	0.01	0.04	0.00	0.00	0.00	0.03	-
18. Saft	0.05	0.09	0.07	0.09	0.03	0.02	0.07
F. Kolonialvarer	3.07	5.04	3.11	5.48	4.75	5.68	5.22
1. Raffinade	¹ 0.61	0.96	¹ 0.39	0.69	1.00	0.90	0.58
2. Farin	0.68	1.46	0.85	2.04	1.37	1.83	2.21
3. Andet sukker, syltesukker	² -	0.24	² -	0.24	0.09	0.73	0.45
4. Sukkertøi	0.03	0.02	0.02	0.03	0.05	0.03	0.01
5. Sirup	0.07	0.11	0.09	0.22	0.23	0.16	0.01
6. Honning	0.01	0.02	0.02	0.01	-	0.02	0.01
7. Kaffe, brændt	1.33	1.72	1.29	1.63	1.56	1.49	1.37
8. Kaffetilsætn. og kaffesurrogater	0.01	0.04	0.04	0.07	0.00	0.06	0.03
9. Te	0.04	0.04	0.12	0.19	0.08	0.07	0.13
10. Chokolade	0.10	0.12	0.07	0.07	0.11	0.12	0.11
11. Kakao	0.08	0.12	0.11	0.10	0.14	0.09	0.13
12. Salt, eddik, krydderier	0.11	0.19	0.11	0.19	0.12	0.18	0.18
G. Andre næringsmidler	0.07	0.03	0.02	0.06	0.08	0.12	0.10
H. Mat hentet eller spist ute	0.73	0.76	0.41	0.26	0.60	0.21	0.15
II. Drikkevarer og tobak	1.42	1.25	1.07	1.39	1.11	1.68	0.81
A. Drikkevarer hjemme	0.86	0.72	0.56	0.65	0.54	0.89	0.48
1. Vørterøl, maltøl o.s.v.	0.04	0.05	0.07	0.07	0.06	0.04	0.03
2. Brus, selters o.s.v.	0.02	0.03	0.03	0.03	0.03	0.05	0.04
3. Alkoholsvakt øl	0.07	0.12	0.01	0.01	-	0.03	0.09
4. Almindelig øl	0.23	0.27	0.21	0.32	0.19	0.33	0.11
5. Sterkt øl (bokøl)	0.04	0.08	0.02	0.13	0.06	0.12	0.10
6. Vin	0.05	0.06	0.07	0.05	0.06	0.08	0.03
7. Konjak og whisky o.s.v.	0.31	0.08	0.07	0.01	0.12	0.24	0.06
8. Akevit	0.07	0.03	0.04	0.03	0.02	-	0.02
9. Punsch, likør o.s.v.	0.02	0.00	0.03	-	-	-	-
10. Sprit	0.01	-	0.01	-	-	-	-
B. Drikkevarer nydt ute	0.22	0.10	0.03	0.02	0.02	0.01	-
1. Alkoholfri drikke	0.08	0.01	0.00	0.01	0.01	0.00	-
2. Øl og vin	0.10	0.09	0.03	0.01	0.01	0.01	-
3. Brændevin	0.04	0.00	0.00	-	-	-	-

¹ Herunder "andet sukker". ² Se ann. 1.

dage) for familier som førte regnskab i august 1916 og februar 1917.

mar.	Kongsberg	Smaalens- byer.	Larvik, Skien, Arendal.	Stavanger.	Romsdals- byer.	Byer i Nord- Norge.	Notodden, Rjukan, Odda.	Sulitjelma, Kirkenes.	Regnsk. fra landet.		Nr.
									Øst- landet.	Norden- fjeldske, Sør- og Vest- landet.	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
0.07	0.07	0.17	0.18	0.21	0.16	0.19	0.34	0.27	0.01	0.12	7
0.03	0.01	0.01	0.02	0.01	0.08	0.04	0.02	0.01	-	0.00	8
-	-	0.06	0.02	0.02	0.01	0.03	-	-	-	0.01	9
0.17	1.34	0.36	0.62	0.52	0.20	0.48	0.63	0.40	0.43	0.19	10
0.12	0.96	0.15	0.28	0.24	0.24	0.02	0.11	-	0.09	0.15	11
0.11	0.38	0.09	0.06	0.19	0.04	0.04	0.17	-	0.05	0.05	12
0.36	0.04	0.21	0.31	0.53	0.35	0.31	0.32	0.26	0.31	0.12	13
0.06	0.21	0.08	0.07	0.17	0.14	0.16	0.17	0.15	0.03	0.05	14
0.15	0.22	0.13	0.11	0.08	0.20	0.16	0.26	0.15	0.07	0.18	15
0.02	0.00	0.01	0.01	0.02	0.04	0.01	0.01	0.08	0.01	0.02	16
0.04	-	0.02	0.01	-	0.03	0.09	0.12	-	0.01	-	17
0.09	-	0.06	0.03	0.01	0.01	0.07	0.48	0.09	0.03	0.01	18
5.64	6.55	5.18	5.94	4.89	5.91	5.23	7.14	7.84	4.72	5.14	F.
1.31	0.35	0.54	0.70	0.43	0.99	1.10	1.33	2.35	1.14	1.23	1
1.72	3.76	1.76	2.51	2.12	1.82	1.79	2.06	2.55	1.53	1.87	2
0.66	0.57	0.72	0.44	0.43	0.12	0.06	0.73	0.07	0.08	0.05	3
0.00	-	0.01	0.02	0.01	0.01	0.02	0.06	0.03	0.01	0.00	4
0.20	0.14	0.23	0.04	0.01	0.23	0.23	0.18	0.45	0.07	0.20	5
0.02	-	0.04	0.05	0.01	-	0.00	0.02	0.00	-	-	6
1.44	1.10	1.45	1.76	1.37	2.01	1.48	2.22	1.98	1.51	1.20	7
0.00	-	0.03	0.01	0.07	0.03	-	-	-	0.01	-	8
0.01	0.26	0.06	0.07	0.12	0.09	0.13	0.05	0.02	0.05	0.16	9
0.04	0.02	0.09	0.07	0.16	0.33	0.16	0.15	0.06	0.11	0.15	10
0.06	0.09	0.04	0.04	0.04	0.13	0.06	0.13	0.07	0.03	0.11	11
0.18	0.26	0.21	0.23	0.12	0.15	0.20	0.21	0.26	0.18	0.17	12
0.09	0.25	0.12	0.09	0.04	0.11	0.09	0.20	0.11	0.10	0.13	G.
0.08	0.21	0.20	0.06	0.34	0.58	0.26	0.07	-	1.29	0.31	H.
0.54	0.51	1.03	0.81	0.63	1.41	0.99	1.59	1.28	1.05	0.81	II.
0.08	0.20	0.47	0.28	0.32	0.57	0.31	0.41	0.15	0.26	0.08	A.
0.00	0.07	0.05	0.04	0.03	0.09	0.04	0.05	0.02	0.00	-	1
0.01	-	0.02	0.03	0.02	0.03	0.01	0.01	0.01	0.00	0.02	2
-	-	0.07	0.04	0.07	0.01	-	0.02	-	-	-	3
0.05	0.13	0.13	0.04	0.11	0.06	0.03	0.13	-	0.14	0.06	4
0.01	-	0.05	0.05	0.02	0.16	0.03	0.10	-	0.01	-	5
0.01	-	0.05	0.03	0.07	0.11	0.08	-	0.12	0.02	-	6
-	-	0.09	0.05	-	-	0.07	0.10	-	0.09	-	7
-	-	-	0.00	-	0.03	0.05	-	-	-	-	8
-	-	0.01	-	-	0.08	-	-	-	-	-	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
0.00	-	0.00	0.00	0.01	0.01	0.01	0.03	-	-	-	B.
0.00	-	-	0.00	-	0.01	-	-	-	-	-	1
-	-	0.00	-	0.01	-	0.01	0.03	-	-	-	2

Tabel 5 (forts.). Gjennomsnitlige utgifter pr. forbruksenhet pr. mån

	<i>Kristiania.</i>		<i>Bergen.</i>		<i>Trondhjem.</i>	<i>Drammen.</i>	<i>Kristiansand</i>
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.			
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
C. Tobak	0.34	0.43	0.48	0.72	0.55	0.78	0.3
1. Skraa, røktobak, snus	0.27	0.36	0.39	0.42	0.54	0.54	0.2
2. Cigarer og cigaretter	0.07	0.07	0.09	0.30	0.01	0.24	0.0
III. Beklædning	9.13	7.96	8.04	14.03	8.17	10.67	9.2
1. Færdige og bestilte klær	4.61	3.47	3.27	4.66	2.83	2.96	2.9
2. Tøier, sysaker, syløn	1.62	1.25	2.05	3.92	1.91	3.09	2.5
3. Andre manufakturvarer	0.53	0.26	0.31	0.94	0.42	1.21	0.5
4. Skotøianskaffelser	1.46	1.65	1.39	2.21	1.75	1.93	1.5
5. Skotøivedlikehold	0.91	1.33	1.02	2.30	1.26	1.48	1.7
IV. Bolig	9.74	9.76	7.16	7.18	8.77	7.54	5.31
1. Husleie	9.66	9.73	7.06	7.12	8.70	7.50	5.30
2. Flytning, reparasjoner o.s.v..	0.08	0.03	0.10	0.06	0.07	0.04	0.00
V. Lys og brænde	3.29	5.51	2.74	5.27	5.51	5.62	6.74
1. Kul	0.69	0.66	0.24	0.52	1.22	0.76	0.40
2. Koks	0.88	1.99	0.51	1.61	1.56	1.36	0.81
3. Ved	0.48	1.02	0.33	0.79	0.93	2.10	3.86
4. Petroleum	0.70	1.03	0.58	0.44	0.43	0.13	0.22
5. Gas	0.30	0.31	0.73	1.15	0.66	0.45	0.57
6. Elektricitet	0.18	0.26	0.25	0.54	0.43	0.53	0.54
7. Andet	0.11	0.24	0.10	0.22	0.28	0.29	0.34
VI. Vask og renlighet	1.09	1.44	1.12	1.73	1.26	1.54	1.41
A. Rengjøringsmidler	0.50	0.89	0.43	0.84	0.83	0.74	0.89
1. Vaskesaape og toiletsaape	0.12	0.21	0.15	0.26	0.33	0.18	0.11
2. Grønsaape	0.19	0.41	0.12	0.25	0.21	0.33	0.50
3. Andet	0.19	0.27	0.16	0.38	0.29	0.23	0.28
B. Personlig pleie	0.20	0.18	0.22	0.23	0.11	0.21	0.19
C. Vask og renhold av tøi	0.20	0.18	0.29	0.31	0.21	0.23	0.10
D. Hjælp til vask, skuring o.s.v..	0.19	0.19	0.18	0.35	0.11	0.36	0.23
VII. Utgifter til indbo	1.12	1.90	1.13	1.39	1.22	0.70	1.10
1. Anskaffelse av møbler	0.35	0.58	0.19	0.36	0.35	0.04	0.26
2. - - kjøkkentøi o.s.v..	0.21	0.29	0.24	0.39	0.22	0.21	0.32
3. - - verktøi	0.12	0.31	0.03	0.12	0.11	0.05	0.03
4. Andre anskaffelser	0.36	0.59	0.54	0.44	0.46	0.31	0.37
5. Vedlikehold	0.08	0.13	0.13	0.08	0.08	0.09	0.12
VIII. Helsepleie	0.93	0.66	0.84	1.09	0.63	0.37	0.53
1. Læge, tandlæge, fødselshjælp	0.48	0.29	0.46	0.67	0.28	0.00	0.23
2. Medicin og instrumenter	0.30	0.37	0.30	0.37	0.35	0.37	0.30
3. Sykehushophold, pleiehjælp o.s.v..	0.15	-	0.08	0.05	-	-	-
IX. Tjenerhold	0.45	0.19	0.89	0.70	0.21	0.65	0.46

dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917.

mar.	Kongsberg.	Smaa-lens-byer.	Larvik, Skien, Arendal.	Stavanger.	Romsdals-byer.	Byer i Nord-Norge.	Notodden, Rjukan, Odda.	Sulitjelma, Kirkenes.	Regnsk. fra landet.		Nr.
									Øst-landet.	Norden-fjeldske, Sør- og Vest-landet	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1,46	0,31	0,56	0,53	0,30	0,83	0,67	1,15	1,13	0,79	0,73	C.
1,41	0,31	0,46	0,49	0,28	0,52	0,46	0,98	0,98	0,71	0,73	1
0,05	-	0,10	0,04	0,02	0,31	0,21	0,17	0,15	0,08	-	2
3,17	8,03	10,51	7,87	12,55	13,62	11,11	14,70	10,16	5,54	14,16	III.
1,58	2,06	4,43	2,32	4,63	4,68	3,47	5,46	2,93	2,54	4,54	1
2,04	2,84	2,35	2,65	3,07	3,78	3,12	3,83	3,97	1,63	2,68	2
0,58	0,74	0,97	0,35	0,77	0,73	1,12	1,30	0,64	0,06	1,28	3
1,20	1,03	1,71	1,39	2,42	2,19	2,06	2,22	1,51	0,80	4,24	4
0,82	1,36	1,05	1,16	1,66	2,24	1,34	1,89	1,11	0,51	1,42	5
5,43	9,48	6,38	5,53	7,99	8,77	8,87	7,07	2,41	3,82	4,39	IV.
5,33	9,48	6,35	5,40	7,98	8,44	8,77	7,01	2,41	3,80	4,39	1
0,10	-	0,08	0,13	0,01	0,33	0,10	0,06	-	0,02	-	2
4,31	13,96	5,72	6,42	4,02	7,93	8,69	8,74	0,82	6,12	5,77	V.
0,02	-	0,90	0,77	0,81	1,52	5,58	2,35	0,68	0,91	-	1
0,53	0,61	0,80	0,97	1,04	0,48	0,57	1,53	-	0,96	0,20	2
3,10	9,76	3,06	3,35	0,51	3,48	1,16	3,98	0,11	3,09	3,99	3
0,17	0,66	0,19	0,66	0,19	0,86	0,22	0,36	0,03	0,59	1,17	4
-	-	0,08	0,25	1,09	0,38	0,18	-	-	-	-	5
0,09	2,64	0,48	0,18	0,25	0,58	0,76	0,33	-	0,24	0,25	6
0,40	0,29	0,21	0,24	0,13	0,63	0,22	0,19	0,05	0,33	0,16	7
0,83	1,59	1,13	1,08	1,44	1,93	1,29	1,47	1,13	0,70	1,11	VI.
0,59	0,99	0,72	0,75	0,93	1,10	0,81	1,23	0,98	0,49	0,78	A.
0,15	0,21	0,15	0,15	0,23	0,28	0,39	0,25	0,42	0,10	0,24	1
0,28	0,36	0,36	0,38	0,35	0,41	0,19	0,56	0,31	0,24	0,28	2
0,16	0,42	0,21	0,22	0,35	0,41	0,23	0,42	0,25	0,15	0,26	3
0,12	-	0,09	0,07	0,08	0,27	0,12	0,14	0,04	0,06	0,07	B.
0,06	0,31	0,15	0,15	0,16	0,13	0,07	0,06	0,02	0,14	0,22	C.
0,06	0,29	0,17	0,11	0,27	0,43	0,29	0,04	0,09	0,01	0,04	D.
0,89	3,87	1,21	0,94	1,50	2,35	1,44	2,09	1,19	1,12	2,09	VII.
0,29	2,17	0,33	0,11	0,08	0,32	0,38	0,78	0,02	-	-	1
0,14	0,57	0,35	0,31	0,64	0,60	0,46	0,78	0,65	0,25	0,08	2
0,17	-	0,08	0,12	0,16	0,11	0,13	0,05	0,15	0,11	0,10	3
0,11	0,38	0,41	0,32	0,37	0,79	0,36	0,39	0,83	0,64	1,65	4
0,18	0,80	0,09	0,08	0,25	0,53	0,11	0,09	0,04	0,12	0,26	5
0,22	0,88	0,84	0,59	0,66	0,28	0,83	1,36	0,63	0,17	5,18	VIII.
0,02	0,61	0,54	0,23	0,30	0,06	0,34	0,81	-	-	2,75	1
0,20	0,27	0,30	0,36	0,36	0,22	0,49	0,55	0,63	0,17	0,31	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,12	3
0,72	1,70	0,47	0,26	0,80	0,87	1,10	0,40	0,43	0,71	1,50	IX.

Tabel 5 (forts.). Gjennemsnitlige utgifter pr. forbruksenhet pr. maa.

	<i>Kristiania:</i>		<i>Bergen.</i>		<i>Trond-hjem.</i>	<i>Drammen.</i>	<i>Kristi-san</i>
	1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.			
X. <i>Forenings- og forsikringsutgifter</i>	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1. Fagforening	2.77	2.50	2.59	2.44	2.48	2.59	1.1
2. Andre foreninger	1.00	1.10	0.60	0.78	0.99	0.94	0.1
3. Syke- og begravelseskasse	0.03	0.08	0.09	0.07	0.05	0.08	0.1
4. Brandforsikring	0.25	0.36	0.37	0.25	0.21	0.28	0.1
5. Livs- og ulykkesforsikring	1.08	0.14	1.04	0.16	0.20	0.18	0.1
6. Anden forsikring	1.41	0.80	1.39	1.15	1.00	1.11	0.1
XI. <i>Skatter</i>	2	-	0.02	2	-	0.03	0.03
XII. <i>Gaver</i>	0.96	1.76	1.05	1.93	1.25	5.07	1.1
XIII. <i>Utgifter i intellektuelle sfermed</i>	0.98	0.44	1.51	0.63	0.29	0.64	0.5
1. Aviser, tidsskrifter o.s.v.	1.11	1.04	0.90	0.95	0.76	1.01	1.0
2. Bøker og musicalier	0.41	0.51	0.38	0.33	0.53	0.36	0.1
3. Barnenes skolegang	0.16	0.04	0.08	0.10	0.00	0.03	0.0
4. Foredrag, studier, anden undervisn.	0.30	0.38	0.26	0.42	0.09	0.41	0.6
5. Papir, porto, telegrammer o.s.v.	0.06	-	0.02	0.00	0.01	0.05	0.0
XIV. <i>Fornøielser</i>	0.18	0.11	0.16	0.10	0.13	0.16	0.1
1. Teater, konsert, kinematograf	0.58	0.26	0.44	0.51	0.44	0.46	0.2
2. Leketøi og andet	0.41	0.23	0.30	0.42	0.41	0.42	0.1
XV. <i>Lotteriutgifter</i>	0.17	0.03	0.14	0.09	0.08	0.04	0.0
XVI. <i>Reiser og fragt</i>	0.24	0.21	0.10	0.06	0.08	0.30	0.2
1. Sporvogn o. a. befodr. indenbys	1.80	1.10	1.05	1.05	1.11	1.56	0.31
2. Reiser utenfor byen	0.52	0.59	0.22	0.50	0.43	0.21	0.0
3. Fragt	1.28	0.47	0.83	0.48	0.60	1.32	0.2
XVII. <i>Øvrige utgifter</i>	3	-	0.04	3	-	0.07	0.08
	4	0.44	0.30	4	0.69	0.32	0.35
							0.28

¹ Herunder „anden forsikring“. ² Se anm. 1. ³ Se anm. 4. ⁴ Herunder fragt.

I dage) for familier som ferte regnskap i august 1916 og februar 1917.

amar.	Kongs-berg.	Smaa-lens- byer.	Larvik, Skien, Arendal.	Stavanger.	Romsdals- byer.	Byer i Nord-Norge.	Notodden, Rjukan, Odda	Sulitjelma, Kirkenes.	Regnsk fra landet.		Nr.
									Øst- landet.	Norden- fjelaske, Sør- og Vest- landet.	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1.74	1.50	2.01	2.66.	2.14	4.72	3.29	5.02	1.37	1.34	2.94	X.
0.82	0.63	0.55	0.82	1.00	1.03	0.84	1.39	0.90	0.26	0.09	1
0.03	0.22	0.05	0.03	0.09	0.24	0.20	0.05	0.05	0.34	0.05	2
0.26	-	0.31	0.39	0.27	0.19	0.34	0.46	0.42	0.24	-	3
0.22	-	0.25	0.23	0.21	0.60	0.11	0.50	-	0.14	0.09	4
0.41	0.65	0.85	1.19	0.57	2.56	1.80	2.62	-	0.36	2.71	5
-	-	0.00	-	-	0.10	-	-	-	-	-	6
2.20	3.01	2.08	1.67	2.14	1.67	1.97	1.67	1.33	2.24	1.34	XI.
0.18	0.70	0.66	0.28	0.58	1.20	0.30	0.33	0.19	0.02	0.22	XII.
0.75	1.02	1.16	0.73	0.73	1.00	1.11	0.75	0.63	2.01	3.58	XIII.
0.22	0.46	0.31	0.20	0.37	0.51	0.39	0.42	0.17	0.27	0.00	1
0.04	-	0.22	0.19	0.04	0.15	0.15	0.09	-	0.60	0.38	2
0.42	-	0.39	0.20	0.04	0.14	0.27	0.01	0.19	0.39	2.02	3
-	-	0.04	0.01	0.04	0.02	0.07	-	-	0.32	-	4
0.07	0.56	0.20	0.13	0.24	0.18	0.23	0.23	0.27	0.43	1.18	5
0.13	0.49	0.18	0.22	0.27	0.45	0.42	0.41	0.14	0.22	0.16	XIV.
0.11	0.49	0.13	0.16	0.23	0.31	0.35	0.37	0.14	0.21	0.16	1
0.02	0.00	0.05	0.06	0.04	0.14	0.07	0.04	-	0.01	-	2
0.09	0.29	0.15	0.16	0.03	0.25	0.29	0.29	0.13	0.03	0.39	XV.
0.38	3.54	1.03	0.72	0.73	1.17	0.85	0.39	0.19	1.44	1.82	XVI.
0.04	-	0.11	0.08	0.02	0.02	0.08	0.34	-	0.08	0.30	1
0.27	3.49	0.88	0.64	0.67	1.11	0.73	0.05	0.18	1.25	1.52	2
0.07	0.05	0.04	0.00	0.04	0.04	0.04	0.00	0.01	0.11	-	3
0.08	0.77	0.36	0.27	0.68	0.44	0.22	0.45	0.24	0.42	0.28	XVII.

Tabel 6. Gjennemsnitlig forbrukte mängder pr. forbruksenhed pr. maaned

	Mængdeenhed.	<i>Kristiania.</i>		<i>Bergen.</i>	
		1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
Antal husholdninger		103	82	32	52
Gjennemsnitlig antal forbruksenheter		2.68	2.69	2.83	2.95
I. Matvarer.					
A. Kjøtmat	kg.	4.182	3.157	3.344	2.959
(Kjøtmat) ²	"	(3.452)	(2.527)	(2.762)	(2.443)
1. Ferskt oksekjøt	"	0.984	0.438	0.829	0.639
2. — kalvekjøt	"	0.149	0.053	0.090	0.059
3. — faarekjøt	"	0.355	0.113	0.474	0.213
4. — renkjøt	"	0.162	0.030	0.056	0.013
5. — flesk	"	³ -	0.048	³ -	0.046
6. Fugl og andet ferskt kjøt	"	0.087	0.028	0.105	0.027
7. Salt, røket, tørket kjøt	"	0.121	0.361	0.200	0.507
8. Salt, røket, tørket flesk	"	⁴ 0.706	0.699	⁴ 0.339	0.440
9. Kjøtdeig	"	0.638	0.520	0.489	0.387
10. Opskær og paalæg	"	0.224	0.188	0.172	0.112
11. Middagspølser	"	0.278	0.226	0.385	0.316
12. Kraftben	"	0.166	0.119	0.024	0.037
13. Andre kjøtværer	"	0.286	0.285	0.173	0.163
14. Kjøthermetik	"	0.026	0.049	0.008	-
B. Fiskemat	"	2.964	4.089	6.283	9.008
(Fiskemat) ²	"	(2.084)	(3.208)	(3.580)	(5.883)
1. Fersk torsk	"	0.259	0.475	0.684	0.742
2. — sei	"	0.103	0.225	1.665	2.516
3. — kolje (hyse)	"	0.051	0.025	0.066	0.137
4. — flyndre	"	0.029	0.056	0.080	0.021
5. — makrel	"	0.774	0.942	0.447	0.494
6. — hellefisk (kveite)	"	0.030	0.073	0.005	0.003
7. — sild	"	0.153	0.829	0.394	1.721
8. — smaaasild	"	0.176	0.208	0.160	0.552
9. Anden fersk saltvandsfisk	"	0.045	0.041	0.161	0.425
10. Fersk ferskvandsfisk	"	0.007	0.001	0.008	-
11. Skaldyr	"	0.009	0.001	0.013	0.004
12. Salt torsk	"	0.145	0.168	0.615	0.777
13. Spekesild	"	0.197	0.391	0.239	0.281
14. Salt uer	"	0.004	0.022	0.065	0.009
15. Anden salt fisk	"	0.010	0.047	0.168	0.243
16. Tørfisk og klipfish	"	0.051	0.061	0.005	0.104
17. Rekt fisk	"	0.065	0.038	0.146	0.925
18. Lutefisk	"	0.163	0.021	0.978	0.221
19. Andre fiskevarer	"	0.095	0.119	0.283	0.304
20. Hermetiske sardiner og ansjos	"	0.082	0.047	0.062	0.027
21. Hermetiske fiskeboller	"	0.416	0.214	0.064	0.057
22. Anden fiskehermetik	"	0.100	0.085	0.025	0.045
C. Melk, smør, ost, egg.					
1. Nysilt melk	liter	11.081	9.401	14.923	12.698
2. Nysilt melk til reducert pris	"	-	4.834	-	5.850
3. Skummet melk	"	9.908	6.341	4.587	1.936
4. Anden melk	"	0.699	1.395	1.441	1.033

¹ Sammendrag av alle regnskaper med samlet maanedsutgift under 418 kr. (5000 kr. pr. aar).
² flesk. ³ Mængde ikke utregnet.

(31 dage) for familier som førte regnskab i august 1916 og februar 1917.¹

<i>Trond-hjem.</i>	<i>Drammen</i>	<i>Kristian-sand.</i>	<i>Hamar.</i>	<i>Kongs-berg.</i>	<i>Smaa-lensbyer.</i>	<i>Larvik, Skien, Arendal.</i>	<i>Stavanger.</i>	<i>Roms-dalsbyer.</i>	<i>Byer i Nord-Norge.</i>	Nr.
39 2.97	23 2.81	25 3.28	20 3.33	5 2.23	59 3.02	39 3.08	31 2.97	18 2.51	33 3.03	I.
2.794 (2.363)	3.256 (2.497)	2.194 (1.731)	2.277 (1.750)	- (3.344)	- (2.128)	- (2.061)	- (2.188)	- (2.250)	- (2.480)	A.
0.442 0.522	0.552 0.331	0.552 0.570	0.331 0.503	0.441 0.441	0.58 0.610	0.441 0.555	0.58 0.499	0.444 0.356	0.444 0.298	1
0.128 0.135	0.100 0.027	0.225 0.084	0.118 0.070	0.158 0.034	0.092 0.081	0.055 0.068	0.170 0.356	0.103 0.298	0.103 0.489	2
0.104 0.014	0.019 0.075	0.083 0.051	0.070 0.103	0.067 0.101	0.018 0.091	0.046 0.026	0.489 0.190	0.303 0.043	0.489 0.013	3
0.089 0.149	0.064 0.040	0.040 0.251	0.251 0.029	0.029 0.021	0.088 0.088	0.153 0.189	0.153 0.189	0.153 0.189	0.153 0.153	6
0.192 0.407	0.266 0.407	0.086 0.409	0.352 1.298	0.280 0.522	0.477 0.398	0.219 0.198	0.235 0.177	0.448 0.177	0.448 0.155	7
0.603 0.579	0.689 0.402	0.169 0.209	0.409 0.404	1.298 0.237	0.385 0.385	0.315 0.315	0.305 0.305	0.479 0.479	0.310 0.310	8
0.073 0.256	0.098 0.186	0.073 0.358	0.088 0.117	0.039 5	0.092 5	0.055 5	0.073 0.073	0.043 0.043	0.057 11	9
0.002 0.173	0.035 0.538	- 0.105	0.074 0.336	{ 5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	12
0.004 0.059	0.005 0.005	0.031 0.031	0.237 0.237	0.035 0.035	0.159 0.159	- -	0.058 0.058	0.005 0.005	13 14	
4.930 (2.640)	3.419 (2.706)	5.809 (4.570)	3.143 (2.205)	- (3.110)	- (3.595)	- (4.144)	- (4.892)	- (5.003)	- (4.818)	B.
0.743 0.382	1.037 0.577	0.223 0.233	0.151 0.233	0.206 0.390	0.395 0.043	0.247 0.123	0.312 0.683	1.309 1.902	2.163 0.960	1
0.655 0.343	0.151 0.120	0.223 0.284	0.222 0.222	{ 5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	2
0.048 0.022	0.022 0.010	0.050 0.050	{ 5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	3
0.074 0.870	1.374 1.374	0.160 0.927	0.927 1.798	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	4
0.095 0.460	0.013 0.814	0.030 1.780	0.105 0.591	1.147 1.147	0.795 0.795	0.798 0.798	2.314 2.314	0.479 0.823	0.108 0.771	5
0.032 0.252	0.031 0.083	- 0.310	0.008 0.096	{ 5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	6
- -	- 0.083	- 0.310	0.012 0.096	{ 5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	7
- -	- 0.002	- 0.017	- 0.028	{ 5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	8
0.984 0.150	0.150 0.140	0.056 0.056	- -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	9
0.656 0.110	0.284 -	0.114 -	0.437 -	0.096 -	0.331 -	0.933 -	0.095 -	0.237 -	0.704 14	10
0.058 0.013	0.040 0.105	0.068 0.054	0.073 0.011	{ 5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	11
0.030 0.136	0.026 0.046	0.043 0.052	0.001 0.090	{ 5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	12
0.189 0.017	0.080 0.088	0.269 0.028	0.198 0.015	{ 5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	5 5	13
0.017 0.017	0.143 0.143	0.015 0.218	0.049 0.134	0.001 0.144	0.056 0.144	0.039 0.245	0.021 0.062	0.076 0.160	0.080 0.065	14
0.018 6.516	0.069 9.316	0.049 10.913	0.001 17.189	0.114 5.332	0.056 13.976	0.039 12.791	0.013 14.515	0.076 17.516	0.080 13.765	C.
2.633 12.792	- 15.171	- 5.244	- 8.918	- 28.114	- 6.859	- 6.082	- 1.025	- 6.029	- 2.692	1
2.023 12.792	0.889 1.191	0.049 0.368	0.001 0.198	0.114 0.068	0.056 0.247	0.039 0.773	0.021 0.603	0.017 0.409	0.065 0.21	2

² Summene for de artikler som der er regnet ut mængde for i alle byer. ³ Se ann. 4. ⁴ Herunder ferskt

³ Se ann. 4. ⁴ Herunder ferskt

Tabel 6 (forts.). Gjennomsnittlig forbrukte mängder pr. forbruksenhet pr. maaned

	Mängdenhet.	Kristiania.		Bergen.	
		1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
5. Fløte	liter	1.175	0.863	0.667	0.600
6. Smør	kg.	0.786	0.380	0.427	0.225
7. Margarin	"	1.658	2.200	2.028	2.569
8. Fett	"	0.078	0.036	0.068	0.033
9. Mysost	"	0.086	0.076	0.292	0.263
10. Gjetost	"	0.330	0.297	0.278	0.283
11. Prim.	"	0.017	0.026	0.001	-
12. Nøkkelost	"	0.139	0.097	0.004	0.001
13. Pultost	"	0.096	0.097	0.003	0.001
14. Schweizerost	"	0.074	0.019	0.042	0.017
15. Gammelost	"	0.013	0.008	0.138	0.151
16. Gaudaost	"	0.078	0.108	0.015	0.042
17. Anden ost	"	0.019	0.017	0.030	0.099
18. Egg	stk.	8 967	4.301	4.872	1.850
D. Brød, mel, gryn	kg.	17.194	18 704	22.740	20.316
1. Husholdningsbrød (finsigtet rug)	"	10.883	7.173	16.341	7.953
2. Sammalt brød (landsbrød)	"	-	4 278	-	3.643
3. Sammalt kneippbrød	"	-	0.753	-	1.278
4. Andet brød	"	¹ 0.583	0.332	¹ 1.228	2.784
5. Hvetebrod	"	0.532	0.733	0.789	0.519
6. Vørterkake	"	² -	0.244	² -	0.177
7. Kaker, smaabrød	"	0.594	0.558	1.575	0.645
8. Andre bakervarer	"	² -	0.094	² -	0.068
9. Rugmel	"	1.785	1.142	0.538	0.611
10. Hvetemel	"	1.714	2.191	0.808	1.026
11. Bygmel	"	0.026	0.007	0.282	0.343
12. Havremel	"	0.128	0.151	0.162	0.115
13. Potetesmel	"	0.174	0.181	0.180	0.218
14. Andet mel	"	0.005	0.089	0.010	0.033
15. Bvggrym	"	0.051	0.080	0.025	0.025
16. Havregrym	"	0.448	0.439	0.422	0.463
17. Sago	"	0.037	0.030	0.039	0.084
18. Ris	"	0.172	0.174	0.179	0.175
19. Andre gryn	"	0.056	0.043	0.167	0.200
20. Makaroni	"	0.006	0.012	-	0.011
E. Poteter	"	8.952	8.939	7.510	8.696
F. Kolonialvarer.					
1. Raffinade	"	³ 1.078	0.990	³ 0.636	0.648
2. Farin	"	1.278	1.609	1.595	2.132
3. Andet sukker	"	⁴ -	0.240	⁴ -	0.243
4. Sukkertøi	"	-	0.003	-	0.005
5. Sirup	"	0.178	0.137	0.233	0.297
6. Honning	"	0.009	0.006	0.016	0.008
7. Kaffe, brændt	"	0.502	0.607	0.500	0.575
8. Kaffetilsætning og surrogat	"	0.023	0.047	0.080	0.078
9. Te	"	0.008	0.006	0.019	0.026
10. Chokolade	"	0.054	0.045	0.037	0.026
11. Kakao	"	0.030	0.030	0.038	0.028

¹ Herunder vørterkake og "andre bakervarer". ² Se anm. 1. ³ Herunder "andet sukker". ⁴ Se

(31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917.

<i>Trond-hjem.</i>	<i>Drammen</i>	<i>Kristian-sand.</i>	<i>Hamar.</i>	<i>Kongs-berg.</i>	<i>Smaa-lensbyer.</i>	<i>Larvik, Skien, Arendal.</i>	<i>Stav-anger.</i>	<i>Roms-dalsbyer.</i>	<i>Byer i Nord-Norge.</i>	Nr.
1.714	1.096	0.899	0.749	1.257	0.982	0.636	0.314	1.301	0.973	5
0.249	0.428	0.207	0.210	0.195	0.436	0.200	0.218	0.782	0.115	6
2.036	2.519	2.705	2.213	3.091	2.088	3.046	2.843	2.240	2.617	7
0.033	0.037	0.018	0.072	5	5	5	5	5	5	8
0.427	0.137	0.053	0.092	5	5	5	5	5	5	9
0.200	0.336	0.120	0.223	0.829	0.299	0.139	0.041	0.194	0.166	10
0.003	0.047	0.008	0.124	5	5	5	5	5	5	11
0.018	0.107	0.101	0.052	5	5	5	5	5	5	12
0.011	0.098	0.018	0.321	5	5	5	5	5	5	13
0.006	0.035	0.006	-	5	5	5	5	5	5	14
0.037	0.028	0.001	0.004	5	5	5	5	5	5	15
0.073	0.088	0.022	0.029	5	5	5	5	5	5	16
0.148	0.042	0.097	0.064	5	5	5	5	5	5	17
2.390	3.500	3.703	2.547	4.839	5.578	2.988	2.201	5.785	1.045	18
18.987	23.100	20.186	19.161	20.662	19.910	19.732	19.121	20.070	19.697	D.
8.118	4.347	2.809	4.173	2.783	5.743	5.906	7.776	7.006	3.127	1
6.614	7.178	9.464	2.555	5.533	6.758	7.501	4.006	4.301	3.419	2
1.830	1.115	0.384	-	0.762	0.107	0.529	1.601	0.308	0.015	3
0.485	0.131	0.926	0.078	0.045	0.267	0.346	0.781	0.438	1.970	4
0.271	0.480	1.677	0.332	0.368	0.534	0.602	0.870	0.397	0.121	5
0.462	0.159	0.182	0.306	0.347	0.220	0.203	0.239	0.330	0.595	6
1.033	0.508	0.656	0.458	0.598	0.360	0.475	0.789	1.279	0.797	7
0.199	0.026	0.098	0.140	0.061	0.051	0.024	0.061	0.051	0.025	8
1.465	3.437	0.479	5.879	1.927	2.186	0.456	0.573	0.627	4.896	9
1.710	3.490	2.256	3.429	5.757	2.291	2.496	0.967	2.851	3.252	10
0.558	0.137	-	0.298	0.694	0.115	0.004	0.167	0.577	0.252	11
0.123	0.046	-	0.307	0.022	0.244	0.032	0.292	0.432	0.010	12
0.197	0.227	0.239	0.243	0.258	0.194	0.224	0.188	0.283	0.171	13
0.027	0.094	0.014	0.005	-	0.050	0.045	0.016	0.045	0.002	14
0.059	0.153	0.030	0.145	0.101	0.074	0.103	0.005	0.038	0.070	15
0.571	1.080	0.648	0.544	0.717	0.420	0.446	0.465	0.663	0.542	16
0.038	0.034	0.063	0.004	0.056	0.019	0.037	0.077	0.062	0.028	17
0.184	0.387	0.180	0.170	0.493	0.203	0.241	0.188	0.231	0.358	18
0.039	0.071	0.078	0.084	0.011	0.062	0.055	0.044	0.151	0.033	19
0.004	-	0.003	0.011	0.179	0.012	0.007	0.016	-	0.014	20
4.406	7.142	9.629	8.911	10.959	10.525	9.668	7.027	11.288	9.917	E.
0.901	0.930	0.595	1.279	0.325	0.535	0.635	0.433	0.924	1.024	F.
1.395	2.006	2.429	1.795	4.211	1.868	2.591	2.293	1.893	1.809	2
0.088	0.744	0.467	0.646	0.582	0.739	0.414	0.622	0.104	0.055	3
0.009	0.005	0.002	0.002	5	5	5	5	5	5	4
0.327	0.232	0.027	0.306	5	5	5	5	5	5	5
-	0.009	0.004	0.010	5	5	5	5	5	5	6
0.541	0.556	0.518	0.526	0.420	0.498	0.636	0.461	0.716	0.530	7
0.001	0.093	0.037	0.001	5	5	5	5	5	5	8
0.009	0.009	0.020	0.002	5	5	5	5	5	5	9
0.044	0.046	0.041	0.012	5	5	5	5	5	5	10
0.036	0.025	0.049	0.015	5	5	5	5	5	5	11

anm. 3. * Mængde ikke utregnet.

Tabel 6 (forts.). Gjennomsnittlig forbrukte mängder pr. forbruksenhet pr. maaned

	Mengdeenhet.	<i>Kristiania.</i>		<i>Bergen.</i>	
		1912/13.	1916/17.	1912/13.	1916/17.
II. Drikkevarer.					
A. Drikkevarer hjemme	liter	1.284	1.184	0.953	1.017
1. Vørterøl, maltøl.	"	0.110	0.120	0.190	0.161
2. Brus, selters o.s.v.	"	0.065	0.056	0.082	0.068
3. Alkoholsvakt øl (landsøl)	"	0.309	0.327	0.020	0.015
4. Almindelig øl.	"	0.605	0.546	0.550	0.602
5. Sterkt øl, bokøl	"	0.059	0.096	0.039	0.146
6. Vin	"	0.023	0.014	0.029	0.013
7. Konjak, whisky	"	0.077	0.017	0.016	0.002
8. Akevit	"	0.024	0.007	0.016	0.010
9. Punsch, likør o.s.v.	"	0.009	0.001	0.010	-
10. Sprit.	"	0.003	-	0.001	-
Petroleum	"	3.990	3.540	3.582	1.600
Grønsaape	kg.	0.575	0.582	0.283	0.337

¹ Mængde ikke utregnet.

(31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917.

<i>Trondhjem.</i>	<i>Drammen</i>	<i>Kristiansand.</i>	<i>Hamar.</i>	<i>Kongsberg.</i>	<i>Smaalensbyer.</i>	<i>Larvik, Skien, Arendal.</i>	<i>Stavanger.</i>	<i>Romsdalsbyer.</i>	<i>Byer i Nord-Norge.</i>	Nr.
										II.
0.696	1.118	0.785	0.133							A.
0.133	0.057	0.059	0.008							1
0.064	0.134	0.102	0.009							2
-	0.072	0.252	-							3
0.371	0.640	0.224	0.089							4
0.077	0.181	0.120	0.016							5
0.018	0.023	0.011	0.011							6
0.027	0.011	0.013	-	1	1	1	1	1	1	7
0.006	-	0.004	-							8
-	-	-	-							9
-	-	-	-							10
1.581	0.483	0.793	0.564							
0.291	0.494	0.631	0.424							

Tabel 7. Gjennomsnittlige utgifter pr. forbruksenhет pr. maaned (31 dage) for familie som første regnskap i august 1916 og februar 1917 for byene i gjennomsnitt.¹

	Utgiftsgrupper (samlet maanedsutgift).									
	125–146 kr.	146–167 kr.	167–208 kr.	208–250 kr.	250–333 kr.	333–417 kr.	417–583 kr.	583–750 kr.	750 kr og ove	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
Antal husholdninger	15	54	118	99	104	39	41	13		
Gjennomsnittlig antal forbruksenheter	2.04	2.27	2.68	3.03	3.50	3.36	4.03	3.81	4.8	
Samlede utgifter	67.09	68.88	69.69	74.11	80.09	111.71	122.80	191.98	225.31	
I. Matvarer	40.28	41.04	39.73	40.32	42.29	47.30	47.87	51.49	50.84	
A. Kjøtmat	7.42	6.41	6.30	6.14	6.73	8.30	8.70	8.09	9.39	
1. Ferskt oksekjøt	1.85	1.25	1.29	1.48	1.51	1.89	2.27	1.82	1.45	
2. — kalvekjøt	0.21	0.16	0.21	0.15	0.21	0.49	0.44	0.24	0.41	
3. — faarekjøt	0.24	0.46	0.38	0.40	0.45	0.73	1.25	1.01	1.49	
4. — renkjøt	0.03	0.08	0.08	0.17	0.08	0.24	0.31	0.37	0.42	
5. — flesk	0.12	0.23	0.15	0.20	0.15	0.47	0.37	0.58	0.16	
6. Fugl og andet ferskt kjøt	0.03	0.06	0.06	0.04	0.16	0.31	0.59	0.36	1.01	
7. Salt, røkt og tørket kjøt	0.30	0.59	0.65	0.64	0.75	0.68	0.48	0.47	0.98	
8. Salt, røkt og tørket flesk	1.06	1.04	0.97	0.95	0.98	0.88	0.71	0.55	0.67	
9. Kjøtdeig	2.23	1.13	1.27	1.16	1.22	1.13	1.06	1.46	0.91	
10. Opskjær og paalæg	0.66	0.60	0.45	0.31	0.42	0.44	0.29	0.42	0.54	
11. Middagspølser	0.41	0.42	0.46	0.43	0.47	0.66	0.54	0.47	0.95	
12. Kraftben	-	0.04	0.03	0.03	0.04	0.03	0.01	0.01	0.01	
13. Andre kjøtvarer	0.28	0.31	0.20	0.12	0.20	0.27	0.23	0.21	0.27	
14. Kjøthermetik	-	0.04	0.10	0.06	0.09	0.08	0.15	0.12	0.14	
B. Fiskemat	2.79	3.25	3.21	3.40	3.52	3.94	3.49	4.69	3.38	
1. Fersk torsk	0.38	0.44	0.38	0.47	0.50	0.55	0.61	0.28	0.48	
2. — sei	0.10	0.37	0.27	0.39	0.35	0.38	0.27	0.69	0.45	
3. — kolje (hyse)	0.25	0.10	0.14	0.13	0.14	0.21	0.30	0.20	0.10	
4. — flyndre	0.02	0.04	0.04	0.05	0.01	0.05	0.06	0.02	0.03	
5. — makrel	0.34	0.59	0.52	0.39	0.46	0.35	0.28	0.24	0.50	
6. — hellefisk (kveite)	0.07	0.02	0.06	0.09	0.08	0.25	0.10	0.12	-	
7. — sild	0.41	0.53	0.39	0.40	0.47	0.28	0.34	0.21	0.48	
8. — smaasild	0.05	0.05	0.05	0.03	0.04	0.03	0.02	0.04	0.03	
9. Anden fersk saltvandsfisk	0.09	0.08	0.14	0.16	0.09	0.14	0.11	0.10	0.11	
10. Fersk ferskvandsfisk	-	0.00	0.02	0.01	0.01	0.04	0.08	-	-	
11. Skaldyr	0.02	0.01	0.00	-	0.01	0.01	0.03	0.07	0.12	
12. Salt torsk	0.21	0.18	0.21	0.30	0.22	0.19	0.21	0.16	0.12	
13. Spekesild	0.22	0.22	0.24	0.25	0.21	0.20	0.19	0.45	0.26	
14. Salt uer	0.01	0.01	0.02	0.02	0.03	0.02	0.05	0.38	0.02	
15. Anden salt fisk	0.04	0.06	0.10	0.06	0.06	0.09	0.03	0.03	0.03	
16. Tørfisk og klipfisk	-	0.01	0.07	0.07	0.12	0.15	0.20	0.61	0.07	
17. Røkt fisk	0.09	0.07	0.08	0.07	0.11	0.24	0.11	0.19	0.09	
18. Lutefisk	0.07	0.04	0.05	0.04	0.08	0.13	0.06	0.12	0.12	
19. Andre fiskevarer	0.16	0.17	0.14	0.20	0.18	0.22	0.11	0.31	0.13	
20. Hermetiske sardiner og ansjos	0.08	0.07	0.06	0.07	0.06	0.13	0.08	0.11	-	
21. — fiskeboller	0.11	0.15	0.16	0.15	0.20	0.20	0.08	0.07	0.07	
22. Anden fiskehermetik	0.07	0.04	0.07	0.05	0.09	0.08	0.17	0.29	0.17	

¹ Notodden, Rjukan, Odda og Sulitjelma, Kirkenes ikke medtat.

Tabel 7 (forts.). Gj. sn. utgifter pr. forbruksenhett pr. maaned (31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917 for byene i gjennemsnit.

	Utgiftsgrupper (samlet maanedsutgift).								
	125–146 kr.	146–167 kr.	167–208 kr.	208–250 kr.	250–333 kr.	333–417 kr.	417–583 kr.	583–750 kr.	750 kr. og over.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
C. Melk, smør, ost og egg	13.13	13.12	12.83	12.82	13.32	15.21	15.14	17.01	16.67
1. Nysilt melk	2.73	2.44	2.73	2.90	2.98	4.20	3.45	5.45	4.43
2. — til reducert pris	0.28	0.47	0.70	0.59	0.36	0.10	0.13	-	-
3. Skummet melk	0.71	0.83	0.85	0.82	0.67	0.39	0.64	0.17	0.35
4. Anden melk	0.22	0.41	0.28	0.23	0.24	0.23	0.14	0.05	0.06
5. Fløte	1.58	1.15	1.03	1.03	1.06	1.01	1.30	0.92	0.86
6. Smør	1.57	1.52	0.95	1.02	0.82	1.34	1.83	1.23	1.00
7. Margarin	3.88	4.21	4.42	4.38	5.07	4.62	4.31	5.16	5.02
8. Fett	0.04	0.08	0.07	0.07	0.08	0.06	0.07	0.04	0.11
9. Mysost	0.16	0.13	0.21	0.24	0.24	0.19	0.19	0.43	0.20
10. Gjetost	0.48	0.51	0.50	0.53	0.62	1.27	1.28	1.57	2.80
11. Prim	0.02	0.03	0.03	0.02	0.02	0.03	0.03	0.02	-
12. Nøkkelost	0.08	0.14	0.12	0.05	0.12	0.16	0.20	0.16	0.21
13. Pultost	0.13	0.09	0.12	0.06	0.09	0.06	0.07	0.03	0.03
14. Schweizerost	0.05	0.04	0.02	0.04	0.08	0.05	0.05	0.02	0.08
15. Gammelost	0.03	0.03	0.08	0.07	0.10	0.15	0.05	0.22	0.21
16. Gaudaost	0.27	0.25	0.16	0.16	0.15	0.19	0.13	0.19	0.29
17. Anden ost	0.12	0.15	0.12	0.14	0.12	0.21	0.18	0.25	0.20
18. Egg	0.78	0.64	0.44	0.47	0.50	0.95	1.09	1.10	0.87
D. Brød, mel og gryn	8.07	8.61	8.59	9.02	9.38	8.68	8.35	8.87	7.30
1. Husholdningsbrød (finsigtet) . . .	2.94	2.32	2.46	2.10	3.10	2.18	1.77	1.73	1.97
2. Sammalt brød (landsbrød)	0.35	1.27	1.33	1.32	1.52	1.17	1.36	0.82	1.43
3. — av hvete (kneippbrød)	0.31	0.22	0.16	0.21	0.19	0.21	0.17	0.23	0.01
4. Andet brød	0.29	0.47	0.32	0.54	0.51	0.37	0.24	0.51	0.21
5. Hvetebroð (lof)	0.60	0.54	0.38	0.42	0.42	0.41	0.27	0.33	0.20
6. Vørterkake	0.18	0.15	0.22	0.20	0.18	0.10	0.13	0.15	0.14
7. Kaker, smaabråd	0.84	0.75	0.94	1.01	1.07	1.18	1.34	1.86	1.54
8. Andre bakervarer	0.10	0.07	0.07	0.10	0.09	0.09	0.06	0.18	0.11
9. Rugmel	0.68	0.60	0.66	0.84	0.58	0.67	0.84	0.55	0.17
10. Hvetemel	0.80	1.37	1.10	1.28	0.83	1.27	1.21	0.98	0.75
11. Bygmel	0.05	0.02	0.10	0.14	0.08	0.06	0.04	0.03	-
12. Havremel	0.11	0.05	0.06	0.08	0.09	0.05	0.09	0.08	0.01
13. Potetesmel	0.22	0.18	0.20	0.20	0.18	0.17	0.15	0.16	0.12
14. Andet mel	0.03	0.00	0.02	0.02	0.01	0.02	0.08	0.02	0.01
15. Byggryn	0.04	0.06	0.04	0.05	0.03	0.03	0.02	0.02	-
16. Havregrypn	0.28	0.31	0.29	0.28	0.25	0.30	0.28	0.79	0.28
17. Sago	0.01	0.04	0.03	0.08	0.03	0.05	0.02	0.06	0.03
18. Ris	0.14	0.18	0.14	0.16	0.15	0.24	0.20	0.23	0.28
19. Andre gryn	0.09	0.04	0.05	0.05	0.06	0.07	0.06	0.06	0.01
20. Makaroni	0.01	0.02	0.02	0.01	0.01	0.04	0.07	0.08	0.03
E. Grønnsaker, frugter og bær	3.09	3.72	3.23	3.32	3.65	4.78	5.20	6.37	6.50
1. Poteter	1.23	1.52	1.14	1.25	1.35	1.30	0.91	0.92	0.88
2. Hodekaal	0.10	0.11	0.13	0.12	0.12	0.18	0.19	0.27	0.37
3. Andre friske grønnsaker	0.31	0.45	0.34	0.34	0.40	0.88	1.14	1.80	1.83
4. Erter (gule, grønne)	0.10	0.15	0.16	0.17	0.14	0.21	0.19	0.46	0.29
5. Andre konserverte grønnsaker . .	0.01	0.01	0.02	0.08	0.05	0.04	0.16	0.43	0.09
6. Epler	0.00	0.01	0.03	0.08	0.06	0.15	0.18	0.27	0.22

Tabel 7 (forts.). Gj.sn. utgifter pr. forbruksenhet pr. maaned (31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917 for byene i gjennomsnitt.

	Utgiftsgrupper (samlet maanedsutgift).								
	125–146 kr.	146–167 kr.	167–208 kr.	208–250 kr.	250–333 kr.	333–417 kr.	417–583 kr.	583–750 kr.	750 kr. og over.
7. Appelsiner	Kr. 0.13	Kr. 0.17	Kr. 0.15	Kr. 0.15	Kr. 0.19	Kr. 0.33	Kr. 0.33	Kr. 0.33	Kr. 0.84
8. Andre sydfrugter	-	0.02	0.02	0.02	0.02	0.04	0.09	0.11	0.28
9. Andre indenlandske frugter	-	-	0.01	0.01	0.03	0.04	0.05	0.07	0.08
10. Blaabær og tyttebær	0.28	0.41	0.48	0.34	0.43	0.60	0.70	0.75	0.42
11. Rips	0.22	0.15	0.15	0.18	0.15	0.18	0.16	0.20	0.44
12. Stikkelsbær	0.04	0.09	0.10	0.09	0.06	0.08	0.08	0.00	0.08
13. Andre friske bær	0.21	0.30	0.20	0.30	0.31	0.29	0.63	0.27	0.36
14. Svisker	0.15	0.14	0.09	0.11	0.10	0.10	0.09	0.17	0.11
15. Andre tørrede frugter og bær.	0.16	0.18	0.11	0.12	0.14	0.19	0.20	0.21	0.17
16. Nøtter	0.04	0.00	0.01	0.01	0.02	0.02	0.03	0.06	0.04
17. Syltede frugter og bær	0.02	0.01	0.02	0.01	0.02	0.06	0.03	0.02	-
18. Saft	0.09	0.05	0.07	0.04	0.06	0.09	0.04	0.08	-
F. Kolonialvarer	5.04	5.53	5.18	5.13	5.27	5.87	6.20	5.76	6.41
1. Raffinade	0.82	0.81	0.89	0.89	0.66	0.83	0.70	0.52	0.57
2. Farin	1.46	1.95	1.76	1.72	1.95	2.14	2.39	2.28	3.18
3. Andet sukker, syltesukker	0.24	0.39	0.33	0.38	0.39	0.38	0.51	0.44	0.14
4. Sukkertøj	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.04	0.05	0.02	0.13
5. Sirup	0.25	0.15	0.14	0.20	0.18	0.12	0.09	0.19	0.04
6. Honning	0.04	0.01	0.02	0.02	0.01	0.04	0.31	0.02	-
7. Kaffe, brændt	1.89	1.76	1.56	1.45	1.60	1.55	1.11	1.20	1.24
8. Kaffetilsætn. og surrogater	0.03	0.04	0.04	0.01	0.04	0.00	0.03	0.02	0.01
9. Te	0.01	0.05	0.05	0.08	0.11	0.21	0.32	0.28	0.43
10. Chokolade	0.10	0.10	0.10	0.11	0.11	0.16	0.24	0.21	0.13
11. Kakao	0.02	0.08	0.08	0.11	0.07	0.11	0.17	0.28	0.26
12. Salt, eddik, krydderier	0.17	0.18	0.19	0.14	0.18	0.29	0.28	0.30	0.28
G. Andre næringsmidler	0.08	0.08	0.10	0.08	0.08	0.12	0.16	0.20	0.26
H. Mat hentet eller spist ute	0.66	0.32	0.29	0.41	0.34	0.40	0.63	0.50	0.93
II. Drikkevarer og tobak	0.72	0.87	0.98	0.91	1.03	2.05	2.08	2.06	9.92
A. Drikkevarer hjemme	0.27	0.28	0.41	0.41	0.52	1.19	1.43	1.12	9.29
1. Vørterøl, maltøl o.s.v.	0.03	0.04	0.04	0.06	0.06	0.06	0.05	0.02	0.02
2. Brus, selters o.s.v.	0.02	0.01	0.01	0.02	0.03	0.08	0.19	0.13	0.28
3. Alkoholsvakt øl	0.01	0.06	0.02	0.02	0.05	0.20	0.20	0.40	0.69
4. Almindelig øl	0.07	0.06	0.18	0.12	0.18	0.35	0.28	0.22	0.20
5. Sterkt øl (bokøl)	0.14	0.02	0.08	0.07	0.05	0.15	0.14	0.06	-
6. Vin	-	0.02	0.02	0.04	0.07	0.14	0.42	0.26	7.68
7. Konjak og whisky o.s.v.	-	0.06	0.05	0.05	0.05	0.20	0.11	-	0.24
8. Akevit	-	0.01	0.01	0.02	0.03	-	0.01	0.03	-
9. Punsch, likør o.s.v.	-	-	-	0.01	-	0.01	0.03	-	0.18
10. Sprit	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B. Drikkevarer nydt ute	-	0.01	0.04	0.02	0.01	0.05	0.01	0.02	0.01
1. Alkoholfri drikke	-	-	0.01	0.00	0.00	0.00	0.00	0.02	0.01
2. Øl og vin	-	0.01	0.03	0.02	0.01	0.05	0.01	-	-
3. Brændevin	-	-	-	-	0.00	-	-	-	-

Tabel 7 (forts.). Gj.sn. utgifter pr. forbruksenhet pr. maaned (31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917 for byene i gjennemsnit.

	Utgiftsgrupper (samlet maanedsutgift).								
	125—146 kr.	146—167 kr.	167—208 kr.	208—250 kr.	250—333 kr.	333—417 kr.	417—583 kr.	583—750 kr.	750 kr. og over.
C. Tobak	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1. Skraa, røketobak, snus	0.45	0.58	0.53	0.48	0.50	0.81	0.64	0.92	0.62
2. Cigarer og cigaretter	0.40	0.53	0.43	0.39	0.38	0.29	0.38	0.36	0.24
III. Beklædning	7.02	6.54	7.27	9.98	11.29	17.34	14.70	21.58	39.71
1. Færdige og bestilte klær	1.94	2.15	2.61	3.17	4.35	6.28	5.89	9.78	17.67
2. Tøier, sysaker, syløn	2.11	1.61	1.65	2.62	2.71	5.10	3.20	7.24	9.42
3. Andre manufakturvarer	0.39	0.24	0.34	0.65	0.86	1.55	1.49	1.93	4.69
4. Skotøianskaffelser	1.73	1.49	1.36	1.98	1.76	2.81	2.39	1.08	6.40
5. Skotøivedlikehold	0.85	1.05	1.31	1.56	1.61	1.60	1.73	1.55	1.53
IV. Bolig	6.71	6.97	7.15	7.27	7.51	10.74	11.88	17.33	18.42
1. Husleie	6.70	6.97	7.09	7.17	7.44	10.72	11.73	16.96	18.15
2. Flytning, reparasjoner o.s.v.	0.01	-	0.06	0.10	0.07	0.02	0.15	0.37	0.27
V. Lys og brænde	4.23	5.16	5.46	5.31	5.93	9.66	11.14	14.99	10.59
1. Kul	1.20	0.98	1.05	1.33	0.95	1.40	1.78	2.52	0.42
2. Koks	0.19	0.76	0.96	1.09	1.34	2.30	4.31	6.42	4.12
3. Ved	1.74	2.13	1.82	1.55	2.03	3.26	2.03	0.53	3.06
4. Petroleum	0.71	0.49	0.61	0.35	0.47	0.33	0.35	0.66	0.03
5. Gas	0.04	0.33	0.50	0.39	0.45	0.76	0.85	0.59	1.19
6. Elektricitet	0.15	0.21	0.24	0.40	0.44	1.22	1.12	3.08	1.69
7. Andet	0.20	0.26	0.28	0.20	0.25	0.39	0.70	1.19	0.08
VI. Vask og renlighet	0.93	0.96	1.18	1.18	1.56	2.18	2.36	3.74	3.29
A. Rengjøringsmidler	0.61	0.74	0.80	0.82	0.81	1.06	1.07	1.50	1.26
1. Vaskesaape og toiletsaape	0.16	0.17	0.21	0.23	0.22	0.27	0.29	0.49	0.28
2. Grønsaape	0.29	0.57	0.32	0.33	0.32	0.43	0.46	0.55	0.57
3. Andet	0.16	0.20	0.27	0.26	0.27	0.36	0.32	0.46	0.41
B. Personlig pleie	0.04	0.15	0.14	0.10	0.14	0.30	0.27	0.62	0.25
C. Vask og renhold av tøi	0.19	0.07	0.12	0.11	0.25	0.34	0.58	0.59	1.10
D. Hjælp til vask, skuring o.s.v.	0.09	0.00	0.12	0.15	0.36	0.48	0.44	1.03	0.68
VII. Utgifter til indbo	0.70	0.69	1.22	1.52	1.39	2.21	1.83	4.44	1.75
1. Anskaffelse av møbler	0.08	0.23	0.35	0.49	0.27	0.33	0.16	0.39	-
2. — - kjøkkentøi o.s.v.	0.17	0.15	0.27	0.41	0.35	0.64	0.62	1.60	0.28
3. — - verktøi	0.01	0.12	0.20	0.11	0.13	0.12	0.03	0.14	0.26
4. Andre anskaffelser	0.42	0.16	0.26	0.44	0.45	0.96	0.66	0.92	0.78
5. Vedlikehold	0.02	0.03	0.14	0.07	0.19	0.16	0.36	1.39	0.43
VIII. Helsepleie	0.20	0.25	0.45	0.75	0.62	1.89	2.01	3.42	3.42
1. Læge, tandlæge, fødselshjælp	-	-	0.06	0.34	0.37	1.30	1.02	2.65	2.27
2. Medicin og instrumenter	0.20	0.25	0.39	0.38	0.25	0.59	0.56	0.77	1.15
3. Sykehushophold, pleiehjælp o.s.v.	-	-	-	0.03	-	-	0.43	-	-
IX. Tjenerhold	-	0.06	0.16	0.26	0.64	1.88	3.28	5.74	5.61

Tabel 7 (forts.). Gj.sn utgifter pr. forbruksenhet pr. maaned (31 dage) for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917 for byene i gjennemsnit.

	Utgiftsgrupper (samlet maanedsutgift).								
	125 – 146 kr.	146 – 167 kr.	167 – 208 kr.	208 – 250 kr.	250 – 333 kr.	333 – 417 kr.	417 – 583 kr.	583 – 750 kr.	750 kr. og over.
X. <i>Forenings- og forsikringsutgifter</i>	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1. Fagforening	2.70	2.95	2.51	2.11	2.10	3.82	5.73	8.37	13.29
2. Andre foreninger	1.08	1.49	1.22	0.88	0.53	0.28	0.20	0.21	0.94
3. Syke- og begravelseskasse	0.04	0.14	0.04	0.04	0.09	0.23	0.23	1.45	2.98
4. Brandforsikring	0.24	0.58	0.37	0.27	0.23	0.13	0.18	0.22	-
5. Livs- og ulykkesforsikring	0.20	0.23	0.11	0.17	0.26	0.23	0.54	0.16	0.67
6. Anden forsikring	1.19	0.51	0.77	0.78	0.97	2.93	4.57	6.04	8.70
XI. <i>Skatter</i>	1.70	1.22	1.19	1.57	2.40	5.19	8.10	36.90	20.73
XII. <i>Gaver</i>	0.15	0.20	0.32	0.40	0.57	1.63	2.66	2.86	7.17
XIII. <i>Utgifter i intellektuelle sfermed</i>	0.40	0.50	0.60	0.76	1.02	2.83	5.73	13.80	31.68
1. Aviser, tidsskrifter o.s.v.	0.31	0.39	0.36	0.36	0.31	0.58	0.61	0.93	0.75
2. Bøker og musicalier	0.00	0.03	0.02	0.07	0.13	0.37	0.50	0.52	0.15
3. Barnenes skolegang	0.01	0.01	0.10	0.17	0.41	1.42	2.96	9.04	29.39
4. Foredrag, studier, anden underv.	-	-	0.00	0.02	0.04	0.08	0.55	0.53	0.63
5. Papir, porto, telegrammer o.s.v.	0.08	0.07	0.12	0.14	0.13	0.43	1.11	2.78	0.76
XIV. <i>Fornøielser</i>	0.24	0.17	0.25	0.28	0.37	0.57	0.71	1.00	4.48
1. Teater, konsert, kinematograf	0.22	0.15	0.22	0.23	0.31	0.46	0.50	0.70	3.78
2. Leketøi og andet	0.02	0.02	0.03	0.05	0.06	0.11	0.21	0.30	0.70
XV. <i>Lotteriutgifter</i>	0.03	0.12	0.11	0.09	0.17	0.48	0.23	0.09	0.77
XVI. <i>Reiser og fragt</i>	0.90	0.93	0.90	1.10	0.77	1.37	1.74	3.29	1.30
1. Sporv. o. a. befordr. indenbyss	0.08	0.37	0.21	0.22	0.25	0.35	0.38	0.34	0.80
2. Reiser utenfor byen	0.78	0.52	0.66	0.83	0.48	0.93	1.22	2.65	0.40
3. Fragt	0.04	0.04	0.03	0.05	0.04	0.09	0.14	0.30	0.10
XVII. <i>Øvrige utgifter</i>	0.18	0.25	0.21	0.30	0.43	0.57	0.75	0.88	2.38

Tabel 8. Gj. sn. forbrukte mängder pr. forbruksenhett pr. maaned for familier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917 for byene i gjennemsnit.¹

	Mængdenhet.	Utgiftsgrupper (samlet maanedsutgift).					
		125–146 kr.	146–167 kr.	167–208 kr.	208–250 kr.	250–333 kr.	333–417 kr.
Antal husholdninger		15	54	113	99	104	89
Gjennemsnitlig antal forbruksenheter		2.04	2.27	2.68	3.03	3.50	3.36
A. Kjøtmat ²	kg.	2.288	2.089	2.124	2.233	2.330	2.700
1. Ferskt oksekjøt	"	0.582	0.417	0.443	0.525	0.494	0.629
2. — kalvekjøt	"	0.087	0.071	0.094	0.073	0.095	0.213
3. — faarekjøt	"	0.070	0.161	0.141	0.141	0.176	0.262
4. — renkjøt	"	0.009	0.046	0.035	0.095	0.044	0.099
5. — flesk	"	0.040	0.063	0.042	0.065	0.044	0.145
6. Fugl og andet ferskt kjøt	"	0.010	0.055	0.033	0.033	0.089	0.167
7. Salt, røket, tørket kjøt	"	0.131	0.278	0.311	0.327	0.408	0.294
8. Salt, røket, tørket flesk	"	0.509	0.476	0.448	0.475	0.461	0.399
9. Kjøtdeig	"	0.709	0.370	0.429	0.393	0.389	0.346
10. Opskjær og paalæg	"	0.141	0.137	0.103	0.077	0.092	0.112
11. Kjøthermetik	"	-	0.015	0.045	0.029	0.038	0.034
B. Fiskemat.							
1. Fersk torsk	"	0.549	0.637	0.518	0.702	0.747	0.839
2. — sei	"	0.258	0.712	0.537	0.721	0.694	0.632
3. — makrel	"	0.709	1.202	1.059	0.812	0.936	0.708
4. — sild.	"	0.976	1.423	0.961	0.936	1.230	0.705
5. Spekesild	"	0.319	0.333	0.343	0.360	0.329	0.320
6. Hermetiske sardiner og ansjos	"	0.037	0.038	0.029	0.034	0.026	0.055
7. Hermetiske fiskeboller	"	0.074	0.116	0.122	0.110	0.152	0.138
8. Anden fiskehermetik	"	0.038	0.022	0.051	0.034	0.060	0.047
C. Melk, smør, ost og egg.							
1. Nysilt melk	liter	11.326	9.857	11.118	11.869	12.048	16.216
2. Nysilt melk til redusert pris	"	1.455	2.586	3.642	3.000	1.856	0.510
3. Skummet melk	"	6.868	7.226	7.278	7.172	5.965	3.436
4. Anden melk	"	0.298	0.992	0.802	0.569	0.681	0.505
5. Fløte	"	1.368	0.952	0.873	0.901	0.915	0.791
6. Smør	kg.	0.457	0.452	0.275	0.295	0.284	0.395
7. Margarin	"	1.980	2.220	2.352	2.353	2.672	2.462
8. Gjetost	"	0.195	0.180	0.179	0.189	0.232	0.487
9. Egg	stk.	4.681	4.016	2.696	2.879	3.092	5.859
D. Brød, mel, gryn	kg.	16.319	20.002	19.028	19.832	20.814	18.589
1. Husholdningsbrød (finsigtet)	"	6.616	5.333	5.542	4.664	6.898	4.875
2. Sammalt brød (landsbrød)	"	1.463	5.196	5.358	5.303	6.155	4.720
3. Sammalt kneippbrød	"	1.252	0.780	0.636	0.800	0.721	0.770
4. Andet brød	"	0.559	0.953	0.591	1.002	0.881	0.683
5. Hvetebrodd	"	0.880	0.777	0.550	0.576	0.572	0.577
6. Vørterkake	"	0.278	0.228	0.333	0.316	0.255	0.155
7. Kaker, smaabråd	"	0.522	0.481	0.599	0.641	0.688	0.766
8. Andre bakervarer	"	0.092	0.061	0.064	0.085	0.083	0.082
9. Rutmel	"	1.422	1.730	1.626	2.263	1.464	1.927

¹ Notodden, Rjukan, Odda, Sulitjelma og Kirkenes ikke medtat. ² Middagspølser, kraftben og "andre kjøtvarer" ikke medtat. Se tabel 6, ann. 2.

Tabel 8 (forts.). Gj.sn. forbrukte mængder pr. forbruksenhet pr. maaned for familiier som førte regnskap i august 1916 og februar 1917 for byene i gjennemsnit.

	Mængdeenhet	Utgiftsgrupper (samlet maanedsutgift).					
		125—146 kr.	146—167 kr.	167—208 kr.	208—250 kr.	250—333 kr.	333—417 kr.
10. Hvetemel	kg.	1.586	3.155	2.264	2.507	1.682	2.441
11. Bygmel	"	0.089	0.044	0.203	0.304	0.181	0.128
12. Havremel	"	0.297	0.088	0.100	0.177	0.192	0.092
13. Potetesmel	"	0.241	0.208	0.221	0.213	0.197	0.180
14. Andet mel	"	0.108	0.007	0.038	0.071	0.021	0.071
15. Byggryn	"	0.058	0.089	0.074	0.089	0.052	0.047
16. Havregrypn	"	0.499	0.587	0.517	0.502	0.460	0.552
17. Sago	"	0.016	0.042	0.036	0.036	0.027	0.058
18. Ris.	"	0.180	0.180	0.195	0.212	0.202	0.336
19. Andre gryn	"	0.155	0.073	0.071	0.064	0.075	0.099
20. Makaroni	"	0.006	0.010	0.010	0.007	0.008	0.030
E. Poteter	"	9.463	10.784	7.984	8.270	9.387	9.176
F. Kolonialvarer.							
1. Raffinade	"	0.783	0.807	0.864	0.850	0.649	0.804
2. Farin.	"	1.523	2.100	1.857	1.880	2.067	2.260
3. Andet sukker	"	0.235	0.413	0.338	0.400	0.407	0.358
4. Kaffe, brændt..	"	0.671	0.649	0.553	0.512	0.566	0.538

Bilag. Skema for
husholdningsboken.

(Omslag.)

Sted.....

(Riksvaabenet.)

Nr.....

Husholdningsbok for august maaned 1916.

Opgaver til offentlig statistisk bruk.

Merk!

Snarest mulig efter maanedens avslutning bedes boken sendt direkte tilbake til det Statistiske Centralbyraa, Kristiania. Benyt vedlagte konvolut.

1ste side indeholdt en almindelig henvendelse til bokførerne angaaende formalet med undersøkelsen m. v. Da denne skulde sættes igang i løpet av meget kort tid, hadde der ikke været anledning til at sætte sig i forbindelse med bokførerne paa forhaand.

(2den og 3dje side.)

Bemerkninger angaaende bokførselen.

Alle familiens indtægter og utgifter i maanedens løp opføres i regnskapet. Hver ting indføres for sig fortløpende nedover *paa hver sin linje*, idet beløpene for indtægt og utgift kommer i hver sin rubrik.

Der skrives bare paa én side – den side som er linjert.

For indtægtene gjelder det at opføre nøagtig specificert baade løn og ekstrafortjeneste, gaver, forsikringsindtægter (f. eks. sykekassepenger, streikebidrag og lign.), indtægt av losjerende o.s.v. Hustrus og barns fortjeneste maa likeledes medtages (hvor barnene betaler en bestemt sum, opføres bare denne).

Mottages løn eller gaver i form av forbruksartikler (f. eks. fri ved), opføres som indtægt den antagelige værdi, idet den samme sum ogsaa opføres som utgift.

Hvad familien har skaffet sig selv direkte til eget forbruk (f. eks. ved fiskeri, bærplukning o.s.v.), maa ogsaa opføres med mængde og antagelig værdi i indtægts- og utgiftsrubrikken.

Har man laant penger eller faat tilbake tidligere utlaante penger, blir dette ogsaa at indføre som indtægt.

Alle utgifter maa indføres i boken, ikke bare de som anvendes til indkjøp av matvarer, men ogsaa hvad der brukes til klær, husleie, kontingenter, tobak, spirituose drikke, reiser, fornøielser og andet. Likeledes maa de enkelte familiemedlemmers (mandens, barnenes) særskilte utgifter opføres, undtagen i de tilfælder da barnene bor hjemme og betaler en viss sum for kost og losji. Utgiftene indføres paa den dag da varerne indkjøpes og betales. Kjøp paa kredit bør saavidt mulig undgaaes. Skulde imidlertid kredit benyttes, bedes følgende regler iagttat: Husholdningsvarer (matvarer, lys og brændematerialer, saape o.s.v.) og alle artikler som er bestemt til hurtig forbruk, indføres den dag da *de anskaffes*. For klær og skotøi, møbler, verktøi og lign. gjenstande av lengere varighet, som kjøpes paa *avbetaling*, opføres bare de enkelte avdrag, men det maa særskilt opgives om avdraget gjelder klær, skotøi, møbler eller andre gjenstande.

Varerne indføres baade med *mængde* (kg., liter o.s.v.) og *beløp*. Hver artikel opføres for sig paa en linje og nøagtig specificert. Det er ikke nok at sætte f. eks. kolonialvarer, men kaffe, farin o.s.v., hver for sig. Paa samme maate sættes hvad slags kjøt der er kjøpt, og hvad slags fisk, og om fersk eller saltet (f. eks. saltet faarekjøt, fersk torsk o.s.v.). Heller ikke maa der sættes «ost», men gjetost, mysost, gaudaost o.s.v.; ikke gryn, men risengryn, havregryn o.s.v. Ogsaa spise- og drikkevarer som er kjøpt og fortæret ute, indføres med mængde og beløp.

Laanes penger ut eller betales laan tilbake, blir dette at opføre som utgift o.s.v.

Alt dette ser kanske vanskelig ut; men det er ganske enkelt. Før ind straks De har gjort Deres indkjøp. De vil da huske de forskjellige varer.

Se paa dette eksempel:

			Indtægt		Utgift	
			Kr.	Øre	Kr.	Øre
1/8	Kassebeholdning		10	52		
»	1 kg. sammalt brød					24
»	1 l. skummet melk					10
»	1½ kg. fersk makrel					75
»	Mandens ukeløn	40	00			
2/8	½ kg. ferskt oksekjøt				1	30
		o. s. v.				

(4de side.)

Nedenstaaende spørsmål bedes besvaret.

Hovedpersonens (mandens) navn, stilling og alder: .....

Familien, herunder tyende, bestaar forøvrig av: (Alder og kjøn anføres)

Eksempel: Hustru 36 aar, gut 8 aar, pike 6 aar.)

Losjerende (anfør alder, kjøn og hvad vedkommende har i huset)

Eksempel: Mand 23 aar. Værelse og kaffe om morgenen.)

Anmerk om nogen av husstanden og i tilfælde hvem har været bortreist i maanedens og i hvor lang tid, om de har hat kost et andet sted o.s.v. Bopæl (^{nøagtig}
adresse) .....Antal værelser (^{pikeværelse regnes som}
^{almindelig værelse}) .....

Husleie pr. maaned: ..... kr.

Har de høie priser paa matvarer o.s.v. bevirket nogen forandring i Deres husholdningsførsel i sammenligning med normale tider, f. eks. ved indskrænkning af visse utgifter eller forbruk av andre varesorter eller kvaliteter o.s.v.?

Er der nogen bestemte varer som De maa undvære eller bruke i mindre mængder paa grund av dyrtiden, og som De særlig savner i husholdningen?

5te og 6te side til bemerkninger.

(7de og flg. sider.)

Da- tum	Skriv hvad De har kjøpt og hvor meget . (Hver ting for sig saa nøagtig som mulig.)	Indtægt		Utgift	
		Kr.	Øre.	Kr.	Øre.

Trykt 1917 (forts. suite):

- Nr. 95. Norges bergverksdrift 1915. (*Mines et usines.*)
- 96. Veterinærvesenet og kjøtkontrollen 1915. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande, 1915.*)
- 97. Norges handel 1915. (*Commerce.*)
- 98. Fængselsstyrelsens aarbok 1913. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1913.*)
- 99. Forsomte og forbryderske barn i Norge. (*Enfants moralement abandonnés et enfants criminels en Norvège.*)
- 100. Norges kommunale finanser 1913/14. (*Finances des communes.*)
- 101. De offentlige jernbaner 1915/16. (*Chemins de fer publics.*)
- 102. Norges telegrafvæsen 1915/16. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 103. Norges skibsfart 1915. (*Navigation.*)
- 104. Jordbruk og fædrift 1911—15. (*Agriculture et élevage du bétail.*)
- 105. Dyrtidens virkninger paa levevilkaarene. 1ste del. (*Effets de la cherté des vivres sur les conditions d'existence. 1re partie.*)
- 106. Forsikringsselskaper 1915. (*Sociétés d'assurances.*)
- 107. Ulykkesforsikringen 1914. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 108. De spedalske i Norge i 1911—1915. (*Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1911—1915.*)
- 109. Sindssykeasylenes virksomhet 1915. (*Hospices d'aliénés.*)
- 110. Kommunevalgene 1916. (*Élections en 1916 pour les conseils communaux et municipaux.*)
- 111. Folkemængdens bevægelse 1915. (*Mouvement de la population.*)
- 112. Norges Postvæsen 1916. (*Statistique postale.*)
- 113. Kriminalstatistik 1913 og 1914. (*Justice criminelle.*)
- 114. Skiftevæsenet samt overformynderiene 1915. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 115. Norges Fiskerier 1915. (*Grandes pêches maritimes pendant l'année 1915.*)
- 116. Private aktiebanker 1916. (*Banques privées par actions.*)
- 117. Fængselsstyrelsens aarbok 1914. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1914.*)
- 118. Norges sparebanker 1916. (*Caisses d'épargne.*)
- 119. Fiskerforsikringen 1916. (*Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 120. Norges skibsfart 1916. (*Navigation.*)

Trykt 1918:

- Nr. 121. Veterinærvesenet og kjøtkontrollen 1916. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
  - 122. Norges kommunale finanser 1914/15. (*Finances des communes.*)
  - 123. Civil retspleie 1914 og 1915. (*Justice civile.*)
  - 124. Dyrtidens virkninger paa levevilkaarene. 2den del. (*Effets de la cherté des vivres sur les conditions d'existence. 2ème partie.*)
-

Det Statistiske Centralbyraa har desuten bl. a. utgit følgende verker:

- Statistisk Aarbook for kongeriket Norge. Senest utkommet: 37te aargang, 1917. Kristiania 1918. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
Meddelelser fra det Statistiske Centralbyraa. Senest utkommet: 35te bind, 1917. Kristiania 1918. (*Journal du Bureau Central de Statistique.*)
Maanedsopgaver over vareomsætningen med utlandet 1917. Femte bind. Kristiania 1918. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1917. Cinquième année.*)
Norges civile, geistlige og judicielle inddeling 1ste oktober 1917. Kristiania 1917. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques et judiciaires du royaume de Norvège le 1er octobre 1917.*)
Fortegnelse over Norges Officielle Statistik m. v. 1828–31 december 1910. Kristiania 1889 og 1913. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
Statistiske oversigter 1914. Kristiania 1914. (*Résumé rétrospectif 1914.*)

Samtlige verker er til salgs hos **H. Aschehoug & Co., Kristiania.**

1 juni 1918.